

Fremsat den 7. oktober 2020 af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love

(Overførsel af myndighedsansvar for seniorpension til Seniorpensionsenheden m.v.)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 23. september 2019, som ændret ved § 6 i lov nr. 339 af 2. april 2019, § 11 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, § 1 i lov nr. 1123 af 19. november 2019, § 1 i lov nr. 1420 af 17. december 2019, § 10 i lov nr. 1583 af 27. december 2019, § 7 i lov nr. 1558 af 27. december 2019, § 1 i lov nr. 1559 af 27. december 2019 og § 21 i lov nr. 869 af 14. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 17, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

»Personer, der er tilkendt seniorpension efter § 26 a, kan dog ikke anmode kommunalbestyrelsen om at træffe afgørelse om førtidspension.«

2. I § 18 a ændres »førtidspension« til: »seniorpension eller førtidspension«.

3. I § 26 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. I sager om seniorpension iværksættes ikke beskæftigelsesrettede tilbud for at udvikle arbejdsevnen.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

4. I § 26 a indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. En person, der modtager førtidspension efter denne lov, kan ikke samtidig modtage seniorpension.«

5. I § 26 b, 1. pkt., ændres »bopælskommunen« til: »Seniorpensionsenheden«.

6. I § 26 b, 2. pkt., indsættes efter »opfyldt«: », jf. dog § 62, stk. 3«.

7. § 26 c, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Seniorpensionsenheden og kommunen kan ved behandlingen af sager om seniorpension kun benytte sundhedsfaglig rådgivning og vurdering fra regionens kliniske

funktion og den praktiserende læge, jf. §§ 13 og 15 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. Seniorpensionsenheden indgår aftale med regionerne om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering, og kommunen indgår aftale om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering med den region, hvor kommunen er beliggende. Seniorpensionsenheden og kommunen betaler for den sundhedsfaglige rådgivning og vurdering, som hver myndighed rekvirerer fra regionens kliniske funktion og den praktiserende læge.«

8. § 26 c, stk. 3, ophæves, og stk. 4, som bliver stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med sundheds- og ældreministeren nærmere regler om samarbejdet mellem Seniorpensionsenheden og regionerne og mellem kommunen og regionen om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om seniorpension. Der kan herunder fastsættes nærmere regler om samarbejdsaftalen, prisfastsættelse, indholdet i den sundhedsfaglige rådgivning og vurdering fra klinisk funktion, og om muligheden for at Seniorpensionsenheden og de kliniske funktioner kan aftale, at en region yder sundhedsfaglig rådgivning til Seniorpensionsenheden på vegne af de øvrige regioner.«

9. I § 26 d, stk. 1 og 2, ændres »Kommunalbestyrelsen« til: »Seniorpensionsenheden«, og i § 26 d, stk. 2, 1. pkt., ændres »kommunens« til: »Seniorpensionsenhedens«.

10. § 26 d, stk. 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal uden samtykke fra personen videregive oplysninger til Seniorpensionsenheden om personer, der søger om eller har fået tilkendt seniorpension, når kommunen bliver opmærksom på forhold, der kan have betydning for retten til seniorpension.

Stk. 4. Seniorpensionsenheden skal uden samtykke fra personen give besked til kommunalbestyrelsen om afgørelser om tilkendelse af seniorpension og Udbetaling Danmark

om tilkendelser af seniorpension og afgørelser om hvilende seniorpension.«

11. I § 26 e, stk. 2, ændres »Kommunalbestyrelsen« til: »Seniorpensionsenheden«.

12. Efter § 26 e indsættes i *kapitel 3 a*:

»§ 26 f. Seniorpensionsenheden kan anmode ansøgerens bopælskommune om at oplyse sager til brug for afgørelser om seniorpension.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler for samarbejdet mellem Seniorpensionsenheden og kommunalbestyrelserne, herunder om indhentelse af oplysninger og tidsfrister.«

13. I § 29, stk. 4, nr. 1, 1. pkt., ændres »omfattet af og beregnet efter« til: »omfattet af«.

14. I § 32 a, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., ændres »omfattet af og beregnet efter« til: »omfattet af«.

15. I § 33, stk. 2, 3. pkt., ændres »kommunen« til: »Seniorpensionsenheden«.

16. I § 41, stk. 1, ændres »og kommunalbestyrelsen« til: », Seniorpensionsenheden og kommunalbestyrelsen«.

17. I § 56 a, stk. 4, 1. og 3. pkt., ændres »Udbetaling Danmark« til: »Udbetaling Danmark eller Seniorpensionsenheden«.

18. I § 62 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Udbetaling Danmark kan behandle en sag om seniorpension til personer med fast bopæl i udlandet, når der ved påbegyndelsen af realitetsbehandlingen er mindre end 6 måneder til, at personen opfylder betingelsen om højst 6 år til folkepensionsalderen.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

§ 2

I lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes før stk. 1 som nyt stykke:

»Ved Seniorpensionsenhedens varetagelse af opgaver på sit sagsområde efter kapitel 2 finder § 3, stk. 1, og § 4, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område tilsvarende anvendelse.«

Stk. 1 bliver herefter stk. 2.

2. Efter kapitel 3 indsættes:

»Kapitel 3 a

Sagsbehandling og udveksling af oplysninger

§ 4 a. Ved Seniorpensionsenhedens behandling af sager efter kapitel 2 finder § 10, § 11, stk. 1, § 11 a, stk. 1-5, § 11 b og § 12, nr. 1 og 3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Seniorpensionsenheden kan indhente oplysninger efter § 11 a, stk. 1-3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område i elektronisk form.«

3. Overskriften til kapitel 9 affattes således:

»Kapitel 9

Moms, optagelse af lån m.v.«

4. Efter § 17 indsættes i *kapitel 9*:

»§ 17 a. Seniorpensionsenheden skal indsende de oplysninger, som beskæftigelsesministeren beder om, herunder statistiske oplysninger og andre oplysninger om udviklingen på Seniorpensionsenhedens område til brug for lovforberedende arbejde, udviklingsinitiativer og til brug for andre ministerbetjeningsopgaver.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte en frist for udlevering af oplysningerne fra Seniorpensionsenheden efter stk. 1.

§ 17 b. Seniorpensionsenheden kan optage korte lån op til maksimalt 5 mio. kr. til dækning af udsving i likviditeten eller uforudsete driftsudgifter i løbet af et driftsår. Lånet kan optages i KommuneKredit, pengeinstitutter eller andre finansielle institutioner. Lånet skal afvikles hurtigst muligt og senest i løbet af de to efterfølgende budgetår.

Stk. 2. Seniorpensionsenheden kan optage lån til Arbejdsmarkedets Tillægspensions dækning af udgifter til udarbejdelse af udbud af og indgåelse af it-kontrakter samt til brug for tilkøb af eller udvikling af it-løsninger til brug for administration af seniorpensionsordningen. Lånet kan kun optages på baggrund af en enstemmig beslutning i bestyrelsen for Seniorpensionsenheden. Lånet kan optages i KommuneKredit, pengeinstitutter eller andre finansielle institutioner.

Stk. 3. Kommunerne hæfter solidarisk for lån optaget af Seniorpensionsenheden, jf. stk. 1 og 2.«

§ 3

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019, som senest ændret ved § 1 i lov nr. 961 af 26. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 c, stk. 8, 2. pkt., ændres: »tilkendelseskommunen« til: »den kommune, som var opholdskommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension«.

2. I § 62 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Uenighed om Seniorpensionsenhedens kompetence kan indbringes for Ankestyrelsen. Den person, som afgørelsen vedrører, Seniorpensionsenheden og Udbetaling Danmark kan indbringe sagen.«

3. Efter § 62 indsættes:

»§ 64. Afgørelser, der træffes af Seniorpensionsenheden, kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. § 59 a, af den person, som afgørelsen vedrører, i det omfang det er fastsat i lov om social pension.«

§ 4

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 982 af 23. september 2019, som ændret bl.a. ved § 2 i lov nr. 1420 af 17. december 2019 og senest ved § 11 i lov nr. 1583 af 27. december 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 25, stk. 3, nr. 1, ændres »omfattet af og beregnet efter« til: »omfattet af«.

§ 5

I lov om Udbetaling Danmark, jf. lovbekendtgørelse nr. 49 af 16. januar 2019, som ændret senest ved § 20 i lov nr. 1559 af 27. december 2019 foretages følgende ændringer:

1. I § 26, stk. 2 og 3, ændres »for opgaver, der er overført fra kommunerne« til: »for opgaver, der finansieres af administrationsbidrag fra kommunerne efter § 22«, og »stk. 6« ændres til: »stk. 7«.

2. I § 26, stk. 5, 1. pkt., ændres »på sagsområder, der er overført fra kommunerne« til: »for opgaver, der finansieres af administrationsbidrag fra kommunerne efter § 22«.

3. I § 26 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Skyldes en fejlagtig udbetaling af seniorpension til personer med fast bopæl i Danmark efter § 26 a i lov om social pension urigtige eller mangelfulde oplysninger fra Seniorpensionsenheden, er Seniorpensionsenheden ansvarlig for fejludbetalingen og skal indbetale et beløb svarende til et eventuelt tab til Udbetaling Danmark, herunder det beløb, som Udbetaling Danmark skal tilbagebetale til staten.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

§ 6

I lov nr. 1482 af 23. december 2014 om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., som ændret bl.a. ved § 3 i lov nr. 1868 af 29. december 2015, § 2 i lov nr. 456 af 25. maj 2016 og senest ved § 3 i lov nr. 525 af 27. april 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 45, stk. 1, indsættes efter »ATP«: », Seniorpensionsenheden«.

§ 7

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 1084 af 28. oktober 2019, som ændret ved § 5 i lov nr. 1557 af 27. december 2019, § 16 i lov nr. 1558 af 27. december 2019 og § 1 i lov nr. 1052 af 30. juni 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 14, stk. 2, nr. 5, litra a, ændres »og førtidspension« til: », førtidspension og seniorpension«.

§ 8

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2021, jf. dog stk. 2-3 og 8.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse for ansøgninger om seniorpension indgivet til kommunen inden den 1. januar 2021, jf. den hidtil gældende § 26 b i lov om social pension. For disse ansøgninger finder de hidtil gældende regler ved tilkendelse af seniorpension anvendelse. Når Ankestyrelsen eller Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg hjemviser en sag om seniorpension den 1. januar 2021 eller senere, finder denne lov anvendelse, og Seniorpensionsenheden skal behandle sagen i første instans, uanset om kommunen tidligere har truffet afgørelse i sagen.

Stk. 3. Seniorpensionsenheden foretager genvurdering efter § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når kommunalbestyrelsens afgørelse om seniorpension, jf. den hidtil gældende § 26 d, stk. 1, i lov om social pension, er påklaget til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg den 1. januar 2021 eller senere, jf. § 50, stk. 4, i lov om social pension.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal senest den 31. januar 2021 sende en liste til Seniorpensionsenheden med sager om afslag på seniorpension truffet i 2020 efter § 26 d, jf. § 26 a, stk. 2, nr. 2, i lov om social pension, som ikke er påklaget til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg inden den 1. januar 2021, eller som er påklaget efter klagefristens udløb, og derfor ikke behandlet af Ankestyrelsen. Kommunalbestyrelsen skal uden personens samtykke senest den 31. januar 2021 sende sagsakterne fra sagerne på listen efter 1. pkt. til Seniorpensionsenheden, som overtager myndighedsansvaret for sagerne.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsens afgørelser i sager om afslag på seniorpension truffet i 2020 efter § 26 d, jf. § 26 a, stk. 2, nr. 2, i lov om social pension, kan på det ved afgørelsen foreliggende dokumentationsgrundlag ekstraordinært påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg i 2021. Det er en betingelse, at afgørelsen ikke er påklaget til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg og behandlet efter de almindelige klageregler, jf. § 50, stk. 4, i lov om social pension. Inden klagen behandles, skal Seniorpensionsenheden vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Kan Seniorpensionsenheden ikke give klager medhold, sendes klagen med begrundelsen for afgørelsen og den ekstraordinære genvurdering videre til Ankestyrelsen.

Stk. 6. Seniorpensionsenheden skal senest den 1. maj 2021 vejlede personer i målgruppen for ekstraordinær klageadgang efter stk. 7. Personens klage efter stk. 7 skal ske skriftligt til Seniorpensionsenheden inden 4 uger efter, at personen har modtaget vejledning efter 1. pkt.

Stk. 7. Ældre bekendtgørelser fastsat efter henholdsvis § 26, a, stk. 3, som bliver stk. 4 og § 62, stk. 3, som bliver stk. 4, i lov om social pension og § 26, stk. 6, som bliver stk. 7, i lov om Udbetaling Danmark, skal fortsat have gyldighed.

Stk. 8. § 7 finder anvendelse fra den 1. januar 2020.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
 2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Overdragelse af myndighedskompetence til Seniorpensionsenheden
 - 2.1.1. Kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension
 - 2.1.1.1. Gældende ret
 - 2.1.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.2. Sagsbehandling og retssikkerhed
 - 2.1.2.1. Gældende ret
 - 2.1.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.3. Sundhedsfaglig rådgivning og vurdering
 - 2.1.3.1. Gældende ret
 - 2.1.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.4. Klage
 - 2.1.4.1. Gældende ret
 - 2.1.4.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.5. Ændringer til lov om Seniorpensionsenheden
 - 2.1.5.1. Adgang til at indhente oplysninger til brug for statestik, udviklingsinitiativer, lovforberedende arbejde og andre ministerbetjeningsopgaver
 - 2.1.5.1.1. Gældende ret
 - 2.1.5.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.5.2. Låneoptagelse i Seniorpensionsenheden
 - 2.1.5.2.1. Gældende ret
 - 2.1.5.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.6. Ændring i lov om Udbetaling Danmark vedrørende tab
 - 2.1.6.1. Gældende ret
 - 2.1.6.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.7. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
 - 2.1.7.1. Gældende ret
 - 2.1.7.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.8. Indtægtsgrundlag for pensionist gift eller samlevende med en person, der alene modtager social pension fra ét andet EU/EØS-land
 - 2.1.8.1. Gældende ret
 - 2.1.8.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.9. Kommunernes udgifter til seniorpension er omfattet af budgetgaranti
 - 2.1.9.1. Gældende ret
 - 2.1.9.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.10. Ikrafttrædelse- og overgangsregler
3. De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
 - 3.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige
 - 3.1.1. Økonomiske konsekvenser af overdragelse af afgørelseskompetencen til Seniorpensionsenheden
 - 3.1.2. Økonomiske konsekvenser af harmonisering af danske regler med EU-retten om udenlandske pensioner
 - 3.2. Implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. De administrative konsekvenser for borgerne
6. De miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Seniorpension blev indført ved lov nr. 1559 af 27. december 2019 om ændring af lov om social pension og forskelli-

ge andre love og administreres midlertidigt af kommunerne fra den 1. januar 2020.

Forligspartierne bag »Aftale om ret til seniorpension for nedslidte« indgået i maj 2019, indgik i december 2019 »Tillægsaftale: Aftale om ret til seniorpension for nedslidte«, hvorved forligskredsen (Venstre, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre, og regeringen (Socialdemokratiet), som har tiltrådt forliget) er enige om, at der skal være en ensartet tilkendelse af seniorpension på tværs af landet, at afgørelser om seniorpension skal træffes uafhængigt af økonomiske hensyn, og at tilkendelse af seniorpension ikke må afhænge af geografi og bopæl.

Forligspartierne er enige om, at kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension skal overgå til en ny selvstændig og landsdækkende myndighed, som skal tilkende seniorpension fra den 1. januar 2021.

Med lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden blev der etableret en ny selvstændig myndighed »Seniorpensionsenheden«, og de organisatoriske rammer for Seniorpensionsenheden og de overordnede rammer for administrationen blev fastlagt.

Forligspartierne er enige om, at behandling af ansøgninger om seniorpension skal ske i Seniorpensionsenheden i samarbejde med kommunerne, som skal medvirke til at oplyse sagerne, mens Udbetaling Danmark fortsat skal have ansvaret for beregning, udbetaling og løbende regulering af seniorpension samt for behandling af ansøgninger om seniorpension fra personer bosat i udlandet.

2. Lovforslagets hovedpunkter

Med dette lovforslag udmøntes den del af Aftale om ret til seniorpension for nedslidte, der overdrager kompetencen til at træffe afgørelse om seniorpension fra kommunerne til Seniorpensionsenheden fra den 1. januar 2021. Lovforslaget indeholder desuden hjemmel til at fastsætte nærmere regler om samarbejdet mellem kommunerne og Seniorpensionsenheden og mellem Seniorpensionsenheden og regionernes kliniske funktioner.

Lovforslaget kommer i forlængelse af lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden, hvormed Seniorpensionsenheden blev etableret, og de organisatoriske rammer for Seniorpensionsenheden og de overordnede rammer for administrationen blev fastsat. Dette lovforslag indeholder endvidere præciseringer af de organisatoriske rammer for Seniorpensionsenheden og rammerne for administrationen af seniorpension.

Lovforslaget indeholder desuden en justering af beregning af indtægtsgrundlaget, der ligger til grund for beregning af folkepension og førtidspension, således at ægtefælle eller samlevers pension fra én anden EU/EØS-medlemsstat lige-stilles med pension fra flere medlemslande i overensstemmelse med EU-retten.

2.1. Overdragelse af myndighedskompetence til Seniorpensionsenheden

2.1.1. Kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension

2.1.1.1 Gældende ret

Efter § 26 d i lov om social pension træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om seniorpension efter betingelserne i kapitel 3 a i lov om social pension, og ansøgninger om seniorpension ingives til bopælskommunen, jf. § 26 b i lov om social pension.

Kommunalbestyrelsen vurderer, om ansøgeren opfylder de objektive kriterier for ret til seniorpension efter lov om social pension i forhold til alder, jf. § 26 a, stk. 1, samt statsborgerskab og bopæl efter betingelser i kapitel 1 i lov om social pension.

Kommunalbestyrelsen vurderer, om betingelsen om langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet er opfyldt. Det gør kommunen med udgangspunkt i oplysninger fra Arbejdsmarkedets Tillægspension om indbetalte ATP-bidrag, oplysninger om hidtidig arbejdsindkomst, oplysninger fra nuværende og tidligere arbejdsgivere, herunder oplysninger fra udenlandske arbejdsgivere og myndigheder, ansøgerens egne oplysninger m.v. Ansøgeren indhenter egne ATP-oplysninger fra Borger.dk og sender oplysningerne til kommunen.

Kommunalbestyrelsen udarbejder en beskrivelse af de arbejdsfunktioner, som personen har udført, med henblik på at vurdere arbejdsvejen i forhold til seneste job. Desuden sikrer kommunalbestyrelsen, at der foreligger dokumentation for personens ressourcer og udfordringer i seneste job. Der vil typisk være tale om dokumentation i form af lægeattester, hvor personens helbreds-mæssige udfordringer og funktionsevne beskrives.

Inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse i en sag om seniorpension, skal ansøgeren have tilbud om i et møde at udtale sig over for den eller de personer, der træffer afgørelse om seniorpension, jf. § 26 c, stk. 3, i lov om social pension.

Når personer bosat i udlandet søger om invalidepension, er det samtidig en ansøgning om helbreds-betinget pension i Danmark efter lov om social pension. Efter gældende regler behandler Udbetaling Danmark ansøgningen, som omfatter både førtidspension og seniorpension.

Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at retten til seniorpension skal være hvilende, hvis pensionisten anmoder herom, eller hvis pensionisten i en længere periode har en arbejdsindkomst af en vis størrelse, som er udtryk for, at pensionisten ikke har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet. At gøre pensionen hvilende betyder, at udbetalingen sættes i bero, men at den kan genoptages, når grundlaget for at sætte den i bero ikke længere er tilstede. Der skal således ikke ansøges om og tilkendes pension på ny. Det er kommunalbestyrelsen, der oplyser sagen og vurderer, om pensionisten i en længere periode har arbejdsindkomst, som er udtryk for, at pensionisten ikke har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet.

Beskæftigelsesministeren har efter bemyndigelse fastsat regler om, hvornår seniorpension skal gøres hvilende. Ministeren har i bekendtgørelse om seniorpension fastsat regler om, at Udbetaling Danmark orienterer kommunen og pensionisten, når Udbetaling Danmark 3 måneder i træk registrerer indkomst ved arbejde, der overstiger, hvad der svarer til 212.360 kr. årligt og pensionisten i perioden har arbejdet i mindst 15 timer om ugen.

2.1.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af Aftale om ret til seniorpension for nedslidte, at opgaven med at træffe afgørelse om ret til seniorpension skal placeres hos en central myndighed med Arbejdsmarkedets Tillægspension som administrativ og teknisk leverandør fra og med den 1. januar 2021, og at kommunerne alene i en overgangsperiode fra den 1. januar 2020 og indtil opgaven kan varetages af en ny myndighed, skal træffe afgørelsen. Med lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden blev en ny myndighed »Seniorpensionsenheden« etableret med henblik på, at den skal kunne overtage kompetencen til at træffe afgørelser om tilkendelse af seniorpension.

Ministeriet foreslår på den baggrund, at kompetencen til at træffe afgørelser i sager om ret til seniorpension overdrages til Seniorpensionsenheden med virkning for alle ansøgninger om seniorpension, der indgives den 1. januar 2021 eller senere samt for eventuelle sager om seniorpension, der hjemvises af Ankestyrelsen i 2021.

Det foreslås, at Udbetaling Danmark bevarer kompetencen til at behandle og træffe afgørelse om seniorpension, når ansøgeren bor i udlandet, ligesom efter de gældende regler.

Det foreslås, at Seniorpensionsenheden får overdraget kompetencen til at vurdere og træffe afgørelse om, hvorvidt en ansøger opfylder de objektive kriterier for ret til seniorpension efter lov om social pension i forhold til alder, statsborgerskab og bopæl. Seniorpensionsenheden skal træffe afgørelse om afslag på seniorpension, når det er konstateret, at en ansøger ikke opfylder de objektive kriterier.

Det foreslås, at, når Seniorpensionsenheden har konstateret, at de objektive kriterier er opfyldt, vil Seniorpensionsenheden skulle vurdere, om kravet om langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet er opfyldt. Det vil Seniorpensionsenheden kunne gøre med udgangspunkt i oplysninger fra Arbejdsmarkedets Tillægspension om indbetalte ATP-bidrag på baggrund af beskæftigelse, oplysninger fra Skatteforvaltningen om hidtidig arbejdsindkomst, oplysninger fra nuværende og tidligere arbejdsgivere, herunder oplysninger fra udenlandske arbejdsgivere og myndigheder, ansøgerens egne oplysninger m.v., på samme måde, som kommunalbestyrelsen gør efter gældende regler.

Det foreslås, at Seniorpensionsenheden skal kunne anmode kommunalbestyrelsen om at oplyse sagen og indhente supplerende oplysninger til brug for vurderingen af ansøgerens tilknytning til arbejdsmarkedet.

Når Seniorpensionsenheden har bedt kommunalbestyrelsen om at indhente supplerende oplysninger om, hvorvidt

personen opfylder betingelsen om langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet, skal kommunalbestyrelsen sende de supplerende oplysninger til Seniorpensionsenheden, som herefter afgør, om betingelsen er opfyldt. Seniorpensionsenheden vil skulle træffe afgørelser om afslag på seniorpension, når ansøgeren ikke opfylder betingelsen om langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det foreslås, at, når Seniorpensionsenheden har konstateret, at ansøgeren opfylder betingelsen om langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet, vil Seniorpensionsenheden skulle udarbejde en beskrivelse af de arbejdsfunktioner, som personen har udført, med henblik på at vurdere arbejdsevnen i forhold til seneste job. Seniorpensionsenheden vil desuden skulle sikre, at der foreligger dokumentation for personens ressourcer og udfordringer i seneste job. Der vil typisk være tale om dokumentation i form af lægeattester, hvor personens helbredsmæssige udfordringer og funktionsevne beskrives. Det svarer til de gældende regler om beskrivelse af arbejdsevnen.

Det foreslås, at Seniorpensionsenheden skal kunne anmode kommunalbestyrelsen om at oplyse sagen og indhente supplerende oplysninger til brug for Seniorpensionsenhedens vurdering af ansøgerens arbejdsevne.

Når Seniorpensionsenheden har anmodet kommunalbestyrelsen om at oplyse sagen og eventuelt indhente supplerende oplysninger om arbejdsevnen, skal kommunalbestyrelsen sende oplysningerne til Seniorpensionsenheden, som herefter afgør, om betingelsen er opfyldt. Seniorpensionsenheden vil herefter skulle træffe afgørelse om seniorpension.

Det foreslås, at kompetencen til at træffe afgørelser om hvilende seniorpension ligeledes overdrages til Seniorpensionsenheden med virkning fra den 1. januar 2021.

Det foreslås, at ministeren benytter bemyndigelsen i § 26 e, stk. 3, i lov om social pension til at fastsætte nærmere regler i bekendtgørelsesform om, at Udbetaling Danmark fra den 1. januar 2021 skal orientere Seniorpensionsenheden og pensionisten, når Udbetaling Danmark 3 måneder i træk registrerer indkomst ved arbejde, der overstiger, hvad der svarer til 215.373 kr. i 2020-niveau og pensionisten i perioden har arbejdet i mindst 15 timer om ugen. Det foreslås desuden, at beløbet på 215.373 kr. i 2020-niveau reguleres en gang årligt den 1. januar med 2,0 pct. tillagt tilpasningsprocenten for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Første regulering sker den 1. januar 2021. Ved den årlige beregning i 2021, 2022 og 2023 fradrages 0,75 procent i den beregnede procentsats. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 12.

Ved afgørelsen af, om retten til pension skal gøres hvilende, skal Seniorpensionsenheden foretage en konkret vurdering af, om den opnåede indtægt er udtryk for, at personen ikke har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet.

Det foreslås, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for samarbejdet mellem Seniorpensionsenheden og kommunerne om oplysning af sager om seniorpension.

Det forventes, at Beskæftigelsesministeren vil benytte bemyndigelsen til at fastsætte regler om Seniorpensionsenhedens indhentelse af oplysninger fra kommunerne om personens arbejdsmarkedstilknytning og om personens arbejdsevne i forhold til seneste job.

Bemyndigelsen vil blandt andet blive brugt til at fastsætte regler om, at, når Seniorpensionsenheden har anmodet kommunalbestyrelsen om at oplyse en ansøgers tilknytning til arbejdsmarkedet, vil kommunalbestyrelsen skulle sende oplysningerne til Seniorpensionsenheden, som herefter afgør, om betingelsen er opfyldt.

Bemyndigelsen vil desuden blive brugt til at fastsætte regler om sagsoplysningen til brug for afklaring af ansøgerens arbejdsevne i forhold til seneste job. Der vil blive fastsat regler om, at kommunalbestyrelsen skal sende sagsoplysningerne og den bagvedliggende dokumentation i et skema, der udarbejdes til formålet i samarbejde mellem Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Seniorpensionsenheden/Arbejdsmarkedets Tillægspension, KL og Danske Regioner/klinisk funktion, og om tidsfrister for kommunens sagsoplysning. Der vil herunder blive fastsat regler om, at, når Seniorpensionsenheden har anmodet kommunen om at oplyse en sag i forhold til ansøgerens arbejdsevne i seneste job, vil kommunen skulle oplyse sagen inden 3 måneder fra anmodningen.

Beskæftigelsesministeren forventes desuden at benytte bemyndigelsen til at fastsætte regler om Seniorpensionsenhedens indhentelse af oplysninger fra kommunerne om ansøgerens arbejdsindkomst, arbejdstid og ansættelsesforhold til brug for vurderingen i afgørelser om hvilende seniorpension.

Når kompetencen til at træffe afgørelser i sager om seniorpension overføres fra de 98 kommuner til én central myndighed, begrænses muligheden for fysisk fremmøde hos myndigheden, der træffer afgørelse i sagerne.

Det foreslås derfor, at Seniorpensionsenheden ikke vil skulle tilbyde en ansøger om seniorpension at udtale sig på et møde over for den eller de personer, der træffer afgørelse om seniorpension, inden der træffes afgørelse. En ansøger om seniorpension har fortsat mulighed for at deltage i behandlingen af sin sag ved telefonisk eller skriftlig kontakt til Seniorpensionsenheden samt i forbindelse med eventuel sagsoplysning i kommunen.

Bopælskommunen er fortsat nærmest ansøgeren og skal på Seniorpensionsenhedens anmodning oplyse sagerne, når det er nødvendigt for, at Seniorpensionsenheden kan træffe afgørelse i en sag om seniorpension. Kommunalbestyrelsen kan i den forbindelse vælge at mødes med ansøgeren, hvis det er nødvendigt for sagens oplysning, og ansøgeren har fortsat mulighed for at kontakte kommunen og få hjælp til at deltage i behandlingen af sin sag.

Desuden bemærkes det, at der i lov om Seniorpensionsenheden er fastsat nærmere regler om arbejdsdelingen mellem Seniorpensionsenheden og kommunerne vedrørende hjælp og vejledning i forbindelse med ansøgning om seniorpension.

I en overgangsperiode efter udløbet af 2020 vil kommunerne skulle færdigbehandle igangværende sager om seniorpension.

Der henvises til pkt. 2.1.10. om ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

2.1.2. Sagsbehandling og retssikkerhed

2.1.2.1. Gældende ret

Efter § 3, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven på det sociale område) skal kommunalbestyrelsen behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken. Efter § 3, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet, og ansøgeren skal have besked, hvis fristen ikke kan overholdes.

Efter § 26 d, stk. 2, i lov om social pension skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om seniorpension senest 6 måneder efter tidspunktet for kommunens modtagelse af ansøgning om seniorpension. Tidspunktet for modtagelse af ansøgningen skal fremgå af sagen og meddeles den pågældende. Hvis fristen i særlige tilfælde ikke kan overholdes, skal den pågældende have en redegørelse for, hvad der er årsag til den forlængede sagsbehandlingstid og besked om, hvornår sagen forventes afgjort. Den lovbestemte frist erstatter således retssikkerhedsloven på det sociale områdes krav i § 3, stk. 2, om, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for sagsbehandlingen m.v.

Efter § 4 i retssikkerhedsloven på det sociale område skal borgeren have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger behandlingen af sagerne på en sådan måde, at borgeren kan udnytte denne mulighed.

Efter § 10 i retssikkerhedsloven på det sociale område har myndigheden ansvaret for, at en sag er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at myndigheden kan træffe afgørelse.

Efter § 11, stk. 1, i retssikkerhedsloven på det sociale område kan myndigheden anmode personer, der anmoder om eller får hjælp, om at medvirke til at få de oplysninger frem, som er nødvendige for at afgøre, hvilken hjælp de er berettiget til, og at lade sig undersøge hos en læge eller blive indlagt til observation og behandling som led i sagsbehandlingen.

Desuden gælder der efter retssikkerhedsloven på det sociale område en række bestemmelser om myndighedens mulighed for at indhente en række oplysninger, som er nødvendige for at behandle sagen, hos andre myndigheder, institutioner m.v.

Efter § 11 a, stk. 1, kan der kun med borgerens samtykke indhentes oplysninger fra andre offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, sygehuse, læger m.v. samt arbejdsløshedskasser, pengeinstitutter, arbejdsgivere m.v., mens der efter § 11 a, stk. 2, kan indhentes oplysninger om økonomiske forhold og ferieforhold om den, der ansøger om eller får hjælp og dennes ægtefælle eller andre husstandsmedlemmer

fra andre offentlige myndigheder og fra arbejdsløshedskasser uden borgerens samtykke. Desuden kan oplysningerne, som kan indhentes efter § 11 a, stk. 2, samkøres og sammenstilles med data fra myndighedens egne, andre myndigheders og arbejdsløshedskassers it-systemer, når det er nødvendigt for at kontrollere, om betingelserne for at yde hjælp er opfyldt.

Efter § 11 a, stk. 4, i retssikkerhedsloven på det sociale område sker adgangen til oplysninger vedrørende ferie via en elektronisk adgang, som Feriekonto stiller til rådighed, og efter stk. 5 kan myndigheden få terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret. Der findes ikke gældende regler om terminaladgang til oplysninger om indbetalte ATP-bidrag.

Efter § 11 b i retssikkerhedsloven på det sociale område skal myndigheden behandle sagen på det foreliggende grundlag, hvis borgeren ikke medvirker eller ikke vil give samtykke til at indhente de nødvendige oplysninger.

Endelig er der efter § 12 i retssikkerhedsloven på det sociale område krav om, at myndigheden giver borgeren skriftlig besked om denne adgang til at indhente oplysninger og konsekvenserne, hvis borgeren ikke medvirker.

2.1.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at § 3, stk. 1, og § 4 i retssikkerhedsloven på det sociale område om borgerens ret til hurtig hjælp og pligten for myndigheden til at tilrettelægge sagsbehandlingen på en sådan måde, at borgeren får mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag, skal gælde for Seniorpensionsenheden, ligesom de gælder for kommunerne.

Samtidig foreslås det at videreføre den lovbestemte frist på 6 måneder for behandlingen af seniorpensionssager i § 26 d, stk. 2, i lov om social pension, således at fristen også gælder for Seniorpensionsenhedens sagsbehandling.

Det foreslås, at § 10 i retssikkerhedsloven på det sociale område skal gælde for Seniorpensionsenheden, ligesom den gælder for kommunerne efter gældende regler. Seniorpensionsenheden vil således få ansvaret for, at sager om ansøgning om seniorpension er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at Seniorpensionsenheden kan træffe afgørelse. Det vil således være Seniorpensionsenheden, som har ansvaret for, at den sagsoplysning, som Seniorpensionsenheden eventuelt anmoder bopælskommunerne om at foretage efter forslaget til § 26 f, stk. 1, i lov om social pension, er tilstrækkelig til at træffe afgørelse om tilkendelse af seniorpension.

Videre foreslås det, at retssikkerhedsloven på det sociale områdes regler om muligheden for at bede om borgerens medvirken og muligheden for at indhente oplysninger med eller uden borgerens samtykke skal gælde i forbindelse med sagsbehandlingen i Seniorpensionsenheden. Det gælder også elektronisk adgang til registret i Feriekonto og terminaladgang til indkomstregistret.

Der kan bl.a. indhentes oplysninger hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der er relevante for vurdering af personens arbejdsevne.

Derudover foreslås det, at Seniorpensionsenheden får adgang til at indhente nødvendige oplysninger i elektronisk form hos andre myndigheder, som stiller de relevante oplysninger til rådighed for Seniorpensionsenheden via web-service eller en anden elektronisk adgang.

Det betyder, at Seniorpensionsenheden vil kunne indhente oplysninger fra registre hos Arbejdsmarkedets Tillægspension om indbetalte ATP-bidrag til brug for vurderingen af, om ansøgeren opfylder kravet om langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet efter § 26 a, stk. 2, nr. 1, i lov om social pension. Hertil kommer en række oplysninger til brug for vurderingen af, om borgeren opfylder de generelle betingelse i lov om social pension om indfødsret, bopæl, alder m.v. I forhold til betingelserne om langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet samt vurdering af seneste job kan det være nødvendigt med indhentning af oplysninger, herunder historiske oplysninger om eventuel drift af selvstændig virksomhed, samt ansættelse hos bestemt arbejdsgiver. Disse oplysninger kan indhentes i Det Centrale Personregister, Det Centrale Virksomhedsregister samt forskellige registre hos skattemyndighederne. I forbindelse med de generelle betingelser i lov om social pension kan det endvidere være nødvendigt at indhente oplysninger om flytningstatus, som kan indhentes via Udlændinge Informationsportalen. Der henvises i det hele til de generelle betingelser i kapitel 1 i lov om social pension.

Det vil medvirke til at sikre, at Seniorpensionsenheden får et tilstrækkeligt grundlag for at anvende eksisterende data til oplysning af sager, og derigennem vil kunne træffe afgørelse om seniorpension hurtigst muligt.

Samtidig foreslås det, at reglerne i § 12 i retssikkerhedsloven på det sociale område om, at myndigheden skal give borgeren besked om muligheden for at indhente oplysninger og konsekvenserne, hvis borgeren ikke medvirker, skal gælde for Seniorpensionsenheden, ligesom det gælder for kommunerne.

Der henvises til de specielle bemærkninger til § 2, nr. 1 og 2.

2.1.3. Sundhedsfaglig rådgivning og vurdering

2.1.3.1. Gældende ret

Vurderingen af arbejdsevnen efter § 26 a, stk. 2, nr. 2, i lov om social pension, sker primært på baggrund af oplysninger om ansøgers helbred og helbredets betydning for arbejdsevnen. Ved vurderingen kan der tages udgangspunkt i oplysninger, der allerede foreligger, fx lægeattester. Der kan også foreligge en beskrivelse af funktionsevnen i eget hjem. Tilsvarende kan støtteforanstaltninger i form af hjælpemidler eller hjælp til praktiske gøremål i hjemmet også indgå i dokumentationen for personens helbredsmæssige begrænsninger.

Ved behandling af sager om seniorpension kan kommunen kun benytte sundhedsfaglig rådgivning og vurdering fra regionens kliniske funktion og den praktiserende læge, jf. §§ 13 og 15 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. Der indgås aftale mellem kommunen

og regionen herom, og kommunen betaler for de rekvirerede ydelser.

Beskæftigelsesministeren kan efter forhandling med sundheds- og ældreministeren fastsætte regler om det ovennævnte samarbejde mellem kommuner og regioner om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om seniorpension.

2.1.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af Aftale om ret til seniorpension for nedslidte, at Seniorpensionsenheden skal træffe afgørelser om seniorpension, at både Seniorpensionsenheden og kommunerne skal kunne indhente yderligere oplysninger til sager om seniorpension, og at Seniorpensionsenheden skal kunne anmode kommunerne om at oplyse sagerne. Det er derfor nødvendigt, at både Seniorpensionsenheden og kommunerne får mulighed for at indhente nye oplysninger i sager om seniorpension.

Ministeriet foreslår på den baggrund, at Seniorpensionsenheden – ligesom kommunerne – alene skal kunne benytte sundhedsfaglig rådgivning og vurdering fra regionens kliniske funktion og den praktiserende læge, jf. §§ 13 og 15 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v.

Det foreslås endvidere, at Seniorpensionsenheden skal indgå aftale med regionerne om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering, og at kommunen skal indgå aftale med den region, hvori kommunen er beliggende. Seniorpensionsenheden og kommunen skal betale for den sundhedsfaglige rådgivning og vurdering, som de hver især rekvirerer fra den kliniske funktion i regionen og den praktiserende læge.

Det foreslås herudover, at beskæftigelsesministeren efter forhandling med sundheds- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om samarbejdet mellem Seniorpensionsenheden og regionerne og mellem kommuner og regioner om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om seniorpension.

Der henvises til de specielle bemærkninger til § 1, nr. 8.

2.1.4. Klage

2.1.4.1. Gældende ret

Reglerne om klagesystemet på det sociale område og på beskæftigelsesområdet er fastsat i kapitel 9-10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven på det sociale område). Ankestyrelsen og Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg er ankeinstans i forhold til afgørelser efter den beskæftigelsesmæssige og sociale lovgivning i det omfang, det er fastsat ved lov.

Afgørelser om tilkendelse af seniorpension efter kapitel 3 a i lov om social pension påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. § 50, stk. 4, i lov om social pension, som første og eneste administrative klageinstans.

Når det er fastsat, at sagerne kan påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, træffer Ankestyrelsen som udgangspunkt afgørelse uden medvirken af beskikkede med-

lemmer, med mindre Ankestyrelsen skønner, at en sag har principiel eller generel betydning, eller Ankestyrelsen beslutter det, jf. § 59 a, stk. 1, 2 eller 3, i retssikkerhedsloven på det sociale område. I så fald træffer Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg afgørelse på et møde.

Inden en klage behandles, skal den myndighed, der har truffet afgørelse, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Hvis myndigheden fastholder afgørelsen, bliver klagen sendt videre til klageinstansen.

Klage til Ankestyrelsen eller Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg skal ske inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Ankeinstansen kan dog se bort fra, at fristen ikke er overholdt, hvis der er en særlig grund til det. Afgørelser om at se bort fra klagefrister og afgørelser om klagefristernes beregning kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Ankestyrelsen kan ikke behandle klager over myndighedens sagsbehandlingstid eller over personalets optræden.

2.1.4.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Reglerne i lov om social pension om, at afgørelser om tilkendelse af seniorpension efter kapitel 3 a i lov om social pension kan påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, foreslås videreført. Som følge heraf foreslås det, at det tilføjes i retssikkerhedsloven på det sociale område, at afgørelser, der træffes af Seniorpensionsenheden, kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. § 59 a, af den person, som afgørelsen vedrører, idet det er fastsat ved § 50, stk. 4, i lov om social pension.

Klagebestemmelserne for Seniorpensionsenhedens afgørelser om tilkendelse af seniorpension vil efter forslaget således være de samme, som de er for kommunalbestyrelsens afgørelser om seniorpension efter gældende regler.

Forslaget indebærer, at retssikkerhedsloven på det sociale områdes bestemmelser skal gælde for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalgs behandling af klager over Seniorpensionsenhedens afgørelser i samme omfang, som for behandling af klager over kommunale afgørelser. Det gælder bl.a. reglerne om myndighedens pligt til at genvurdere sager, klagefrister, ankeinstansernes uafhængighed m.v. Desuden bemærkes det, at retssikkerhedsloven på det sociale områdes regler om sagsoplysning m.v., herunder mulighed for terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret, jf. § 11 a, stk. 5, i retssikkerhedsloven på det sociale område gælder, når Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg træffer afgørelse efter lov om social pension, jf. § 4 i de gældende regler i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Seniorpensionsenhedens afgørelser vil som andre afgørelser på det sociale område og beskæftigelsesområdet kunne indbringes for ombudsmanden og domstolene.

Der henvises til de specielle bemærkninger til § 3, nr. 3.

2.1.5. Ændringer til lov om Seniorpensionsenheden

2.1.5.1. Adgangen til at indhente oplysninger til brug for statistik, udviklingsinitiativer, lovforberedende arbejde og andre ministerbetjeningsopgaver

2.1.5.1.1. Gældende ret

Der findes ikke i dag en udtrykkelig hjemmel til, at Seniorpensionsenheden skal indsende statistiske oplysninger og andre oplysninger om udviklingen på Seniorpensionsenhedens område til brug for lovforberedende arbejde, udviklingsinitiativer og til brug for andre ministerbetjeningsopgaver, hvis beskæftigelsesministeren beder om det.

2.1.5.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Seniorpensionsenheden skal kunne levere statistiske oplysninger og andre oplysninger til beskæftigelsesministeren. Herudover er der behov for, at beskæftigelsesministeren kan indhente oplysninger til brug for det lovforberedende arbejde, udviklingsinitiativer m.v.

Beskæftigelsesministeren vil, som led i administrationen af sit lovområde og ressortansvar, i visse situationer kunne have behov for en række nærmere oplysninger fra Seniorpensionsenheden, idet Seniorpensionsenheden som tilkendende og udførende myndighed vil være i besiddelse af en række nærmere oplysninger om seniorpension, som beskæftigelsesministeren kan have brug for som led i udførelsen af sit embede. Det foreslås på den baggrund, at Seniorpensionsenheden skal indsende de oplysninger, som beskæftigelsesministeren anmoder om på seniorpensionsområdet, herunder statistiske oplysninger og andre oplysninger om udviklingen på Seniorpensionsenhedens område, til brug for lovforberedende arbejde, udviklingsinitiativer og som led i opfølgningen på gennemførte lovændringer m.v.

Herudover foreslås det, at Seniorpensionsenheden skal indsende oplysninger til brug for øvrige ministerbetjeningsopgaver. Det kan fx være til brug for besvarelse af spørgsmål til Folketingets udvalg. Det foreslås, at beskæftigelsesministeren skal kunne fastsætte en frist for modtagelsen af oplysninger fra Seniorpensionsenheden.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den ulovbestemte ret, der antages at tilkomme enhver minister til at følge udviklingen inden for eget område. Seniorpensionsenheden vil således på beskæftigelsesministerens anmodning blive forpligtet til at behandle og foretage beregninger af oplysninger, som Seniorpensionsenheden er i besiddelse af, med henblik på at videregive oplysningerne til beskæftigelsesministeren. Seniorpensionsenheden vil også være forpligtet til at bidrage med oplysninger til beskæftigelsesministeren i forbindelse med svar på spørgsmål fra Folketingets udvalg.

Det skal bemærkes, at bestemmelsen alene forpligter Seniorpensionsenheden til at videregive de oplysninger, som Seniorpensionsenheden allerede er i besiddelse af. Seniorpensionsenheden vil således ikke være forpligtet til at skulle indhente yderligere oplysninger fra andre myndigheder.

Det lægges til grund, at beskæftigelsesministeren i det omfang, det vurderes at være nødvendigt, og i det omfang, der vurderes at være et sagligt behov herfor, vil kunne indhente personhenførbare oplysninger.

Det bemærkes, at det forventes, at bestemmelsen kun i yderst begrænset omfang vil blive anvendt til at behandle personhenførbare oplysninger, som ikke er til statistiske formål. Det forventes således, at der kun i særlige tilfælde kan være behov for, at der udveksles oplysninger på personniveau om tilkendelse af seniorpension i forbindelse med betjening af ministeren og Folketinget.

Der henvises til de almindelige bemærkninger under punkt 2.1.7. om forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven og til de specielle bemærkninger til § 17 a i lovforslagets § 2, nr. 4.

2.1.5.2. Låneoptagelse i Seniorpensionsenheden

2.1.5.2.1. Gældende ret

Seniorpensionsenheden har efter gældende regler ikke mulighed for at optage lån efter lov om Seniorpensionsenheden.

Efter gældende regler i lov om Seniorpensionsenheden betales udgifterne til driften af Seniorpensionsenheden gennem et administrationsbidrag fra kommunerne. Administrationsbidraget meldes ud for et år ad gangen, jf. § 14 og § 15 i lov om Seniorpensionsenheden.

Administrationsbidragene skal svare til de budgetterede omkostninger i Seniorpensionsenheden. Samtidig skal bestyrelsen for Seniorpensionsenheden sikre, at der til enhver tid er tilstrækkelige midler til, at Seniorpensionsenheden kan varetage sine forpligtelser over for Arbejdsmarkedets Tilægspension og andre kreditorer. I de tilfælde, hvor administrationsbidraget mod forventning måtte vise sig ikke at kunne dække forfaldne krav (reguleringer, periodiseringer, refusioner m.v.), er det et krav, at bestyrelsen på andre måder skal kunne varetage sine forpligtelser.

2.1.5.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Udgangspunktet er, at det årlige administrationsbidrag skal dække Seniorpensionsenhedens årlige udgifter til drift.

Med forslaget får Seniorpensionsenheden mulighed for at optage korte lån op til 5 mio. kr. til dækning af udsving i likviditeten eller uforudsete driftsudgifter i løbet af et driftsår. Det foreslås, at disse lån kan optages i KommuneKredit, pengeinstitutter eller andre finansielle institutioner. Lånet skal afvikles hurtigst muligt og senest i løbet af de to efterfølgende budgetår.

Forslaget giver mulighed for, at Seniorpensionsenheden via lån kan betale for udgifter, som opstår i løbet af budgetåret som følge af eventuelle udsving i likviditeten eller uforudsete udgifter, og som derfor ikke er indregnet i administrationsbidraget, der meldes ud for et år ad gangen.

Forslaget giver endvidere Seniorpensionsenheden mulighed for at optage lån til dækning af de udgifter, som Ar-

bejdsmarkedets Tillægspension som teknisk og administrativ leverandør afholder for Seniorpensionsenheden i forbindelse med udarbejdelse af udbud af og indgåelse af it-kontrakter samt til brug for udvikling og tilkøb af it-løsninger. Det foreslås, at disse lån kun kan optages på baggrund af en enstemmig beslutning i bestyrelsen for Seniorpensionsenheden. Bestemmelsen sikrer, at Arbejdsmarkedets Tillægspension har finansiering til at foretage den nødvendige udvikling af it-løsninger for Seniorpensionsenheden.

Lånet kan ikke finansiere driften af it-løsningerne eller på anden måde finansiere de løbende driftsudgifter for Seniorpensionsenheden som licenser, vedligeholdelse af it-løsningerne m.v. Sådanne løbende omkostninger omfattes af den administration, som Arbejdsmarkedets Tillægspension leverer til Seniorpensionsenheden, og finansieres gennem det løbende administrationsbidrag fra kommunerne.

Det foreslås, at kommunerne hæfter solidarisk for de lån, som bestyrelsen for Seniorpensionsenheden optager.

Der henvises til de specielle bemærkninger til § 17 b i lovforslagets § 2, nr. 4.

2.1.6. Ændring i lov om Udbetaling Danmark vedrørende tab

2.1.6.1. Gældende ret

Efter § 56 a i lov om social pension beregner og udbetaler Udbetaling Danmark seniorpension, når kommunen efter § 26 d har truffet afgørelse om seniorpension.

Efter § 26 i lov om Udbetaling Danmark opkræver Udbetaling Danmark kommunernes og statens andel af ydelserne og tilskuddene direkte fra kommunerne og staten via Statens Koncernbetalinger (SKB) og Offentligt Betalingsystem (OBS), jf. § 27 i lov om Udbetaling Danmark, efter de procentmæssige fordelinger, der er fastsat i de enkelte ydelseslove.

Lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløsheds-kasserne indeholder regler om fordelingen af finansieringsansvaret mellem kommunerne og staten for udgifter til visse offentlige ydelser, herunder til seniorpension, der er tilkendt den 1. juni 2014 eller senere. Udgifterne til seniorpensionsordningen deles mellem kommunerne og staten efter de procentsatser, der fremgår af loven.

Efter lov om Udbetaling Danmark har Udbetaling Danmark kun krav på medfinansieringsandelen fra staten, hvis de kontante ydelser eller økonomiske tilskud, som Udbetaling Danmark har ansvaret for at udbetale, er udbetalt i overensstemmelse med lovgivningen.

Skyldes en fejlagtig udbetaling hos Udbetaling Danmark urigtige eller mangelfulde oplysninger fra en kommune, er den pågældende kommune ansvarlig for fejludbetalingen, og skal indbetale et eventuelt tab til Udbetaling Danmark, herunder det beløb, som Udbetaling Danmark skal tilbagebetale til staten, fordi ydelsen ikke er udbetalt i overensstemmelse med lovgivningen. Et evt. tab består af den andel af ydelsen, der skulle være dækket af staten. Henvisningen til, at der

skal være lidt et tab, betyder, at Udbetaling Danmark eller Gældsstyrelsen ikke kan få ydelsen opkrævet eller inddraget hos borgeren, fx pga. forældelse eller fordi borgeren har været i god tro om at modtage den forkert udbetalte ydelse.

Tab, som alene skyldes fejlagtig administration i Udbetaling Danmark, betales af borgerens opholdskommune efter reglerne i kap. 3 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. bekendtgørelse om fordeling af administrationsbidrag og tab vedrørende ydelser og tilskud på sagsområder, som er overført fra kommunerne til Udbetaling Danmark.

Der findes ingen gældende regler om, hvem der skal dække eventuelle tab, som Udbetaling Danmark måtte blive påført ved udbetaling af fejludbetalinger af seniorpension i de tilfælde, hvor fejludbetalingen skyldes urigtige eller mangelfulde oplysninger fra Seniorpensionsenheden.

Arbejdsmarkedets Tillægspensions bistand til både Udbetaling Danmark og Seniorpensionsenheden sker på omkostningsdækket basis, og myndighederne kan således ikke opbygge en egenkapital til at finansiere uforudsete tab.

Efter § 14 i lov om Seniorpensionsenheden, dækkes samtlige udgifter til drift af Seniorpensionsenheden via administrationsbidrag fra kommunerne.

2.1.6.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Efter forslaget til § 1, nr. 9, skal Seniorpensionsenheden fremover tilkende seniorpension i stedet for kommunerne. Efter forslaget vil Udbetaling Danmark efter tilkendelsen fortsat skulle udbetale seniorpensionen til borgeren, jf. § 56 a i lov om social pension. Staten vil uændret skulle medfinansiere udgifterne til selve ordningen efter lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløsheds-kasserne.

Præmissen om, at staten alene skal medfinansiere ydelser, hvis de udbetales korrekt, det vil sige i overensstemmelse med loven, foreslås videreført. Der skal derfor tages stilling til håndteringen af et eventuelt tab i de tilfælde, hvor staten ikke medfinansierer en ydelse, hvis fejlen skyldes forkerte, urigtige eller mangelfulde oplysninger fra Seniorpensionsenheden. Det foreslås, at tab finansieres af Seniorpensionsenheden, når tabet opstår i Udbetaling Danmark som følge af fejlagtig udbetaling af seniorpension, som skyldes forkerte eller mangelfulde oplysninger fra Seniorpensionsenheden.

Seniorpensionsenheden får dækning til de nævnte tab ved at opkræve tabene via administrationsbidraget fra kommunerne til Seniorpensionsenheden efter den gældende § 14 i lov om Seniorpension, og eventuelle tab vil således indgå som en post i driftsregnskabet for Seniorpensionsenheden.

Forslaget skal alene sikre klare retningslinjer for finansieringen af konstaterede tab i Udbetaling Danmark, der skyldes fejlagtige udbetalinger af seniorpension. Forslaget vedrører ikke i sig selv reglerne for, hvornår borgeren har ret til ydelsen, men forholder sig til det bagvedliggende økonomiske tab, hvis fx en fejludbetaling medfører, at ydelsen ik-

ke kan opkræves eller inddrives fra borgeren, og derfor må afskrives som et tab i Udbetaling Danmarks ydelsesregnskab.

Der henvises til de specielle bemærkninger til § 5.

2.1.7. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

2.1.7.1. Gældende ret

Behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register, skal ske under iagttagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen) og lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

De grundlæggende principper for behandling af personoplysninger fremgår af forordningens artikel 5, stk. 1, og gælder for alle behandlinger af personoplysninger omfattet af forordningen. Bestemmelsen fastsætter bl.a., at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (»lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed«), at personoplysninger skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (»formålsbegrænsning«), og at personoplysninger behandles på en måde, der sikrer tilstrækkelig sikkerhed for de pågældende personoplysninger, herunder beskyttelse mod uautoriseret eller ulovlig behandling og mod hændeligt tab, tilintetgørelse eller beskadigelse, under anvendelse af passende tekniske eller organisatoriske foranstaltninger (»integritet og fortrolighed«).

Behandlingsgrundlaget for almindelige personoplysninger fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 6. Der kan bl.a. ske behandling af almindelige oplysninger, hvis behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. forordningens artikel 6, stk. 1, litra c, eller hvis behandlingen henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. forordningens artikel 6, stk. 1, litra e.

Efter forordningens artikel 6, stk. 2, kan medlemsstaterne opretholde eller indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af forordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af stk. 1, litra c og e, ved at fastsætte mere præcist specifikke krav til behandling og andre foranstaltninger for at sikre lovlig og rimelig behandling.

Behandlingsgrundlaget for følsomme personoplysninger fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 9, hvorefter der bl.a. kan ske behandling af følsomme oplysninger, hvis behandlingen er nødvendig, for at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, jf. artikel 9, stk. 2, litra f.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra j, er behandling af personoplysninger lovlig bl.a., hvis behandlingen sker til videnskabelige eller statistiske formål i overensstemmelse med art. 89, stk. 1, på grundlag af medlemsstaternes nationale ret, jf. databeskyttelseslovens § 10, stk. 1, hvorefter oplysninger nævnt i databeskyttelsesforordningens art. 9, stk. 1, må behandles, hvis det alene sker med henblik på at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser af væsentlig samfundsmæssig betydning.

Det bemærkes, at det fremgår af forordningens artikel 5, stk. 1, litra b, at viderebehandling af oplysninger til statistiske formål, der i øvrigt sker i overensstemmelse med artikel 89, stk. 1, ikke skal anses for at være uforenelig med de oprindelige formål.

Behandlingsgrundlaget for følsomme personoplysninger, der skal bruges til brug for andet end statistik, følger ligeledes af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c eller e, sammenholdt med forordningens artikel 9, stk. 2, litra g, og databeskyttelseslovens § 7, stk. 4, hvorefter der kan ske behandling af følsomme personoplysninger, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser. Det forudsættes desuden, at denne behandling sker i overensstemmelse med principperne i forordningens artikel 89, hvoraf det bl.a. følger, at der skal være truffet tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre overholdelse af princippet om dataminimering for eksempel via pseudonymisering.

Behandlingsgrundlaget for fortrolige oplysninger i form af personnumre følger af databeskyttelseslovens § 11, stk. 1, hvorefter offentlige myndigheder kan behandle oplysninger om et personnummer med henblik på entydig identifikation eller som journalnummer.

2.1.7.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med dette lovforslag er der i flere bestemmelser foreslået regler, der giver adgang til, at der kan ske behandling af almindelige og følsomme personoplysninger om personer, der har søgt om, eller som modtager seniorpension.

Det kan både være almindelige personoplysninger, følsomme personoplysninger og fortrolige oplysninger i form af fx oplysninger om personnumre.

Efter forslaget til § 26 f, stk. 2, i lov om social pension bemyndiges beskæftigelsesministeren til at fastsætte nærmere regler for samarbejdet mellem Seniorpensionsenheden og kommunerne, og det forventes, at der i den forbindelse bl.a. vil blive fastsat regler om Seniorpensionsenhedens indhentelse af oplysninger fra kommunerne om arbejdsmarkedstilknytning og arbejdsevne for personer, som søger om seniorpension. Der kan således både være tale om almindelige og følsomme personoplysninger, fx i form af helbredsoplysninger.

Desuden forslås det, at Seniorpensionsenheden efter forslaget til § 4 a i lov om Seniorpensionsenheden gives adgang til, at Seniorpensionsenheden vil kunne kræve oplysninger fra andre myndigheder m.v. efter de gældende regler i retssikkerhedsloven på det sociale område til brug for behandlingen af sager om seniorpension. Oplysningerne kan efter de gældende regler i retssikkerhedsloven på det sociale område kun indhentes med borgerens samtykke. Samtykket har til formål at sikre borgerens rettigheder og indflydelse ved behandling af sager om seniorpension. Der er således ikke tale om et samtykke efter databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 11, og artikel 7.

Det vurderes, at behandlingen af almindelige personoplysninger kan ske med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, om behandling, som hører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, og at behandlingen af følsomme personoplysninger kan ske med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra f, om behandling, som er nødvendig, for at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Desuden vurderes det, at fortrolige oplysninger, fx i form af personnumre, kan behandles inden for rammerne af databeskyttelseslovens § 11, hvorefter offentlige myndigheder kan behandle oplysninger om et personnummer med henblik på entydig identifikation eller som journalnummer.

Det vurderes, at behandlingen er nødvendig for at behandle de modtagne ansøgninger om seniorpension.

Efter forslaget til § 17 a i lov om Seniorpensionsenheden gives der adgang til, at der kan ske behandling af almindelige - og i særlige tilfælde følsomme - oplysninger til brug for statistik, herunder om udviklingen på Seniorpensionsenhedens område til brug for lovforberedende arbejde, udviklingsinitiativer og til brug for ministerbetjeningsopgaver, herunder til besvarelse af spørgsmål fra Folketinget.

Det vurderes, at behandlingen af de almindelige personoplysninger kan ske i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c og e. Videre vurderes det, at behandlingen af følsomme personoplysninger til brug for statistik kan ske i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c eller e, sammenholdt med forordningens artikel 9, stk. 2, litra j, og databeskyttelsesloven § 10, stk. 1, og at behandling af følsomme oplysninger til brug for ministerbetjeningsopgaver kan ske i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c eller e, sammenholdt med forordningens artikel 9, stk. 2, litra g, og databeskyttelseslovens § 7, stk. 4.

Forslaget vil også give adgang til, at der kan ske behandling af fortrolige oplysninger, fx i form af personnumre, inden for rammerne af databeskyttelseslovens § 11.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at de foreslåede bestemmelser ligger inden for det nationale råderum for at fastsætte, hvornår der er tale om varetagelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, i forordningens artikel 6, stk. 2, og artikel 6, stk. 1, litra e.

Beskæftigelsesministeriet vurderer, at de foreslåede bestemmelser om behandling af personoplysninger er nødvendige af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af national ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, og respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse. Desuden forudsættes det, at der i forbindelse med behandlingen sikres passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser, jf. databeskyttelseslovens § 7, stk. 4, samt forordningens artikel 9, stk. 2, litra g.

Efter forslaget til § 45, stk. 1, i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. gives der adgang til behandling af personoplysninger i form af udveksling af oplysninger mellem Seniorpensionsenheden og andre relevante offentlige myndigheder bl.a. til brug for statistik, overvågning af udviklingen på arbejdsmarkedet samt analyse og forskning. Oplysningerne forventes bl.a. at indgå i Det Statistiske Datavarehus i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, som Styrelsen har fået pålagt at drive. Her samles data af betydning for arbejdsmarkedsovervågning samt styring af og opfølgning på beskæftigelsesindsatsen på nationalt, regionalt og kommunalt plan, jf. § 38 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., og det forventes, at oplysningerne fra Seniorpensionsenheden vil blive samkørt med de øvrige data fra Det Statistiske Datavarehus.

Det vurderes således, at behandlingen af almindelige personoplysninger kan ske i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, hvorefter behandlingen af personoplysninger er lovlig, bl.a. hvis behandlingen henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Desuden vurderes det, at behandlingen af følsomme personoplysninger kan ske efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra j, hvorefter behandlingen er lovlig, bl.a. hvis behandlingen sker til videnskabelige eller statistiske formål i overensstemmelse med art. 89, stk. 1, på grundlag af medlemsstaternes nationale ret, jf. databeskyttelseslovens § 10, stk. 1, hvorefter oplysninger nævnt i databeskyttelsesforordningens art. 9, stk. 1, må behandles, hvis det alene sker med henblik på at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser af væsentlig samfundsmæssig betydning.

Beskæftigelsesministeriet skal i øvrigt bemærke, at det forudsættes, at behandlingen til enhver tid skal ske i overensstemmelse med de generelle principper for behandling af personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder at behandlingen af oplysningerne er begrænset til det, der er tilstrækkeligt, relevant og nødvendigt i forhold til de formål, hvortil oplysningerne behandles (»dataminimering«), jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c.

2.1.8. Indtægtsgrundlag for pensionist gift eller samlevende med en person, der alene modtager social pension fra ét andet EU/EØS-land

2.1.8.1. Gældende ret

Folkepension, seniorpension og førtidspension efter lov om social pension, førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (førtidspension efter gammel ordning, dvs. førtidspension tilkendt eller sag herom påbegyndt før den 1. januar 2003) og personlig tillægsprocent beregnes ud fra et indtægtsgrundlag.

Pensionstillæg for folkepension og førtidspension efter gammel ordning beregnes på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælle eller samlevers samlede indtægtsgrundlag, jf. § 29, jf. § 31, stk. 2, i lov om social pension og § 26, jf. § 29, stk. 2, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

For modtagere af folkepension og førtidspension efter gammel ordning fastsættes en personlig tillægsprocent på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælle eller samlevers samlede indtægtsgrundlag, jf. § 29, jf. § 31, stk. 3, i lov om social pension og § 26, jf. § 29, stk. 3, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Den supplerende pensionsydelse, helbreds-tillæg og varmetillæg udbetales efter størrelsen af den personlige tillægsprocent. Den personlige tillægsprocent skal være 100, før der opnås ret til mediecheck.

For modtagere af seniorpension og førtidspension efter lov om social pension beregnes henholdsvis seniorpensionen og førtidspensionen på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægtsgrundlag, jf. § 32 a i lov om social pension.

Efter reglerne i lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. skal der ved opgørelse af en pensionists og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægtsgrundlag foretages fradrag for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger. Dette gælder for modtagere af folkepension, seniorpension, førtidspension efter lov om social pension og førtidspension efter gammel ordning, jf. § 29, stk. 4, nr. 1, og § 32 a, stk. 3, nr. 1, i lov om social pension og § 25, stk. 3, nr. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Det betyder, at, når en modtager af dansk social pension er gift eller samlevende med en person, der modtager skattepligtig pension fra en anden EU/EØS-medlemsstat, fradrages ægtefællens eller samleverens skattepligtige pension fra et andet EU/EØS-land kun i det tilfælde, hvor pensionen er omfattet af og beregnet efter forordning nr. 883/04, dvs. at ægtefællen eller samleveren har optjent pension i flere EU/EØS-medlemsstater.

Hvis en modtager af dansk social pension er gift eller samlevende med en person, der modtager skattepligtig pension fra en anden EU/EØS-medlemsstat, og som alene har

optjent skattepligtig pension i én medlemsstat uden for Danmark, vil ægtefællens eller samleverens skattepligtige pension således blive medregnet – og altså ikke fratrasket – i indtægtsgrundlaget for den danske sociale pension.

Ankestyrelsen har i overensstemmelse hermed i en tidligere principafgørelse (P-4-01) fundet, at der derfor ikke skulle ske fradrag i en pensionists indtægtsgrundlag for en social pension udbetalt fra én anden EU/EØS-medlemsstat til pensionistens ægtefælle.

Har en ægtefælle eller samlever derimod modtaget pension fra to eller flere forskellige EU/EØS-medlemsstater, vil pensionen derimod være omfattet af og beregnet efter EU-forordning nr. 883/04 og vil derfor skulle fradrages i indtægtsgrundlaget, jf. Ankestyrelsens principafgørelse P-2-05.

Ankestyrelsen har i afgørelse af 5. maj 2020 fundet, at nægtelse af fradrag i indtægtsgrundlaget for en ægtefælles eller samlevers sociale pension udbetalt fra én anden EU/EØS-medlemsstat med henvisning til § 29, stk. 4, nr. 1, i lov om social pension ikke er i overensstemmelse med princippet om ligestilling af ydelser, indtægter og faktiske forhold i artikel 5 i forordning nr. 883/04.

Ligestillingsprincippet fulgte ligeledes af artikel 3 i forordning nr. 1408/71 (nu artikel 4 i forordning nr. 883/04), jf. EU-Domstolens dom C-507/06, Klöppel. EU-Domstolen har i de forenede sager C-398/18 og C-428/18 udtalt, at artikel 5 i forordning nr. 883/04 er et særligt udtryk for det almindelige ligebehandlingsprincip i forordningens artikel 4.

Ankestyrelsen fandt i afgørelsen af 5. maj 2020, at en modtager af dansk social pension med en ægtefælle, der helt eller delvist modtager pension fra én anden EU/EØS-medlemsstat, har ret til at få fradraget ægtefællens skattepligtige sociale pension ved beregningen af indtægtsgrundlaget, der ligger til grund for beregningen af dansk social pension.

Ankestyrelsens afgørelse af 5. maj 2020 ændrer dermed den praksis, der blev grundlagt med den tidligere principafgørelse P-4-01.

Medlemsstaterne kan ikke anvende en national regel, som er i modstrid med EU-retten. Princippet er fastslået af EU-domstolen i kendelsen Costa kontra Enel af 15. juli 1964. Forrangen er absolut og gælder frem for alle nationale retsakter.

Princippet om direkte virkning gør det muligt for privatpersoner at påberåbe sig en EU-lovregel ved en national eller EU-retsinstans.

Artikel 5 i forordning nr. 883/04 forpligter således – uafhængigt af dette lovforslag – danske myndigheder til at give modtagere af folkepension, seniorpension og førtidspension ret til fradrag i indtægtsgrundlaget for en eventuel ægtefælles eller samlevers pension udbetalt efter lovgivningen fra én anden EU/EØS-medlemsstat.

Dette gælder, uanset om fradraget for ægtefællers og samlevers pension fra et andet EU/EØS-land sker ved beregning af indtægtsgrundlag efter § 29, stk. 4, nr. 1., 1. pkt., eller § 32 a i lov om social pension eller § 25 i lov om højeste,

mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., som alle har enslydende regler.

2.1.8.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De danske regler om opgørelse af indtægtsgrundlaget til brug for beregning af folkepension, seniorpension og førtidspension efter lov om social pension, førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og personlig tillægsprocent er ikke i overensstemmelse med princippet om ligestilling af ydelser, indtægter og faktiske forhold i artikel 5 i forordning nr. 883/04 og artikel 3 i den tidligere forordning nr. 1408/71 (artikel 4 i forordning nr. 883/04). Dette blev fastslået af Ankestyrelsen i afgørelse af 5. maj 2020, som ændrede den tidligere praksis grundlagt med principafgørelse P-4-01.

Ankestyrelsens afgørelse af 5. maj 2020 har gjort det nødvendigt at ændre de danske regler, så de er i overensstemmelse med forordning nr. 883/04.

Det foreslås derfor, at lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., bringes i overensstemmelse med EU-reglerne, således at det fremgår direkte af de danske love, at modtagere af folkepension, seniorpension og førtidspension har ret til fradrag i indtægtsgrundlaget for en eventuel ægtefælles eller samlevers skattepligtige pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger. Dermed fjernes kravet om, at pensionen også skal være beregnet efter forordningen.

Forslaget indebærer, at det vil fremgå direkte af de danske regler, at der i indtægtsgrundlaget for beregning af dansk social pension kan foretages fradrag for en ægtefælles eller samlevers skattepligtige pension udbetalt fra én anden EU/EØS-medlemsstat. Dermed ligestilles situationer, hvor en ægtefælle eller samlever modtager pension udbetalt fra én anden EU/EØS-medlemsstat, med situationer, hvor ægtefællen eller samleveren modtager pension udelukkende fra Danmark eller fra to eller flere EU/EØS-medlemsstater.

2.1.9. Kommunernes udgifter til seniorpension er omfattet af budgetgaranti

2.1.9.1. Gældende ret

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, er der fastsat regler om den kommunale budgetgaranti. Den kommunale budgetgaranti indebærer, at kommunerne under ét kompenseres for udviklingen i de kommunale konjunkturfølsomme udgifter på visse områder, herunder en række forsørgelsesydelser og aktiveringsudgifter. Kompensationen sker via en regulering af bloktilskuddet.

Efter § 14, stk. 2, nr. 5, litra a, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, omfatter den kommunale budgetgaranti bl.a. kommunernes mer- eller mindreudgifter som følge af udviklingen i kommunernes reale udgifter til en række forsørgelsesydelser. Efter gældende ret

er kommunernes udgifter til medfinansiering af arbejdsløshedsdagpenge og førtidspension tilkendt fra 1. juli 2014 og kommunernes nettoudgifter til kontanthjælp, uddannelseshjælp, aktivitetstillæg, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, ledighedsydelse, ressourceforløbsydelse som led i et ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, revalidering og førtidspension tilkendt før 1. juli 2014 omfattet af budgetgarantien.

Seniorpension blev indført ved lov nr. 1559 af 27. december 2019 om ændring af lov om social pension og forskellige andre love, og administreres midlertidigt af kommunerne fra den 1. januar 2020. Det følger af bemærkningerne til loven, jf. Folketingstidende 2019, 1. samling, Tillæg A, under kapitel 3.1. Økonomiske konsekvenser, at seniorpension er omfattet af budgetgarantien, og det fremgår af samme afsnit, at kommunerne skal medfinansiere udgifterne til seniorpension på samme vis som førtidspension tilkendt fra 1. juli 2014. Kommunerne medfinansierer seniorpension efter medfinansieringstrappen med 20 pct. i uge 0-4, 30 pct. i uge 5-26, 40 pct. i uge 27-52 og 80 pct. efter uge 52. Borgerens anciennitet på medfinansieringstrappen optjenes på tværs af ydelser, jf. lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne. Det fremgår således klart af lovgivningen om seniorpension, at kommunernes udgifter skal være omfattet af budgetgarantien.

2.1.9.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved en lovteknisk fejl blev der ikke konsekvensændret i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, da seniorpension blev indført, selv om kommunernes udgifter til medfinansiering til seniorpension er omfattet af budgetgarantien.

Kommunernes udgifter til medfinansiering til seniorpension indgår i det foreløbige tilskud vedr. de budgetterede udgifter til kommunerne for 2020 og 2021, og vil komme til at indgå i efterfølgende efterregulering i forhold til kommunernes faktiske udgifter til medfinansiering.

Det foreslås derfor at rette op på den lovtekniske fejl, således at seniorpension eksplicit bliver nævnt i § 14, stk. 2, nr. 5, litra a, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Der vil ikke være økonomiske konsekvenser af forslaget, idet kommunernes udgifter til medfinansiering til seniorpension allerede indgår i tilskuddet til kommunen.

Det foreslås, at korrektionen får virkning fra den 1. januar 2020, hvor seniorpension blev indført og således har virkning for regnskabet for 2020.

Det bemærkes, at reglerne siden den 1. januar 2020 er blevet administreret efter de oprindelige intentioner med lovforslaget.

Der henvises til de specielle bemærkninger til § 7, nr. 1.

2.1.10. Ikrafttrædelses- og overgangsregler

Det foreslås, at loven træder i kraft og har virkning den 1. januar 2021.

For at sikre kontinuerlighed i igangværende sager om seniorpension på ikrafttrædelsestidspunktet foreslås, at kommunerne færdigbehandler alle ansøgninger om seniorpension, der er indgivet før den 1. januar 2021.

Det følger af Aftale om ret til seniorpension for nedslidte, at, hvis en person får afslag på seniorpension af kommunen på grund af den skønsmæssige vurdering af arbejdsevnen i seneste job, skal personen kunne få genvurderet sin sag i Seniorpensionsenheden. Genvurderingen skal sikre, at vurderingen af arbejdsevnen sker ensartet på tværs af landet, at afgørelser om seniorpension er truffet uafhængigt af økonomiske hensyn, og at vurderingen ikke har været afhængig af geografi og bopæl.

Efter gældende regler er Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg klageinstans for kommunens afgørelser om seniorpension. Med lovforslaget vil Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg ligeledes blive klageinstans for Seniorpensionsenhedens afgørelser om seniorpension, jf. § 26 c, stk. 3, i lov om social pension. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vil således være klageinstans for alle afgørelser om seniorpension, uanset om kommunen eller Seniorpensionsenheden har truffet afgørelsen i første instans. Det er ikke hensigten med forslaget, at det skal være muligt at få genvurderet en sag, som allerede er afgjort af klageinstansen. Derfor skal disse sager ikke genvurderes i Seniorpensionsenheden i 2021.

Det foreslås dog, at, når Ankestyrelsen eller Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg hjemviser en sag om seniorpension den 1. januar 2021 eller senere, skal Seniorpensionsenheden behandle sagen i første instans, uanset om kommunen tidligere har truffet afgørelse i sagen.

Efter gældende regler skal den myndighed, der har truffet en afgørelse, som der klages over, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Kan myndigheden ikke give klageren medhold, sendes klagen med begrundelse for afgørelsen og genvurderingen videre til klageinstansen.

For at sikre, at personen kan få genvurderet kommunens skøn om arbejdsevnen i Seniorpensionsenheden, og for at undgå unødige sagsgange og genvurderinger, foreslås at seniorpensionsenhedens genvurdering sker i forbindelse med en ordinær klage efter § 50, stk. 4, i lov om social pension.

Det foreslås, at en klage over kommunens afgørelse om seniorpension indgivet inden den 1. januar 2021 genvurderes i kommunen, mens en klage indgivet den 1. januar 2021 eller senere genvurderes i Seniorpensionsenheden, inden den sendes til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, hvis ikke Seniorpensionsenheden giver medhold. Det foreslås, at det skal gælde, uanset om det er en kommune eller Seniorpensionsenheden, der har truffet afgørelsen. Forslaget betyder, at personer, der klager over en afgørelse om seniorpension efter de ordinære klageregler den 1. januar 2021 eller senere vil få genvurderet deres sag i Seniorpensionsenheden.

Ved klage efter § 50, stk. 4, gælder de almindelige regler for klage i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven på det sociale område). Det indebærer bl.a., at klage til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg skal ske inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 67 i retssikkerhedsloven på det sociale område. Ankeinstansen kan dog se bort fra, at fristen ikke er overholdt, hvis der er en særlig grund til det. Afgørelser om at se bort fra klagefrister og afgørelser om klagefristernes beregning kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Eksempel 1:

En kommune har givet afslag på seniorpension den 20. december 2020, personen klager over afgørelsen den 3. januar 2021, som er inden for klagefristen på 4 uger. Her finder de almindelige genvurderingsregler anvendelse, bortset fra at det er Seniorpensionsenheden og ikke kommunen, som foretager genvurderingen efter § 66 i retssikkerhedsloven på det sociale område. Det betyder, at klagen sendes til kommunen, som videresender klagen og sagen inkl. sagsoplysningerne til Seniorpensionsenheden. Seniorpensionsenheden skal genvurdere sagen, som om de var afgørende myndighed. Det betyder bl.a., at Seniorpensionsenheden kan inddrage nova.

Det følger af Aftale om ret til seniorpension for nedslidte, at sager, hvor kommunen i 2020 har givet afslag på seniorpension på grund af arbejdsevnen, og som ikke er påklaget til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, skal kunne gøres til genstand for ekstraordinær genvurdering i Seniorpensionsenheden.

Ministeriet foreslår på den baggrund, at den ekstraordinære genvurdering, som Seniorpensionsenheden skal kunne foretage, alene skal være en genvurdering af kommunens afgørelse ud fra de oplysninger, der forelå i sagen, da kommunen traf afgørelsen.

En anmodning om ekstraordinær genvurdering i Seniorpensionsenheden vil ikke afskære personen fra at søge om seniorpension på ny. Det kan fx være relevant, hvis helbredstilstanden er forværret, eller der i øvrigt er kommet nye oplysninger i sagen.

Muligheden for ekstraordinær genvurdering i Seniorpensionsenheden påvirker ikke de almindelige regler for klage, herunder Ankeinstansens adgang til at se bort fra den ordinære klagefrist, når der er særlige grunde til at dispensere herfor.

Efter gældende § 26 d, stk. 3, i lov om social pension skal kommunalbestyrelsen føre journal over sager, hvori der træffes afgørelse om afslag på seniorpension, når ansøgeren ikke opfylder betingelsen i § 26 a, stk. 2, nr. 2, om nedsat arbejdsevne. Formålet med bestemmelsen er, at kommunerne nemt og hurtigt skal kunne identificere de relevante sager for ekstraordinær genvurdering, således at borgerne kan kontaktes, og de relevante sager kan overdrages til Seniorpensionsenheden.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen sender en liste til Seniorpensionsenheden med de sager om afslag på senior-

pension efter § 26 d, jf. § 26 a, stk. 2, nr. 2, i lov om social pension, truffet i kommunen i 2020, som ikke er påklaget til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg inden den 1. januar 2021. Listen skal desuden indeholde sager, som er påklaget efter klagefristens udløb og derfor ikke behandles af Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg. Kommunalbestyrelsen skal desuden uden personens samtykke sende sagerne på listen til Seniorpensionsenheden, som overtager myndighedsansvaret for sagerne.

Det foreslås, at Seniorpensionsenheden senest den 1. maj 2021 skal vejlede relevante personer om muligheden for ekstraordinær genvurdering i Seniorpensionsenheden, og at personen får en frist på fire uger til at anmode om ekstraordinær genvurdering fra det tidspunkt, hvor Seniorpensionsenheden har vejledt personen om muligheden. Seniorpensionsenheden skal sende sagen til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, hvis personen ikke får medhold ved den ekstraordinære genvurdering. Herefter vil Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg skulle træffe afgørelse i sagen.

Ved en lovteknisk fejl blev der ikke konsekvensændret i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, da seniorpension blev indført, selv om kommunernes udgifter til medfinansiering til seniorpension er omfattet af budgetgarantien. Det er i lovforslagets § 7 foreslået, at der rettes op på den lovtekniske fejl.

Det foreslås, at korrektionen får virkning fra den 1. januar 2020, hvor seniorpension blev indført og således har virkning for regnskabet for 2020.

Det bemærkes, at reglerne siden den 1. januar 2020 er blevet administreret efter de oprindelige intentioner med lovforslaget.

3. De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

3.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

3.1.1. Økonomiske konsekvenser af overdragelse af afgørelseskompetencen til Seniorpensionsenheden

De økonomiske konsekvenser ved at overdrage myndighedsansvaret for tilkendelse af seniorpension fra kommuner-

ne til Seniorpensionsenheden er behandlet i de økonomiske bemærkninger til lov nr. 869 af 14. juni 2020, jf. Folketings-tidende, samling 2019-2020, Tillæg A. De økonomiske konsekvenser indgår endvidere i regeringens forslag til finanslov for 2021. Der er derfor ikke nye økonomiske konsekvenser ved overdragelse af myndighedsansvaret for tilkendelse af seniorpension fra kommunerne til Seniorpensionsenheden. Siden vedtagelsen af lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden, har Arbejdsmarkedets Tillægspension dog revurderet deres skøn for etableringsomkostningerne i Seniorpensionsenheden. Arbejdsmarkedets Tillægspension vurderede ved fremsættelsen af L 184 Forslag til lov om Seniorpensionsenheden, at der ville være etableringsomkostninger for 35,0 mio. kr. i 2020. Arbejdsmarkedets Tillægspensions nye vurdering er, at der vil være etableringsomkostninger for 23,0 mio. kr. i 2020 og 4 mio. kr. i 2021. Med dette lovforslag justeres økonomien således at etableringsomkostningerne stemmer med Arbejdsmarkedets Tillægspensions seneste skøn. Denne justering fremgår af tabel 4.

Nedenfor følger et resume af de økonomiske konsekvenser, der allerede er behandlet og vedtaget med lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden.

Økonomiske konsekvenser for det offentlige

De økonomiske bemærkninger til lov nr. 869 af 14. juni 2020, jf. Folketings-tidende, samling 2019-2020, Tillæg A, fremgik det, at der samlet set var merudgifter efter skat og tilbageløb for 35,1 mio. kr. i 2020, 76,9 mio. kr. i 2021, 65,8 mio. kr. i 2022, 70,8 mio. kr. i 2023, 78,8 mio. kr. i 2024, 85,8 mio. kr. i 2025 og 83,8 mio. kr. i 2026, jf. tabel 1.

Tabel 1. Samlede økonomiske konsekvenser af lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden

Merudgifter i mio. kr. (2020-pl.)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
I alt statslige konsekvenser	35,1	-2,3	1,9	11,4	19,9	22,7	21,7
Heraf etableringsomkostninger	35,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Heraf Ankestyrelsen	0,0	0,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Heraf ydelser	0,0	-2,4	0,8	10,3	18,8	21,6	20,6
I alt kommunale konsekvenser	0,0	87,8	84,8	88,5	94,5	104,4	101,7
Heraf Reserver og budgetregulering vedrørende indkomst-overførelser	0,0	23,2	48,5	56,9	63,0	73,0	70,3
Heraf Kommunalt lov- og cirkulæreprogram	0,0	64,6	36,3	31,6	31,5	31,4	31,4
I alt (inkl. adfærd før skat og tilbageløb)	35,1	85,5	86,7	99,9	114,4	127,1	123,4
Virkning efter skat og tilbageløb	35,1	76,9	65,8	70,8	78,8	85,8	83,8

Ydelseskonsekvenser

Forslaget skønnes at medføre en mertilgang til seniorpension samt en øget afgang fra en række andre ydelser. Fuldt indfaset skønnes lovforslaget at medføre ca. 1.000 flere fuldtidspersoner på seniorpension i forhold til det skønnede i lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love (Indførelse af seniorpension) af 27. december 2019. De økonomiske konsekvenser af dette er ligeledes behandlet i de økonomiske bemærkninger til lov nr. 869 af 14. juni 2020, jf. Folketingstidende, samling 2019-2020, Tillæg A. Der er således heller ikke nye økonomiske konsekvenser for ydelser ved overdragelse af myndighedsansvaret for tilkendelse af seniorpension fra kommunerne til Seniorpensionsenheden.

I de økonomiske bemærkninger til lov nr. 869 af 14. juni 2020, jf. Folketingstidende, samling 2019-2020, Tillæg A, skønnes det, at forslaget vil medføre merudgifter til seniorpension på i alt 68,7 mio. kr. i 2021, 144,2 mio. kr. i 2022, 168,8 mio. kr. i 2023, 186,8 mio. kr. i 2024, 215,9 mio. kr. i 2025 og 206,7 mio. kr. i 2026 før skat og tilbageløb. Dette modgås af øget afgang fra kontanthjælp, ressourceforløb, jobafklaring, sygedagpenge, ledighedsydelse og fleksjob. De samlede ydelseskonsekvenser af lovforslaget skønnes samlet at være 20,8 mio. kr. i 2021, 49,3 mio. kr. i 2022, 67,2 mio. kr. i 2023, 81,8 mio. kr. i 2024, 94,6 mio. kr. i 2025 og 90,9 mio. kr. i 2026 før skat og tilbageløb, jf. tabel 2.

Tabel 2. Ydelseskonsekvenser af lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden

Merudgifter i mio. kr. (2020-pl.)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
I alt ydelseskonsekvenser	20,8	49,3	67,2	81,8	94,6	90,9
I alt Øvrige ydelser	-47,9	-94,9	-101,6	-105,0	-121,3	-115,8
<i>Heraf stat</i>	-17,7	-32,3	-29,9	-27,0	-31,2	-29,9
<i>Heraf kommune</i>	-30,2	-62,6	-71,7	-78,0	-90,1	-85,9
I alt Seniorpension	68,7	144,2	168,8	186,8	215,9	206,7
<i>Heraf stat</i>	15,3	33,1	40,2	45,8	52,8	50,5
<i>Heraf kommune</i>	53,4	111,1	128,6	141,0	163,1	156,2

Administration

Forslaget medfører, at Seniorpensionsenheden overtager ansvaret for at tilkende seniorpension fra den 1. januar 2021. De økonomiske konsekvenser af dette er ligeledes behandlet i de økonomiske bemærkninger til lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden, jf. Folketingstidende, samling 2019-2020, Tillæg A. Der er således heller ikke nye økonomiske konsekvenser vedrørende administration ved overdragelse af myndighedsansvaret for tilkendelse af seniorpension fra kommunerne til Seniorpensionsenheden. Dog justeres etableringsomkostningerne med dette lovforslag, så de stemmer overens med seneste skøn fra Arbejdsmarkeds Tillægspension. Det seneste skøn for etableringsomkostninger fra Arbejdsmarkeds Tillægspension medfører administrative mindreudgifter for 12,0 mio. kr. i 2020 og administrative merudgifter for 4,0 mio. kr. i 2021, jf. tabel 4.

For kommunerne betyder forslaget, at kommunerne fortsat skal oplyse sagerne, mens afgørelsen om seniorpension træffes i Seniorpensionsenheden. I de økonomiske bemærkninger til lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden, jf. Folketingstidende, samling 2019-2020, Tillæg A, skønnes det, at forslaget vil medføre kommunale mindreudgifter til administration på 2,3 mio. kr. i 2021 og 1,7 mio. kr. årligt herefter. Som følge af færre modtagere af en række ydelser, som administreres af kommunerne, skønnes kommunerne at have mindreudgifter til samtaler og lægeerklæringer for disse ydelsesmodtagere. I alt skønnes udgifterne til kommunal administration reduceret med 2,4 mio. kr. i 2021, 2,2 mio. kr. i 2022, 2,4 mio. kr. i 2023, 2,5 mio. kr. i 2024 og 2,6 mio. kr. fuldt indfaset, jf. tabel 3.

Tabel 3. Administrative konsekvenser af lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden

Merudgifter i mio. kr. (2020-pl.)	2020	2021	2022	2023	2024	Fuldt indfaset
I alt administrative konsekvenser	35,1	64,7	37,4	32,7	32,6	32,5
Ankestyrelsen	0,0	0,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Kommunal administration	0,0	-2,4	-2,2	-2,4	-2,5	-2,6
<i>Heraf ændring samtaler</i>	0,0	-0,3	-0,6	-0,8	-0,9	-1,0
<i>Heraf ændring DUT adm.</i>	0,0	-2,3	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
<i>Heraf ændring lægeerklæringer</i>	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1

Seniorpensionsenheden	35,1	67,0	38,5	34,0	34,0	34,0
<i>Heraf etablering (statslig udgift)</i>	<i>35,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>Heraf driftsudgifter til sagsbehandling m.v. (kommunal udgift)</i>	<i>0,0</i>	<i>67,0</i>	<i>38,5</i>	<i>34,0</i>	<i>34,0</i>	<i>34,0</i>

I tabel 4 fremgår de økonomiske konsekvenser af lovforslaget. Med lovforslaget justeres de økonomiske konsekvenser af lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden, jf. de økonomiske bemærkninger til loven i Folketingstidende, samling 2019-2020, Tillæg A. Justeringen omhandler etableringsomkostningerne for Seniorpensionsenheden,

som reguleres negativt med 12,0 mio. kr. i 2020 og positivt med 4,0 mio. kr. i 2021. Samlet bliver etableringsomkostningerne således 8,0 mio. kr. lavere end skønnet i de økonomiske bemærkninger til lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden.

Tabel 4. Justering af etableringsomkostninger

Merudgifter i mio. kr. (2020-pl.)	2020	2021
<i>Etableringsomkostninger ved lov nr. 869 af 14. juni 2020</i>	<i>35,0</i>	<i>0,0</i>
Justering af etableringsomkostninger	-12,0	4,0
<i>Etableringsomkostninger efter justering</i>	<i>23,0</i>	<i>4,0</i>

3.1.2. Økonomiske konsekvenser af harmonisering af danske regler med EU-retten om udenlandske pensioner

Det skønnes med usikkerhed, at ca. 1.300 pensionister årligt berøres af Ankestyrelsens praksisændring ved afgørelse af 5. maj 2020, som medfører, at modtagere af folkepension, seniorpension og førtidspension har ret til fradrag i indtægtsgrundlaget for en eventuel ægtefælles eller samlevers pension udbetalt efter lovgivningen fra én anden EU/EØS-medlemsstat. Det vurderes på dette grundlag, at praksisændringen vil indebære årlige offentlige merudgifter i størrelsesordenen 10,4 mio. kr. før skat og tilbageløb, svarende til 5,6 mio. kr. efter skat og tilbageløb.

En genopretning af sager bagud i tid skønnes herudover at medføre ydelsesmæssige merudgifter i størrelsesordenen 16,0 mio. kr. før skat og tilbageløb, svarende til 8,0 mio. kr. efter skat og tilbageløb. Det forudsættes, at den almindelige 3-årige forældelsesfrist finder anvendelse på pensionisternes eventuelle krav.

Endelig skønnes det, at forslaget vil medføre konsekvenser for Udbetaling Danmark til øget sagsbehandling m.v. som følge af genopretning af sager og implementering af praksisændringen.

Ankestyrelsens afgørelse er truffet i henhold til princippet om ligestilling af ydelser, indtægter og faktiske forhold i artikel 5 i forordning nr. 883/04. Princippet om direkte virkning gør det muligt for privatpersoner at påberåbe sig en EU-lovregel ved en national eller EU-retsinstans. Merudgifterne vil derfor påløbe som følge af praksisændringen, uanset om de danske regler bringes i overensstemmelse med EU-retten.

De økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Praksisændringen vurderes ikke at have konsekvenser for regionerne.

3.2. Implementeringskonsekvenser for det offentlige

Ved udarbejdelsen af lovforslaget har de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning været overvejet.

Det følger af Aftale om ret til seniorpension for nedslidte, at der skal være en ensartet tilkendelse af seniorpension på tværs af landet, og at afgørelser om seniorpension skal træffes uafhængig af økonomiske forhold. Det følger endvidere af aftalen, at Seniorpensionsenheden skal tilkende seniorpension fra den 1. januar 2021, og at oplysningen af sager om tilkendelse af seniorpension sker i samarbejde med kommunerne.

Overflytning af tilkendelseskompetencen til Seniorpensionsenheden vil medføre mere komplicerede regler i forhold til selve sagsbehandlingen af sager om seniorpension, i og med at flere myndigheder end i dag skal samarbejde om sagerne forud for afgørelsen. Til gengæld vil alle afgørelser om seniorpension blive truffet af Seniorpensionsenheden i stedet for af 98 kommuner, hvilket skal bidrage til en ensartet administration af ordningen. Lovforslaget anses således for at være i overensstemmelse med princip 1 om enkle og klare regler.

Lovforslaget er i overensstemmelse med princip 2 om, at kommunikation skal ske digitalt, idet borgeren skal ansøge om seniorpension digitalt og kommunikationen mellem Seniorpensionsenheden og borger, kommuner, regionernes Kliniske Funktion og Udbetaling Danmark, som udgangspunkt skal ske digitalt. Der er i lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden fastsat regler om, at borgeren kan få hjælp til digital selvbetjening i kommunerne, og at visse borgere helt eller delvist skal være undtaget fra kravet om digital kommunikation efter de eksisterende principper for digital selvbetjening. Desuden er det fastsat, at det er kommunerne, som skal træffe afgørelse om, hvorvidt borgeren eventuelt kan undtages fra kravet om digital selvbetjening.

Et afslag på indgivelse af ansøgning på anden måde end ved digital selvbetjening vil kunne påklages af borgeren til Ankestyrelsen. Bestemmelserne om digital selvbetjening forudsættes udmøntet i overensstemmelse med de fællesoffentlige digitaliseringsinitiativer, herunder gennemførelse af lovgivningen vedrørende obligatorisk digital selvbetjening.

Arbejdsmarkedets Tillægspension vil som teknisk og administrativ leverandør etablere en ny it-løsning til brug for administrationen af tilkendelse af seniorpension, som vurderes at være en it-teknisk enkel løsning at udvikle og implementere.

Til sagsbehandlingen i Seniorpensionsenheden anvendes en standard ESDH-løsning baseret på WorkZone med integration til CPR, CVR og Digitalpost. Standardfunktionaliteten i WorkZone kan understøtte de væsentligste forretningsmæssige behov for en effektiv sagsbehandling. Arbejdsmarkedets Tillægspension kender og anvender allerede WorkZone til sagsbehandling i IPOS, og der er derfor både videnspersoner og et eksisterende drift scenarie, som Seniorpensionsenheden kan drage erfaringer fra ved implementeringen af fagsystemet. WorkZone anvendes som fagsystem med data til sagsstyring, journalisering m.m. Som standard indeholder WorkZone funktionalitet til brevgenerering og brevskebeloner, ledelsesrapportering og integrationer til eksterne systemer som CVR, CPR og Digitalpost.

Lovforslaget giver Seniorpensionsenheden elektronisk adgang, herunder terminaladgang, til en række oplysninger i en række eksisterende registre, således at Seniorpensionsenheden kan genbruge data fra systemerne til at vurdere, om en ansøger opfylder de objektive kriterier for ret til seniorpension. Det drejer sig om adgang til oplysninger om indbetalte ATP-bidrag fra Arbejdsmarkedets Tillægspensions indbetalingsoversigt, indkomstregisteret og GUL hos skattemyndighederne og i Det Centrale Virksomhedsregister om selvstændig virksomhed, oplysninger om navne og adresser i Det Centrale Personregister om navne og adresser og oplysninger om flygtningstatus i Udlændinge Informations Portalen. Det er i overensstemmelse med princip 3, 4, 5 og 6 om automatisk sagsbehandling, genbrug af data, tryk og sikker datahåndtering og mulig anvendelse af offentlig infrastruktur.

Efter forslaget skal Udbetaling Danmark fortsat varetage opgaven med at beregne og udbetale seniorpension. Det vil i den forbindelse være Udbetaling Danmark, som primært vil varetage opgaven med kontrol og forebyggelse af snyd og fejl i forbindelse med udbetaling af seniorpension, mens Seniorpensionsenheden vil kontrollere, om betingelserne for at få tilkendt seniorpension er opfyldt. Det vurderes således, at lovforslaget er i overensstemmelse med princip 7 (forebygge snyd og fejl).

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Efter gældende regler i lov om social pension skal ansøgning om seniorpension indgives til personens bopælskommune. Desuden har ansøgere om seniorpension efter gældende regler ret til et møde med den eller de relevante personer i kommunen, før der træffes afgørelse i personens sag.

Med lovforslaget vil borgere fra den 1. januar 2021 skulle ansøge om seniorpension hos Seniorpensionsenheden. Som det er tilfældet ved andre ATP-administrerede ordninger, vil Seniorpensionsenheden ikke blive indrettet med henblik på, at personen kan mødes med den person i Seniorpensionsenheden, der træffer afgørelse i sagen inden sagen afgøres. Når Seniorpensionsenheden overtager ansvaret for tilkendelse af seniorpension, vil det fortsat være muligt for ansøgere om seniorpension at møde i kommunen i relation til vejledning og bistand i forbindelse med ansøgning om seniorpension.

Desuden vil personen have mulighed for at møde op i kommunen og få hjælp til medvirken i personens sag i Seniorpensionsenheden. Personen kan også mødes med kommunen i forbindelse med sagsoplysningen, når Seniorpensionsenheden har anmodet kommunen om at oplyse sagen.

Personer, som søger om seniorpension, skal efter gældende regler selv hente sine ATP-oplysninger på Borger.dk og sende dem til kommunen. Det er foreslået, at Seniorpensionsenheden får elektronisk adgang til ATP-oplysningerne. Med lovforslaget vil borgeren ikke selv skulle hente og sende ATP-oplysninger til myndigheden, da Seniorpensionsenheden får adgang til at hente dem.

Der er med lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden givet hjemmel til at fastsætte regler i bekendtgørelse om, at borgerne fra den 1. januar 2021 som udgangspunkt vil skulle søge om seniorpension digitalt efter de eksisterende principper for digital selvbetjening. Kommunerne vil i fornødent omfang skulle hjælpe borgere med kontakt til Seniorpensionsenheden, fx i forbindelse med indgivelse af digitale ansøgninger og kontakten i øvrigt og i forbindelse med en eventuel vurdering af, hvorvidt borgeren kan fritages fra krav om digital kommunikation.

6. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forhold til EU-retten

Overflytning af kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension fra kommuner til Seniorpensionsenheden indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Forslaget om justering af beregning af indtægtsgrundlaget for pensionister, hvis ægtefælle eller samlever alene modtager pension fra én anden EU/EØS-medlemsstat, bringer de danske regler i overensstemmelse med EU-rettens princip om ligestilling af ydelser, indtægter og faktiske forhold i artikel 5 i EU-forordning nr. 883/04 for så vidt angår fradrag for ægtefællers og samleveres pension modtaget fra én anden EU/EØS-medlemsstat.

På grund af EU-rettens forrang forpligter artikel 5 i EU-forordning nr. 883/04 – uafhængigt af dette lovforslag – danske myndigheder til at give modtagere af folkepension, seniorpension og førtidspension ret til fradrag i indtægtsgrundlaget for en ægtefælles eller samlevers pension udbetalt efter lovgivningen i én anden EU/EØS-medlemsstat.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 25. juni 2020 til den 14. august 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Ankestyrelsen, Arbejdsløshedskassen for Selvstændige (ASE), Arbejdsmarkedets Tillægspension og UDK, Arbejdsskadeforeningen AVS, BDO Kommunernes Revision, Bedre Psykiatri, Beskæftigelsesrådet og Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Business Danmark, Danske A-kasser, Danske Advokater, Dansk Arbejdsgiverforening, Danmarks Frie Fagforening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Regioner, Dansk

Retspolitisk Forening, Danske Revisorer, Danske Seniorer, Datatilsynet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Erhvervsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finansrådet, Finanstilsynet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring & Pension, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, FSR - Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Branche-forening, KL, KMD, Kommunernes Revision, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kooperationen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, LAP - Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere, Lederne, Lægeforeningen, Pension Danmark, Psykiatrifonden, Retssikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for psykisk sårbare på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND, SIND, Sundhedskartellet, Udbetaling Danmark og Ældre Sagen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	De økonomiske konsekvenser ved at overdrage myndighedsansvaret for tilkendelse af seniorpension fra kommunerne til Seniorpensionsenheden er behandlet i de økonomiske bemærkninger til lov nr. 869 af 14. juni 2020, jf. Folketingstidende, samling 2019-2020, Tillæg A. De økonomiske konsekvenser indgår endvidere i regeringens forslag til finanslov for 2021. Der er derfor ikke nye økonomiske konsekvenser ved overdragelse af myndighedsansvaret for tilkendelse af seniorpension fra kommunerne til Seniorpensionsenheden.	De økonomiske konsekvenser ved at overdrage myndighedsansvaret for tilkendelse af seniorpension fra kommunerne til Seniorpensionsenheden er behandlet i de økonomiske bemærkninger til lov nr. 869 af 14. juni 2020, jf. Folketingstidende, samling 2019-2020, Tillæg A. De økonomiske konsekvenser indgår endvidere i regeringens forslag til finanslov for 2021. Der er derfor ikke nye økonomiske konsekvenser ved overdragelse af myndighedsansvaret for tilkendelse af seniorpension fra kommunerne til Seniorpensionsenheden. Med lovforslaget justeres de økonomiske konsekvenser af lov om Seniorpensionsenheden, som vedtaget ved lov nr. 869 af 14. juni 2020. Justeringen omhandler etableringsomkostningerne for Seniorpensionsenheden. Stat: 2020: - 12,0 mio. kr. 2021: 4,0 mio. kr. Ændringen af dansk praksis ift. beregning af indtægtsgrundlaget for pensionister med en ægtefælle/samlever, der kun modtager pension fra én anden EU/EØS-medlemsstat, skønnes at medføre nedestående ydelsesmæssige konsekvenser. Stat: 26,4 mio. kr. i 2021, 10,4 mio. kr. i 2022, 10,4 mio. kr. i 2023, og 10,4 mio. kr. i 2024. Samlede statslige konsekvenser: -12,0 mio. kr. i 2020, 30,4 mio. kr. i 2021, 10,4 mio. kr. i 2022, 10,4 mio. kr. i 2023, og 10,4 mio. kr. i 2024. Kommuner: Ingen. Regioner: Ingen.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Seniorpensionsenheden får elektronisk adgang til registeroplysninger, som sikrer genbrug af data, tryk og sikker datahåndtering og mulig anvendelse af offentlig infrastruktur. Mere ensartet administration, da afgørelserne bliver samlet i Seniorpensionsenheden i stedet for i 98 kommuner.	Kommunerne og Seniorpensionsenheden skal samarbejde om seniorpensionssager forud for afgørelsen, hvilket kan komplicere sagsbehandlingen. Ændringen af dansk praksis ift. beregning af indtægtsgrundlaget for pensionister med en ægtefælle/samlever, der kun modtager pension fra én anden EU/EØS-medlemsstat, vurderes at medføre administrative konsekvenser for både stat og kommuner til Udbetaling Danmarks sagsbehandling

		m.v. i forbindelse med genopretning af sager for pensionister bosiddende i Danmark og udlandet.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Borgeren kan fortsat møde personligt op i kommunen for at få vejledning og hjælp til at søge om seniorpension m.v. Borgeren skal ikke længere hente og sende ATP-oplysninger til myndigheden, da Seniorpensionsenheden får elektronisk adgang til oplysningerne.	Lovforslaget medfører, at der skal ansøges om seniorpension hos Seniorpensionsenheden, som træffer afgørelse om ret til seniorpension. Borgerens muligheder for personligt fremmøde for den myndighed, som træffer afgørelsen, begrænses dermed.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Overflytning af kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension fra kommuner til Seniorpensionsenheden indeholder ikke EU-retlige aspekter. Forslaget om justering af beregning af indtægtsgrundlaget for pensionister, hvis ægtefælle eller samlever alene modtager pension fra én anden EU/EØS-medlemsstat, bringer de danske regler i overensstemmelse med EU-rettens princip om ligestilling af ydelser, indtægter og faktiske forhold i artikel 5 i EU-forordning nr. 883/04 for så vidt angår fradrag for ægtefællers og samlevers pension modtaget fra én anden EU/EØS-medlemsstat. På grund af EU-rettens forrang forpligter artikel 5 i EU-forordning nr. 883/04 – uafhængigt af dette lovforslag – danske myndigheder til at give modtagere af folkepension, seniorpension og førtidspension ret til fradrag i indtægtsgrundlaget for en ægtefælles eller samlevers pension udbetalt efter lovgivningen i én anden EU/EØS-medlemsstat.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering	JA	NEJ
		X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter gældende regler i § 17, stk. 2, i lov om social pension kan en person, som ønsker, at kommunalbestyrelsen alene tager stilling til spørgsmålet om førtidspension, anmode herom. I sådanne tilfælde træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, at sagen på det foreliggende dokumentationsgrundlag overgår til behandling efter reglerne om førtidspension. Sager, hvor personen således har anmodet om stillingtagen til førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag, forelægges for kommunens rehabiliteringsteam umiddelbart efter ansøgningen. Kommunalbestyrelsen skal behandle sagen på det foreliggende dokumentationsgrundlag umiddelbart efter rehabiliteringsteamets indstilling i sagen.

Det foreslås i § 17, stk. 2, at personer, der er tilkendt seniorpension efter § 26 a, ikke kan anmode kommunalbestyrelsen om at træffe afgørelse om førtidspension.

Forslaget betyder, at en person, der er tilkendt seniorpension ikke vil få ret til at få behandlet en sag om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag. Hensigten er at forebygge unødigt sagsbehandling. Personen vil med en seniorpension være sikret en forsørgelsesydelse på niveau med førtidspension.

Til nr. 2

Det følger af reglerne i § 26 a, stk. 2, nr. 2, i lov om social pension, at det er en betingelse for seniorpension, at persons arbejdsevne er varigt nedsat til højst 15 timer om ugen i forhold til seneste job.

Idet arbejdsevnen skal være varigt nedsat, kan det få betydning for retten til seniorpension, hvis en person afviser at tage imod relevante behandlingsmæssige foranstaltninger, herunder lægeligt anbefalet behandling. Det indebærer, at kommunalbestyrelsen som led i at træffe afgørelse om tilkendelse af seniorpension kan stille krav om, at den pågældende deltager i nødvendig lægebehandling.

Efter gældende § 18 a i lov om social pension kan en person afvise at modtage behandling foretaget af en læge i form af operation eller lægeordineret medicin eller lægebehandling af tilsvarende indgribende karakter, der ud fra en sundhedsfaglig vurdering må antages at kunne forbedre den pågældendes arbejdsevne, uden at det tillægges betydning ved vurderingen af personens ret til førtidspension. Personen kan således afvise lægebehandling i sager om tilkendelse af førtidspension. Retten til at afvise lægebehandling omfatter alene lægebehandling i snæver forstand og omfatter operationer og behandling med lægeordineret medicin samt lægebehandling af tilsvarende indgribende karakter, eksempelvis ECT-behandling (elektrochokbehandling).

Derimod er følgende ikke omfattet: genoptræning efter operation, eller behandling hos en fysioterapeut, uanset at det er en læge, der har anbefalet behandlingen, idet personen som hidtil skal bidrage til egen helbredelse. Endvidere er samtaleforløb og behandling hos psykolog ikke omfattet, da disse behandlingstyper ikke betragtes som lægebehandling i snæver forstand, jf. bemærkningerne til § 4 i lov nr. 495 af 1. maj 2019 om ændring af lov om sygedagpenge og forskellige andre love (Ret til at afvise lægebehandling uden ydelsesmæssige konsekvenser), jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 180 som fremsat, side 12 og 13.

Det foreslås i § 18 a, at ændre »førtidspension« til »seniorpension eller førtidspension«.

Forslaget betyder, at personer, der søger om seniorpension får ret til at afvise lægebehandling efter de samme principper som gælder ved førtidspension. Som for førtidspensionister vil retten til at afvise lægebehandling alene omfatte lægebehandling i snæver forstand og omfatte operationer og behandling med lægeordineret medicin samt lægebehandling af tilsvarende indgribende karakter, eksempelvis ECT-behandling (elektrochokbehandling).

Baggrunden for forslaget er, at kravet om deltagelse i lægebehandling kan medføre, at personer, der ikke ønsker at deltage i behandling, kan føle sig tvunget til at tage imod behandlingen for ikke at miste muligheden for at få tilkendt seniorpension.

Der er tale om en specialbestemmelse, som for så vidt angår lægebehandling i snæver forstand vil fravige lovens almindelige udgangspunkt om, at kommunalbestyrelsen som led i afklaringen af personens arbejdsevne kan stille krav om, at den pågældende deltager i nødvendig lægebehandling.

Til nr. 3

Efter de gældende regler i § 26 a, stk. 2, nr. 2, i lov om social pension er det en betingelse for at få tilkendt seniorpension, at personens arbejdsevne er varigt nedsat til højst 15 timer om ugen i forhold til seneste job. Det står i bemærkningerne til lov nr. 1559 af 27. december 2019 om indførsel af seniorpension, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 67 som fremsat, at: »Vurderingen af arbejdsevnen skal foretages med udgangspunkt i personens nuværende arbejdsevne, hvilket betyder, at der ikke skal iværksættes indsatser, der har til formål at udvikle arbejdsevnen.«

Det foreslås, i nyt § 26, stk. 3, at der ikke skal iværksættes beskæftigelsesrettede tilbud for at udvikle arbejdsevnen ved vurdering af arbejdsevnen.

Med forslaget kodificeres det i lovteksten, at der ved tilkendelse af seniorpension ikke skal iværksættes beskæftigelsesrettede tilbud for at udvikle arbejdsevnen.

Ændringen er en kodificering af gældende regler.

Til nr. 4

I dansk ret er der et grundlæggende princip om, at personer ikke kan modtage dobbeltforsørgelse, det vil sige at samme person i samme tidsrum får to ydelser til samme formål.

Princippet om, at der ikke skal udbetales dobbeltforsørgelse, gælder også i forholdet mellem førtidspension og seniorpension.

Personer, der er omfattet af lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., kan ikke overgå til at modtage førtidspension eller seniorpension efter lov om social pension, heller ikke i forbindelse med ansøgning om forhøjelse af en tidligere tilkendt førtidspension.

Det foreslås i § 26 a, stk. 5, i lov om social pension, at det fastsættes direkte i loven, at en modtager af førtidspension efter lov om social pension ikke samtidig kan modtage seniorpension.

Forslaget er således en kodificering af det gældende princip om, at der ikke kan udbetales flere ydelser til samme person i samme tidsrum til samme formål.

Forslaget ændrer ikke på, at personer, der er omfattet af lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., ikke kan overgå til at modtage førtidspension eller seniorpension efter lov om social pension, heller ikke i forbindelse med ansøgning om forhøjelse af en tidligere tilkendt førtidspension.

Til nr. 5

Efter de gældende regler i § 26 b, 1. pkt., i lov om social pension ingives ansøgning om seniorpension til bopælskommunen.

Det foreslås i § 26 b, 1. pkt., at »bopælskommunen« ændres til: »Seniorpensionsenheden«.

Forslaget betyder, at kompetencen til at modtage ansøgninger om seniorpension overdrages til Seniorpensionsenheden.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 9, hvor det foreslås, at kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension overgår fra kommunerne til Seniorpensionsenheden. Som konsekvens heraf er det hensigtsmæssigt, at ansøgninger om seniorpension indgives til Seniorpensionsenheden i stedet for til bopælskommunen.

Forslaget indebærer, at ansøgninger om seniorpension vil skulle indgives til Seniorpensionsenheden. En kommune, som modtager ansøgning om seniorpension efter lovens ikrafttræden vil skulle følge de almindelige forvaltningsretlige regler og samtidig yde eventuel nødvendig vejledning og hjælp til borgeren i forbindelse med indgivelse af ansøgning til Seniorpensionsenheden, jf. § 4 i lov om Seniorpensionsenheden.

Til nr. 6

Efter gældende regler i § 26 b, 2. pkt., i lov om social pension kan en ansøgning om seniorpension tidligst indgives 6 måneder før betingelsen om højst 6 år til folkepensionsalderen er opfyldt.

Det foreslås i § 26 b, 2. pkt., at indsætte en henvisning til § 62, stk. 3.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslag til § 1, nr. 18, hvor det foreslås, i nyt § 62, stk. 3, at Udbetaling Danmark skal kunne behandle en sag om seniorpension til personer med fast bopæl i udlandet, når der er mindre end 6 måneder til personen opfylder betingelsen om højst 6 år til folkepensionsalderen.

Der henvises til bemærkningerne til nr. 18.

Til nr. 7

Efter gældende regler i § 26 c, stk. 2, i lov om social pension kan kommunen ved behandling af sager om seniorpension kun benytte sundhedsfaglig rådgivning og vurdering fra regionens kliniske funktion og den praktiserende læge, jf. §§ 13 og 15 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v.

Det foreslås i § 26 c, stk. 2, 1. pkt., at det skal gælde for både kommunerne og Seniorpensionsenheden, at i sager om seniorpension kan der alene benyttes sundhedsfaglig rådgivning og vurdering fra regionens kliniske funktion og den praktiserende læge, jf. §§ 13 og 15 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 9, hvorefter kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension overgår fra kommunerne til Seniorpensionsenheden, og som konsekvens heraf er der behov for, at Seniorpensionsenheden også kan indhente oplysninger i sager om seniorpension.

Forslaget indebærer, at der ligesom efter gældende regler kun vil kunne indhentes sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om seniorpension fra regionens kliniske funktion og den praktiserende læge.

Det foreslås i § 26 c, stk. 2, 2. pkt., at Seniorpensionsenheden indgår aftale med regionerne om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering, og kommunen indgår aftale om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering med den region, hvor kommunen er beliggende.

Forslaget indebærer, at Seniorpensionsenheden vil kunne benytte sundhedsfaglig rådgivning og vurdering fra den kliniske funktion, hvor den behandlende kommune er beliggende. Det vil som udgangspunkt være personens bopælskommune, der er afgørende for hvilken af de 5 regioner, der vil skulle levere sundhedsfaglig rådgivning og vurdering til Seniorpensionsenheden. Hermed sikres der kontinuitet og sammenhæng i ydelserne i den enkelte sag, når både kommunen og Seniorpensionsenheden vil få sundhedsfaglig rådgivning og vurdering fra samme kliniske funktion. Kommunen vil som hidtil kunne benytte sundhedsfaglig rådgivning og vurdering fra den region, hvor kommunen er beliggende.

Herudover indebærer forslaget, dels at Seniorpensionsenheden som udgangspunkt vil skulle indgå en samarbejdsaftale med hver region om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering vedrørende sager fra kommuner beliggende i den enkelte region, dels at den enkelte kommune som hidtil vil skulle indgå en samarbejdsaftale med den region, hvor kommunen er beliggende, om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering vedrørende de sager, som den enkelte kommune skal behandle.

Forslaget indebærer dog en mulighed for, at der vil kunne indgås én samlet aftale mellem Seniorpensionsenheden og de fem regioner, hvis parterne er enige herom.

Herudover vil der blive fastsat nærmere regler om, at Seniorpensionsenheden og de kliniske funktioner kan aftale, at en region yder sundhedsfaglig rådgivning til Seniorpensionsenheden på vegne af de øvrige regioner, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

Det foreslås i § 26 c, stk. 2, 3. pkt., at Seniorpensionsenheden og kommunen skal betale for den sundhedsfaglige rådgivning og vurdering, som hver myndighed rekvirerer fra den kliniske funktion i regionen og fra den praktiserende læge.

Forslaget indebærer, at kommunen vil skulle betale for den sundhedsfaglige rådgivning og vurdering, som kommunen rekvirerer hos den kliniske funktion og fra den praktiserende læge, og Seniorpensionsenheden vil skulle betale for den sundhedsfaglige rådgivning og vurdering, som Seniorpensionsenheden rekvirerer hos den kliniske funktion og fra den praktiserende læge.

Til nr. 8

Efter gældende regler i § 26 c, stk. 3, i lov om social pension skal den person, som en afgørelse vedrører, inden der træffes afgørelse om seniorpension, have tilbud om i et møde at udtale sig over for den eller de personer, der skal træffe afgørelsen.

Det foreslås, at § 26 c, stk. 3, ophæves, således at i sager om seniorpension ophæves retten for personen, som afgørelsen vedrører, til i et møde at udtale sig over for den eller de personer, der skal træffe afgørelsen.

Forslaget indebærer, at en person, som en afgørelse om seniorpension vedrører, ikke får ret til på et møde at udtale sig over for den eller de personer, der skal træffe afgørelsen i Seniorpensionsenheden. Personen vil i stedet kunne deltage i behandling af sin sag hos Seniorpensionsenheden ved telefonisk eller skriftlig kontakt.

Efter gældende regler i § 26 c, stk. 4, har beskæftigelsesministeren bemyndigelse til efter forhandling med sundheds- og ældreministeren at fastsætte nærmere regler om samarbejdet mellem kommuner og regioner om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om seniorpension.

Det foreslås i § 26 c, stk. 3, 1. pkt., at beskæftigelsesministeren efter forhandling med sundheds- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om samarbejdet mellem Seniorpensionsenheden og regionerne og mellem kommunen og regionen om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om seniorpension.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 9, der medfører, at kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension overgår fra kommunerne til Seniorpensionsenheden, og som konsekvens heraf er der behov for, at Seniorpensionsenheden kan oplyse sagen og samarbejde med kommuner og regioner om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om seniorpension.

Forslaget indebærer, at der vil kunne fastsættes nærmere regler om samarbejdet mellem Seniorpensionsenheden og regionerne samt mellem kommunen og den region, som kommunen er beliggende i, om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om seniorpension.

Det foreslås i § 26 c, stk. 3, 2. pkt., at der herunder kan fastsættes nærmere regler om samarbejdsaftalen, prisfastsættelse, indholdet i den sundhedsfaglige rådgivning og vurde-

ring fra klinisk funktion og muligheden for, at Seniorpensionsenheden og de kliniske funktioner kan aftale, at en region yder sundhedsfaglig rådgivning til Seniorpensionsenheden på vegne af de øvrige regioner.

Forslaget indebærer, at der vil kunne fastsættes nærmere regler om indhold og tilrettelæggelse af samarbejdet, herunder samarbejdsaftalen og prisfastsættelse.

Herudover indebærer forslaget, at der vil blive fastsat regler, som giver mulighed for, at den sundhedsfaglige rådgivning, som Seniorpensionsenheden skal bruge for at træffe afgørelse i sager om seniorpension, vil kunne ydes af én region på vegne af de øvrige regioner. Det forudsættes, at dette vil skulle indgå i aftalen mellem regionerne og Seniorpensionsenheden om de ydelser, som regionerne skal levere til Seniorpensionsenheden, og at der vil skulle være enighed mellem parterne om ordningen.

Til nr. 9

Efter gældende regler i § 26 d, stk. 1 og 2, i lov om social pension, er det kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelser om seniorpension, og kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om seniorpension senest 6 måneder efter tidspunktet for kommunens modtagelse af ansøgning om seniorpension.

Det foreslås i § 26 d, stk. 1 og stk. 2, at ændre »Kommunalbestyrelsen« til: »Seniorpensionsenheden«, og i § 26 d, stk. 2, 1. pkt., at ændre »kommunens« til: »Seniorpensionsenhedens«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 5, om at ansøgninger om seniorpension skal indgives til Seniorpensionsenheden.

Forslaget betyder, at det fremover vil blive Seniorpensionsenheden, der har kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension, og at frister i sagsbehandlingen regnes fra det tidspunkt, hvor Seniorpensionsenheden har modtaget ansøgningen.

Til nr. 10

Efter gældende regler i § 26 d, stk. 3, i lov om seniorpension skal kommunalbestyrelsen føre journal over sager, hvori der træffes afgørelse om afslag på seniorpension, når ansøgeren ikke opfylder betingelsen i § 26 a, stk. 2, nr. 2.

Ifølge bemærkningerne til lov nr. 1557 af 27. december 2019 om indførsel af seniorpension, jf. Folketingstidende 2019-20, A, som fremsat, vil personer, der har fået afslag på seniorpension hos kommunerne, og hvor afgørelsen er baseret på den skønsmæssige vurdering af deres arbejdsevne i seneste job, få mulighed for at få genoptaget deres sag, når kompetencen til at træffe afgørelse om seniorpension overgår til en central myndighed i statsligt regi. § 26 d, stk. 3, har til formål at sikre, at kommunerne nemt og hurtigt kan identificere de relevante sager, således at personerne kan kontaktes, og de relevante sager kan overdrages til den nye myndighed.

Det foreslås at den gældende § 26 d, stk. 3, ophæves.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 9, hvor det foreslås, at kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension overgår fra kommunerne til Seniorpensionsenheden. Forslaget betyder, at der ikke længere vil skulle føres journal over afslagssager til brug for overdragelse til anden myndighed.

Det foreslås i ny § 26 d, stk. 3, at kommunalbestyrelsen uden samtykke fra personen skal videregive oplysninger til Seniorpensionsenheden om personer, der søger om eller har fået tilkendt seniorpension, når kommunen bliver opmærksom på forhold, der kan have betydning for retten til seniorpension.

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen bliver forpligtet til at give besked til Seniorpensionsenheden, når kommunen bliver opmærksom på forhold, der kan have betydning for retten til seniorpension. Bestemmelsen har til formål at sikre, at kommunen giver besked til Seniorpensionsenheden, hvis en person, der modtager seniorpension fx bliver visiteret til fleksjob af kommunen eller kommunen i øvrigt bliver bekendt med, at en seniorpensionist arbejder i et omfang, der er uforeneligt med, at personen har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet.

Det foreslås i § 26 d, stk. 4, at Seniorpensionsenheden uden samtykke fra personen skal give besked til kommunalbestyrelsen om afgørelser om tilkendelse af seniorpension og Udbetaling Danmark om tilkendelser af seniorpension og afgørelser om hvilende seniorpension.

Forslaget betyder, at Seniorpensionsenheden uden persons samtykke skal give besked til kommunen, når de har truffet afgørelse om tilkendelse af seniorpension.

Forslaget indebærer, at Seniorpensionsenheden skal orientere Udbetaling Danmark, når de træffer afgørelser om seniorpension, der kan påvirke udbetalingen af seniorpension. Det gælder både ved tilkendelse af seniorpension og ved afgørelser om hvilende pension. Seniorpensionsenheden skal således oplyse til Udbetaling Danmark, når de fx har tilkendt en Seniorpension, truffet afgørelse om at en seniorpensionen skal gøres hvilende, og at udbetalingen derfor skal sættes i bero eller at en afgørelse om, at seniorpension ikke længere skal være hvilende, og pensionsudbetalingerne derfor skal genoptages.

Til nr. 11

Efter gældende § 26 e, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at retten til seniorpension efter § 26 a skal være hvilende, hvis pensionisten anmoder herom, eller hvis pensionisten i en længere periode har arbejdsindkomst, som er udtryk for, at pensionisten ikke har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet. At gøre pensionen hvilende betyder, at udbetalingen sættes i bero, men at den kan genoptages, når grundlaget for at sætte den i bero ikke længere er tilstede. Der skal således ikke ansøges om og tilkendes pension på ny.

Det foreslås i § 26 e, stk. 2, at ændre »Kommunalbestyrelsen« til: »Seniorpensionsenheden«.

Forslaget betyder, at kompetencen til at træffe afgørelser om, at seniorpension skal være hvilende bliver overdraget til Seniorpensionsenheden, og at det herefter vil være Seniorpensionsenheden, der vil skulle træffe afgørelser om hvilende seniorpension. Betingelserne for hvilende pension vil være uændret.

Til nr. 12

Efter gældende regler træffer kommunalbestyrelsen afgørelser om seniorpension, jf. § 26 d, stk. 1. Efter § 10 i retssikkerhedsloven har myndigheden ansvaret for, at en sag er oplyst tilstrækkeligt til, at myndigheden kan træffe afgørelse.

Det foreslås i ny § 26 f, stk. 1, i lov om social pension, at Seniorpensionsenheden kan anmode kommunalbestyrelsen i ansøgerens bopælskommune om at oplyse en sag om seniorpension.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 9, hvor det er foreslået, at kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension overgår fra kommunerne til Seniorpensionsenheden.

Forslaget betyder, at når en ansøgning om seniorpension modtaget i Seniorpensionsenheden ikke er tilstrækkeligt oplyst, vil at Seniorpensionsenheden kan træffe afgørelse i sagen, vil Seniorpensionsenheden kunne anmode bopælskommunen om at oplyse sagen. Det vil sige, at Seniorpensionsenheden kan bede bopælskommunen om at indhente yderligere oplysninger, så der bliver et tilstrækkeligt grundlag at afgøre sagen på. Seniorpensionsenheden vil desuden kunne anmode bopælskommunen om at oplyse sagen og indhente supplerende oplysninger til brug for Seniorpensionsenhedens vurdering af, om seniorpensionen skal gøres hvilende eller genoptages efter en periode, hvor den har været hvilende.

Det foreslås i § 26 f, stk. 2, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte regler for samarbejdet mellem Seniorpensionsenheden og kommunerne.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 9, hvor det er foreslået, at kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension overgår fra kommunerne til Seniorpensionsenheden.

Beskæftigelsesministeren vil benytte bemyndigelsen til at fastsætte regler om Seniorpensionsenhedens indhentelse af oplysninger fra kommunerne om personens arbejdsmarkeds-tilknytning og om arbejdsevnen i forhold til seneste job.

Bemyndigelsen vil desuden blive brugt til at fastsætte regler om sagsoplysningen for at afklare arbejdsevnen i forhold til seneste job. Der vil blive fastsat regler om, at kommunen skal sende sagsoplysningerne i et skema udarbejdet til formålet i samarbejde mellem Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Seniorpensionsenheden/Arbejdsmarkedets Til lægspension, KL og Danske Regioner/klinisk funktion og om tidsfrister for kommunens sagsoplysning. Der vil herunder blive fastsat regler om, at, når Seniorpensionsenheden har anmodet kommunen om at oplyse en sag i forhold til ar-

bejdsevne i seneste job, vil kommunen skulle oplyse sagen inden 3 måneder fra anmodningen.

Beskæftigelsesministeren vil desuden benytte bemyndigelsen til at fastsætte regler om Seniorpensionsenhedens indhentelse af oplysninger fra kommunerne om personens arbejdsindkomst, arbejdstid og ansættelsesforhold til brug for vurderingen i afgørelser om hvilende seniorpension.

Forslaget indebærer, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler for samarbejdet mellem kommuner og Seniorpensionsenheden i forbindelse med oplysning af sager om seniorpension.

Til nr. 13

Efter de gældende regler i § 29, stk. 4, nr. 1, 1. pkt., i lov om social pension foretages der fradrag i indtægtsgrundlaget ved beregning af pensionstillæg til folkepensionister og ved fastsættelse af personlig tillægsprocent, som anvendes ved udbetaling af helbredstillæg, varmetillæg, supplerende pensionsydelse og ret til mediecheck, for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med hvilket, der er indgået overenskomst om samordning af pension, og for pension udbetalt efter lovgivningen på Færøerne og i Grønland.

De gældende regler stiller således krav om, at en ægtefælles eller samlevers pension skal være omfattet af og beregnet efter forordning nr. 883/04 for at give ret til fradrag i indtægtsgrundlaget. Dette er ikke i overensstemmelse med ligestillingsprincippet i forordningen.

Det foreslås i § 29, stk. 4, nr. 1, 1. pkt., at ændre »omfattet af og beregnet efter« til: »omfattet af«.

Forslaget betyder, at der i indtægtsgrundlaget foretages fradrag for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i én anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger. Dermed stilles ikke krav om, at pensionen også skal være beregnet efter forordningen.

Ændringen indebærer, at de nationale regler bringes i overensstemmelse med ligestillingsprincippet i forordning nr. 883/04, således at der i indtægtsgrundlaget for beregning af folkepension skal foretages fradrag for en ægtefælles eller samlevers skattepligtige pension udbetalt fra én anden EU/EØS-medlemsstat.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.8.

Til nr. 14

Efter de gældende regler i § 32 a, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., i lov om social pension foretages der fradrag i indtægtsgrundlaget ved beregning af seniorpension og førtidspension for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med

hvilket der er indgået overenskomst om samordning af social pension, og for pension udbetalt efter lovgivningen på Færøerne og i Grønland.

De gældende regler stiller således krav om, at en ægtefælles eller samlevers pension skal være omfattet af og beregnet efter forordning nr. 883/04 for at give ret til fradrag i indtægtsgrundlaget. Dette er ikke i overensstemmelse med ligestillingsprincippet i forordningen.

Det foreslås i § 32 a, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., at ændre »omfattet af og beregnet efter« til: »omfattet af«.

Forslaget betyder, at der i indtægtsgrundlaget foretages fradrag for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger. Dermed stilles ikke krav om, at pensionen også skal være beregnet efter forordningen.

Ændringen indebærer, at de nationale regler bringes i overensstemmelse med ligestillingsprincippet i forordning nr. 883/04, således at der i indtægtsgrundlaget for beregning af seniorpension og førtidspension skal foretages fradrag for en ægtefælles eller samlevers skattepligtige pension udbetalt fra én anden EU/EØS-medlemsstat.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.8.

Til nr. 15

Efter gældende regler i § 33, stk. 2, 3. pkt., i lov om social pension skal seniorpension, der er tilkendt efter udløbet af en fastsat frist på 6 måneder, jf. lovens § 26 d, stk. 2, fra ansøgningen efter reglerne om seniorpension er modtaget i kommunen, udbetales med virkning fra den 1. i måneden efter udløbet af 6-månedersfristen, dog tidligst fra den 1. i måneden efter, at betingelserne for tilkendelse af seniorpension er opfyldt.

Det foreslås i § 33, stk. 2, 3. pkt., at ændre ændres »kommunen« til: »Seniorpensionsenheden«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 5 og 9, hvor kompetencen til at henholdsvis modtage og træffe afgørelser i sager om seniorpension overgår til Seniorpensionsenheden.

Forslaget betyder, at fristen på de 6 måneder, regnes fra det tidspunkt, hvor ansøgningen er modtaget i Seniorpensionsenheden.

Forslaget indebærer, at seniorpension, der er tilkendt efter udløbet af den fastsatte frist på 6 måneder, i lovens § 26 d, stk. 2, fra ansøgningen efter reglerne om seniorpension er modtaget i Seniorpensionsenheden, udbetales med virkning fra den 1. i måneden efter udløbet af 6-månedersfristen, dog tidligst fra den 1. i måneden efter, at betingelserne for tilkendelse af førtidspension er opfyldt.

Til nr. 16

Efter gældende regler i § 41, stk. 1, i lov om social pension skal pensionisten oplyse Udbetaling Danmark og kom-

munalbestyrelsen om forandringer i forhold, der kan forventes at medføre ændringer af pensionen, jf. kapitel 3 a i lov om retssikkerhed og administration på det social område.

Det foreslås i § 41, stk. 1, at »og kommunalbestyrelsen« ændres til: », Seniorpensionsenheden og kommunalbestyrelsen«.

Forslaget betyder, at en seniorpensionist vil skulle oplyse Seniorpensionsenheden om forhold, der kan have betydning for seniorpensionen, herunder forhold der kan have betydning for, om seniorpensionen skal gøres hvilende. En seniorpensionist vil således fx skulle oplyse til Seniorpensionsenheden, hvis pensionisten begynder i et fleksjob eller begynder at arbejde mere, end hvad der svarer til 15 timer om ugen.

Til nr. 17

Efter gældende regler i § 56 a, stk. 4, 1. pkt., i lov om social pension skal kommunalbestyrelsen i opholdskommunen uden ansøgning fra borgeren vurdere, om personen har ret til anden hjælp fra kommunen, når Udbetaling Danmark giver afslag på pension på grund af reglerne om optjening eller tilkendelse af en procentandel af fuld pension.

Det foreslås i § 56, stk. 4, 1. pkt., at »Udbetaling Danmark« ændres til: »Udbetaling Danmark eller Seniorpensionsenheden«.

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal vurdere, om personen har ret til hjælp fra kommunen, når enten Udbetaling Danmark eller Seniorpensionsenheden giver afslag på seniorpension på grund af reglerne om optjening eller tilkender en procentandel af fuld pension. Det vil være Seniorpensionsenheden, der træffer afgørelser om tilkendelse eller afslag på seniorpension, mens Udbetaling Danmark beregner pensionen og træffer afgørelser om procentandelen af fuld pension.

Forslaget betyder, at kommunens pligt til at vurdere, om en person har ret til hjælp fra kommunen, når der er givet afslag på pension på grund af regler om optjening eller tilkendelse af en procentandel af fuld pension vil blive udvidet til også at gælde afgørelser fra Seniorpensionsenheden, ligesom det gælder for Udbetaling Danmarks afgørelser.

Efter gældende regler i § 56 a, stk. 4, 3. pkt., i lov om social pension skal Udbetaling Danmark give besked til kommunen om personer, der har fået afslag på pension på grund af reglerne om optjening eller tilkendelse af en procentandel af fuld pension. Bestemmelsen sikrer, at kommunen får besked om, at de skal vurdere, om personen har ret til anden hjælp fra kommunen.

Det foreslås i § 56, stk. 4, 3. pkt., at »Udbetaling Danmark« ændres til: »Udbetaling Danmark eller Seniorpensionsenheden«.

Forslaget betyder, at Seniorpensionsenheden bliver forpligtet til at give besked til kommunen, når Seniorpensionsenheden har givet afslag på seniorpension på grund af reglerne om optjening eller tilkender en procentandel af fuld seniorpension. Bestemmelsen skal sikre, at kommunen får be-

sked, når en personen er omfattet af § 56, stk. 4, 1. og 2. pkt., og kommunen derfor skal vurdere, om personen har ret til anden hjælp fra kommunen.

Til nr. 18

Efter gældende regler i § 26 b, stk. 1, 2. pkt., i lov om social pension kan en ansøgning om seniorpension tidligst indgives seks måneder før betingelsen om højst seks år til folkepensionsalderen er opfyldt. Personer i udlandet er efter gældende regler også omfattet af seksmånedstristen.

Efter § 62, stk. 1, udøver Udbetaling Danmark de beføjelser, som kommunen har efter lov om social pension, der skal ydes til personer med fast bopæl i udlandet efter forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger og efter regler i overenskomster med andre lande. Når en person anmoder om invalidepension i udlandet er det samtidig en anmodning om pension i Danmark. Har personen bosat i udlandet søgt om invalidepension, og har personen ikke ret til førtidspension, behandler Udbetaling Danmark sagen som en sag om seniorpension, forudsat, at der er mindre end seks måneder til, at personen opfylder aldersbetingelsen for seniorpension.

Det foreslås i nyt § 62, stk. 3, at Udbetaling Danmark kan behandle en sag om seniorpension til personer med fast bopæl i udlandet, når der er mindre end seks måneder til, at personen opfylder betingelsen om højst 6 år til folkepensionsalderen.

Forslaget er en kodificering af gældende praksis.

Til § 2

Til nr. 1

Efter de gældende regler i lov om Seniorpensionsenheden, som trådte i kraft den 15. juni 2020, er der ikke fastsat regler om sagsbehandling og udveksling af oplysninger mellem Seniorpensionsenheden og andre myndigheder m.v.

Efter de gældende regler i § 3, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal kommunen behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Efter § 4, 1. pkt., i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal borgeren have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Kommunen skal efter § 4, 2. pkt., tilrettelægge behandlingen af sagerne på en sådan måde, at borgeren kan udnytte denne mulighed.

Formålet med § 4 er at understøtte borgerens medansvar for sin egen situation og dialog med kommunen og sagsbehandleren. Herudover skal borgeren have mulighed for at gøre sin medindflydelse gældende i forbindelse med sagsbehandlingen efter de forskellige processuelle rettigheder i forvaltningsloven m.v., for eksempel reglerne om parthøring, ret til at få skriftlige afgørelser og mulighed for aktindsigt.

Reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område gælder, når kommunalbestyrelsen behandler

og afgør sager efter lov om social pension, jf. § 1, nr. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, dvs. også ved kommunens behandling af sager om seniorpension efter de gældende regler.

Det foreslås i nyt § 3, stk. 1, i lov om Seniorpensionsenheden, at ved Seniorpensionsenhedens varetagelse af opgaver på sit sagsområde efter kapitel 2, finder § 3, stk. 1, og § 4 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område tilsvarende anvendelse.

Forslaget betyder, at Seniorpensionsenheden, ligesom kommunerne er i dag, vil blive forpligtet til at behandle ansøgninger om seniorpension så hurtigt som muligt, når Seniorpensionsenheden fra den 1. januar 2021 skal træffe afgørelse om tilkendelse af seniorpension i stedet for kommunerne. Desuden forpligtes Seniorpensionsenheden til at tilrettelægge sagsbehandlingen sådan, at borgeren får mulighed for at medvirke i forbindelse med behandlingen af seniorpensionssagerne, dette gælder også i forhold til ansøgere med særlige behov, som ikke er i stand til at varetage egne interesser. Dette kan blandt andet ske ved telefonisk eller digital kontakt til Seniorpensionsenheden eller ved personligt fremmøde i kommunen.

Til nr. 2

De gældende regler i § 10, § 11, stk. 1, § 11 a, stk. 1-5, § 11 b og § 12, nr. 1 og 3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven på det sociale område) regulerer myndigheders oplysning af sager på det sociale område, dvs. også kommunernes behandling af sager om seniorpension efter lov om social pension.

Efter § 10 i retssikkerhedsloven på det sociale område har myndigheden ansvaret for, at sagerne er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at myndigheden kan træffe afgørelse (officielt princip).

Myndigheden kan i den forbindelse efter § 11, stk. 1, nr. 1, anmode personer, der søger om eller får hjælp, om at medvirke til at få de oplysninger frem, der er nødvendigt for at afgøre, hvilken hjælp de er berettiget til.

Desuden kan myndigheden anmode personen om at lade sig undersøge hos en læge eller blive behandlet som led i sagsbehandlingen, jf. § 11, stk. 1, nr. 2.

Efter § 11 a, stk. 1, kan en myndighed, der behandler sager, der er omfattet af retssikkerhedsloven på det sociale område, til brug for oplysning af sagen med borgerens forudgående samtykke indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, sygehuse, læger, psykologer, autoriserede sundhedspersoner i øvrigt og personer, der handler på disses ansvar, arbejdsløsheds-kasser, pengeinstitutter, arbejdsgivere og private, der udfører opgaver for det offentlige. Der skal være tale om oplysninger om den pågældende, der er nødvendige for at behandle sagen. Kravet om samtykke gælder både, når myndigheden indhenter oplysninger om en persons rent private forhold og andre følsomme personoplysninger, for eksempel lægejournaler, sygehusjournaler eller udskrifter heraf og visse ikke-følsomme personoplysninger, jf. dog § 11, stk. 2.

Hvis borgeren ikke medvirker efter § 11, stk. 1, nr. 1 og 2, eller giver samtykke til, at myndigheden indhenter oplysninger efter § 11 a, stk. 1, behandler myndigheden sagen om hjælp på det foreliggende grundlag, jf. § 11 b, medmindre oplysninger fx kan indhentes uden samtykke efter § 11 a, stk. 2, eller § 11 c. Det kan betyde, at borgeren får afslag på den ansøgte hjælp, fordi sagen ikke kan oplyses tilstrækkeligt.

Efter § 11 a, stk. 2, i retssikkerhedsloven på det sociale område kan myndigheden til brug for behandlingen af en sag uden samtykke kræve oplysninger om økonomiske forhold og ferieforhold om den, der søger om eller får hjælp, og dennes ægtefælle eller samlever, fra andre offentlige myndigheder samt fra arbejdsløshedskasser.

Efter de gældende regler i § 11 a, stk. 2, kan tilsvarende oplysninger om økonomiske forhold og ferieforhold indhentes uden samtykke om andre husstandsmedlemmer. Oplysningerne kan samkøres og sammenstilles med data fra myndighedens egne, andre myndigheders og arbejdsløshedskassers it-systemer, når dette er nødvendigt for at kontrollere, om betingelserne for hjælp er opfyldt. Ud over at regulere, fra hvilke myndigheder og private en social myndighed kan indhente oplysninger og under hvilke betingelser, indeholder § 11 a en pligt for de adspurgte til at udlevere oplysningerne. De myndigheder og private, som myndigheden kan indhente oplysninger fra, har således pligt til at udlevere oplysningerne. Desuden giver bestemmelsen mulighed for at forlange, at der optages retsligt forhør i overensstemmelse med retsplejelovens § 1018, hvis oplysningerne ikke videregives.

Oplysninger om ferieforhold er fx oplysninger fra FerieKonto om optjente feriedage, optjente feriepenge, tidspunktet for afholdelsen af ferie samt udbetalinger af feriepenge. Adgangen til disse oplysninger i FerieKonto, skal ske via den elektroniske adgang, som FerieKonto stiller til rådighed, jf. § 11 a, stk. 4.

Efter § 11 a, stk. 3, i retssikkerhedsloven på det sociale område kan kommunerne uden samtykke fra borgeren forlange at få nødvendige oplysninger om økonomiske forhold fra pengeinstitutter og arbejdsgivere til brug for stikprøvekontrol i sager efter lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. med henblik på at kontrollere pensionistens indkomst- og formueforhold. Efter § 11 a, stk. 5, i retssikkerhedsloven på det sociale område kan myndigheden få terminaladgang til de nødvendige oplysninger, der er nævnt i § 11 a, stk. 1 og 2, i indkomstregistret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister. Indkomstregistret indeholder blandt andet oplysninger om flere af de indkomsttyper, der indgår i den personlige indkomst, som den er defineret i skattelovgivningen, samt oplysninger om lønperiode og løntimer.

Efter § 12, nr. 1 og 3, i retssikkerhedsloven på det sociale område skal myndigheden bl.a. give borgeren skriftlig besked om, at myndigheden har adgang til at indhente visse oplysninger om borgeren uden samtykke, og konsekvenserne hvis borgeren ikke medvirker, jf. § 11 b.

Det fremgår ikke eksplicit af § 11 a, stk. 1, i retssikkerhedsloven på det sociale område, at oplysningerne kan indhentes i elektronisk form. Af hensyn til Seniorpensionsenhedens muligheder for at kunne behandle og administrere sager om seniorpension, er det nødvendigt og hensigtsmæssigt at give Seniorpensionsenheden de samme muligheder og pligter i forbindelse med sagsbehandlingen, som kommunerne i dag har i forbindelse med behandling af seniorpensions-sager.

Det foreslås derfor som en ny § 4 a, stk. 1, at § 10, § 11, stk. 1, § 11 a, stk. 1-5, § 11 b og § 12, nr. 1 og 3, i lov om retssikkerhed på det sociale område finder tilsvarende anvendelse ved Seniorpensionsenhedens behandling af sager efter kapitel 2 i lov om Seniorpensionsenheden.

Forslaget medfører, at Seniorpensionsenheden vil få samme forpligtelse til at oplyse sagerne om tilkendelse af seniorpension i tilstrækkeligt omfang efter § 10 i lov om retssikkerhed på det sociale område, som kommunerne har i dag.

Det medfører også, at Seniorpensionsenheden kan anmode borgeren om at medvirke til sagens oplysninger efter § 11, stk. 1, i forhold til behandling af en ansøgning om seniorpension. Hvis borgeren ikke ønsker at medvirke, kan Seniorpensionsenheden i medfør af § 11 b afgøre sagen på det foreliggende grundlag. Det betyder for eksempel, at hvis en borger ikke ønsker at medvirke ved at give samtykke til, at Seniorpensionsenheden indhenter oplysninger i ansøgningssager efter § 11 a, stk. 1, kan det medføre, at ansøgningen ikke kan imødekommes. Det gælder både, hvor Seniorpensionsenheden oplyser sagen og hvor oplysningen af sagen sker helt eller delvist i kommunen efter § 26 f i lov om social pension.

Herudover betyder det, at Seniorpensionsenheden som udgangspunkt kun kan indhente en række oplysninger fra andre myndigheder og private med borgerens forudgående samtykke.

Det bemærkes, at kommunerne i forbindelse med oplysningen af sager om seniorpension på vegne af Seniorpensionsenheden, jf. § 26 f i lov om social pension, vil være omfattet af § 11 a, i retssikkerhedsloven på det sociale område, jf. § 1, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Efter forslaget får Seniorpensionsenheden også mulighed for uden samtykke fra borgeren at indhente og samkøre oplysninger om økonomiske forhold og ferieforhold til brug for behandlingen af en ansøgning om seniorpension. Det gælder også oplysninger om økonomiske forhold fra pengeinstitutter og arbejdsgivere til brug for stikprøvekontrol i seniorpensionssager. Det kan være relevant i sager, hvor seniorpensionen skal gøres hvilende, fordi borgeren har arbejdsindkomst, som er udtryk for, at pensionisten ikke har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet.

Forslaget indebærer, at Seniorpensionsenheden får de samme beføjelser til at indhente oplysninger i ansøgningssager fra andre myndigheder, sundhedspersoner, arbejdsgivere

m.v., som kommunerne har i dag til brug for sagsbehandling af seniorpensionssager.

Det følger af de almindelige regler om offentlige myndigheds adgang til at behandle oplysninger, at Seniorpensionsenheden herudover vil være omfattet af databeskyttelsesforordningens regler i de situationer, hvor retssikkerhedsloven på det sociale område eller andre særregler ikke finder anvendelse.

Det foreslås som et nyt *stk. 2*, at Seniorpensionsenheden kan indhente oplysninger efter § 11 a, stk. 1-3, i lov om retssikkerhed på det sociale område i elektronisk form.

Forslaget medfører, at det fremgår eksplicit af loven, at relevante og nødvendige oplysninger efter § 11 a, stk. 1, i retssikkerhedsloven på det sociale område kan indhentes i elektronisk form.

De relevante og nødvendige oplysninger vil i denne sammenhæng være oplysninger i Arbejdsmarkedets Tillægspensions indbetalingsoversigt over indbetalte ATP-bidrag til brug for vurderingen af, om ansøgeren opfylder kravet om langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet efter § 26 a, stk. 2, nr. 1, i lov om social pension.

Derudover er det oplysninger om navne og adresser i Det Centrale Personregister, oplysninger om selvstændig virksomhed i Det Centrale Virksomhedsregister og oplysninger om eventuel flygtningestatus i Udlændinge Informations Portalen.

Forslaget indebærer bl.a., at Seniorpensionsenheden i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om seniorpension via en elektronisk adgang med borgerens samtykke efter § 11 a, stk. 1, vil kunne indhente de relevante ATP-oplysninger direkte hos Arbejdsmarkedets Tillægspension. På den måde vil Seniorpensionsenheden hurtigt kunne vurdere, om betingelsen om langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet efter § 26 a, stk. 2, nr. 1, i lov om social pension er opfyldt, eller om der vil være behov for at indhente yderligere oplysninger til brug for vurderingen af sagen.

Tilsvarende vil Seniorpensionsenheden med samtykke elektronisk kunne indhente de oplysninger hos Det Centrale Personregister, Det Centrale Virksomhedsregister, og Udlændinge Informations Portalen, som er nødvendige for at behandle en ansøgning om seniorpension.

Derudover vil Seniorpensionsenheden uden samtykke kunne indhente oplysninger om økonomiske forhold om ansøgerens årsopgørelse i Generel Udstillings Løsning hos skattemyndighederne efter § 11 a, stk. 2, i retssikkerhedsloven på det sociale område.

Desuden vil § 11 a, stk. 5, i retssikkerhedsloven på det sociale område om terminaladgang – det vil sige elektronisk adgang – til indkomstregistret gælde tilsvarende ved Seniorpensionsenhedens behandling af ansøgninger om seniorpension, jf. den foreslåede bestemmelse i § 4 a.

Oplysningerne forventes primært at blive stillet til rådighed via en webservice, men giver også mulighed for terminaladgang i øvrigt fx via onlineopslag og system-til-system integration.

Seniorpensionsenheden skal indgå en aftale med Arbejdsmarkedets Tillægspension om tilgængeligheden af oplysningerne.

Til nr. 3

Det fremgår af den gældende overskrift til kapitel 9 i lov om Seniorpensionsenheden, at kapitlet vedrører moms.

Det foreslås, at overskriften til kapitel 9 affattes således, at det fremgår, at kapitlet vedrører moms, optagelse af lån m.v.

Ændringen skyldes forslaget til de nye bestemmelser §§ 17 a og 17 b, som foreslås indsat i kapitel 9 i lov om Seniorpensionsenheden.

Der henvises til bemærkningerne til nr. 4.

Til nr. 4

(Til § 17 a)

Efter de gældende regler i lov om Seniorpensionsenheden er der ikke fastsat regler om, at beskæftigelsesministeren har adgang til at indhente oplysninger fra Seniorpensionsenheden, herunder statistiske oplysninger og andre oplysninger om udviklingen på Seniorpensionsenhedens område.

Det foreslås i § 17 a, stk. 1, at Seniorpensionsenheden skal indsende de oplysninger, som beskæftigelsesministeren beder om, herunder statistiske oplysninger og andre oplysninger om udviklingen på Seniorpensionsenhedens område til brug for lovforberedende arbejde, udviklingsinitiativer og til brug for andre ministerbetjeningsopgaver.

Forslaget indebærer, at Seniorpensionsenheden har pligt til at udarbejde og indsende statistiske oplysninger m.v., samt pligt til at udarbejde og indsende uddybende oplysninger om udviklingen på Seniorpensionsenhedens område som ikke er dækket af den løbende statistik, for eksempel i forbindelse med lovforberedende arbejde og som led i opfølgningen på gennemførte lovændringer, hvis beskæftigelsesministeren anmoder om det. Det kan ske i form af såvel kvantitative som kvalitative undersøgelser i Seniorpensionsenheden.

Det foreslås endvidere i *stk. 2*, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte en frist for udlevering af oplysningerne fra Seniorpensionsenheden efter *stk. 1*.

Forslaget indebærer, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte en nærmere bestemt frist for, hvornår oplysningerne skal udleveres. Det forudsættes, at fristen vil være rimelig, således at Seniorpensionsenheden på den ene side har rimelig tid til at fremsøge og eventuelt bearbejde de relevante oplysninger, og at Beskæftigelsesministeriet på den anden side har mulighed for at overholde eventuelle frister fastsat af Folketinget m.v.

Forslaget betyder, at beskæftigelsesministeren kan anmode om en række nærmere oplysninger fra Seniorpensionsenheden til brug for statistik, lovforberedende arbejde, udviklingsinitiativer og andre ministerbetjeningsopgaver.

Det bemærkes, at det forventes, at bestemmelsen kun i yderst begrænset omfang vil blive anvendt til at behandle personhenførbare oplysninger, som ikke er til statistiske formål.

Der henvises til de almindelige bemærkninger under punkt 2.1.5. om ændringer til lov om Seniorpensionsenheden og punkt 2.1.7. om forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

(Til § 17 b)

Efter de gældende regler i lov om Seniorpensionsenheden har myndigheden ikke mulighed for at optage lån.

Efter de gældende regler i lov om Seniorpensionsenheden betales udgifterne til driften af Seniorpensionsenheden gennem et administrationsbidrag fra kommunerne, der meldes ud for et år ad gangen, jf. lovens §§ 14 og 15.

Administrationsbidragene skal svare til de budgetterede omkostninger i Seniorpensionsenheden. Samtidigt skal bestyrelsen for Seniorpensionsenheden sikre, at der til enhver tid er tilstrækkelige midler til, at Seniorpensionsenheden kan varetage sine forpligtelser over for Arbejdsmarkedets Tillægspension og andre kreditorer. I de tilfælde, hvor administrationsbidraget mod forventning måtte vise sig ikke at kunne dække forfaldne krav (reguleringer, periodiseringer, refusioner m.v.), er det et krav, at bestyrelsen på andre måder skal kunne varetage sine forpligtelser.

Efter gældende regler i § 1 i lov om kreditforeningen af kommuner og regioner i Danmark (lov om KommuneKredit) har kreditforeningen til formål at yde lån til og finansiel leasing inden for rammerne af de regler, som Social- og Indenrigsministeriet fastsætter om kommunernes og regionernes låntagning, herunder de hertil knyttede finansielle ydelser som nærmere bestemt i foreningens vedtægter.

Efter § 2, stk. 1, nr. 2, i lov om KommuneKredit kan foreningen yde lån og finansiel leasing til andre kommunale eller regionale formål, for hvilke betingelserne efter stk. 2 er opfyldt. Det er efter stk. 2 en betingelse for at yde lån og finansiel leasing til andre kommunale og regionale formål, at en eller flere kommuner eller regioner yder garanti for lånebeløbet, eller at lånet ydes til selskaber m.v., ifølge hvis vedtægter deltagerne hæfter solidarisk for de optagne lån, og hvori en eller flere kommuner eller regioner er interessent eller deltager.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at Seniorpensionsenheden kan optage korte lån op til maksimalt 5 mio. kr. til dækning af udsving i likviditeten eller uforudsete driftsudgifter i løbet af et driftsår.

Med ændringen vil Seniorpensionsenheden få mulighed for at optage korte lån. Låneadgangen vil gøre det muligt at håndtere udsving i finansieringsbehov herunder styrke Seniorpensionsenhedens muligheder for at tilrettelægge en hensigtsmæssig og fleksibel afregning af administrationsbidrag m.v.

Forslaget indebærer, at Seniorpensionsenheden kan optage lån op til 5 mio. kr., der kan anvendes til finansiering af ud-

sving i likviditeten, underskud eller nye initiativer i løbet af budgetperioden. Baggrunden herfor er, at administrationsbidragene efter § 14 og § 15 i lov om Seniorpensionsenheden meldes ud for et år ad gangen. Det indebærer en risiko for, at der opstår et udækket finansieringsbehov som følge af nødvendige beslutninger, der bliver truffet af Seniorpensionsenheden i løbet af året eller tidsmæssige forskelle på modtagelse af indtægter og afholdelse af udgifter, fx i forbindelse med overgang til et nyt driftsår.

Ved optagelse af lån efter forslaget til § 17 a, stk. 1 og 2, vil afdragene på lånene indgå i administrationsbidraget efter § 14 i lov om Seniorpensionsenheden.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at lånet kan optages i KommuneKredit, pengeinstitutter eller andre finansielle institutioner.

Forslaget indebærer, at Seniorpensionsenheden kan vælge at optage korte lån i enten pengeinstitutter, andre finansielle institutioner eller KommuneKredit. Det er op til Seniorpensionsenheden selv at vælge hvilken type lån, der bedst dækker behovet inden for de produkter, der udbydes. Det kan fx være etablering af en kassekreditfacilitet. Det skal bemærkes, at lån i KommuneKredit ikke kan etableres som en kassekredit, jf. lov om KommuneKredit.

Det vurderes at være i overensstemmelse med lov om KommuneKredit, at Seniorpensionsenheden efter bestemmelsen får mulighed for at optage korte lån i KommuneKredit, da det er kommunerne, som betaler administrationsudgifterne til driften af Seniorpensionsenheden efter § 14 i lov om Seniorpensionsenheden.

KommuneKredit forudsættes kun at kunne yde lån efter forslaget til 2. pkt., i henhold til § 1 i lov om KommuneKredit. Det vil sige at lånene skal ydes inden for rammerne af de regler, som Social- og Indenrigsministeriet fastsætter om kommunernes og regionernes låntagning.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.*, at lånet skal afvikles hurtigst muligt og senest i løbet af de to efterfølgende budgetår.

Forslaget indebærer, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden efter at have optaget lån eller efter at have foretaget træk på en eventuel kassekredit, jf. stk. 1, 1. og 2. pkt., skal sikre sig, at et fremtidigt administrationsbidrag fastsættes således, at lånemuligheden eller en eventuel kassekredit på ny kan danne en betryggende sikkerhed for fremtidige driftsunderskud eller uforudsete udgifter, der ikke er blevet taget højde for i budgettet. Det vil således være udgangspunktet, at der ikke skal eksistere permanente likviditetsunderskud, og træk på kassekrediten skal afdrages hurtigst muligt ved en forhøjelse af administrationsbidraget i løbet af 2 år. Det vil indebære, at en optagelse af et lån eller træk på en kassekreditfacilitet ved udgangen af 2021 skal søges nedbragt ved indregning af en øget udgift i administrationsbidraget for 2022, hvis dette kendes, eller med det faktiske træk i bidraget for 2023.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at Seniorpensionsenheden kan optage lån til Arbejdsmarkedets Tillægspensions dækning af udgifter til udarbejdelse af udbud af og indgåelse af it-kon-

trakter samt til brug for tilkøb af eller udvikling af it-løsninger til brug for administration af seniorpensionsordningen.

Med forslaget sikres det, at Arbejdsmarkedets Tillægspension har finansiering til at foretage den nødvendige udvikling af it-løsninger.

Det forudsættes at udnyttelse af låneadgangen kun kan ske efter grundige analyser og en konkret business case indeholdende de forventede forbedringer, den forventede tilbagebetalingstid samt afregningsmodel. Lånet kan ikke finansiere driften af it-løsningerne eller på anden måde finansiere de løbende driftsudgifter for Seniorpensionsenheden. Låneoptagelsen kan således ikke ske til betaling af Arbejdsmarkedets Tillægspensions udgifter til it-løsningerne efter implementeringen til licenser, vedligeholdelse af it-løsningerne m.v.

Sådanne omkostninger omfattes af den administration, som Arbejdsmarkedets Tillægspension leverer til Seniorpensionsenheden på omkostningsdækket basis, og som Seniorpensionsenheden finansierer gennem det løbende administrationsbidrag fra kommunerne. Lånefinansierede omkostninger herunder afskrivninger på udgifterne til udvikling af it-løsninger skal fremgå af særskilte regnskabsposter i Seniorpensionsenhedens årsregnskab, således at disse udgifter tydeligt adskilles fra de almindelige driftsomkostninger.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at lånet kun kan optages på baggrund af en enstemmig beslutning i bestyrelsen for Seniorpensionsenheden.

Kravet om enstemmighed skal ske af hensyn til generelle overvejelser om Seniorpensionsenhedens økonomiske styring og digitaliseringsbehov m.v., og medfører, at bestyrelsen skal sikre sig tilslutning til, at finansieringsbehovet er acceptabelt opgjort og i overensstemmelse med intentionerne, før der kan godkendes låneoptagelse efter bestemmelsen.

Det foreslås i *stk. 2, 3. pkt.*, at lånet kan optages i KommuneKredit, pengeinstitutter eller andre finansielle institutioner.

Forslaget sikrer, at låneoptagelsen hviler på et klart retsgrundlag.

Med den foreslåede ændring kan Seniorpensionsenheden vælge at optage lån i enten pengeinstitutter, andre finansielle institutioner eller KommuneKredit. Det er op til Seniorpensionsenheden selv at vælge hvilken type lån, der bedst dækker behovet inden for de produkter, der udbydes.

Det vurderes at være i overensstemmelse med lov om KommuneKredit, at Seniorpensionsenheden efter bestemmelsen får mulighed for at optage lån i KommuneKredit, da det er kommunerne, som betaler administrationsudgifterne til driften af Seniorpensionsenheden efter § 14 i lov om Seniorpensionsenheden.

KommuneKredit forudsættes kun at kunne yde lån efter forslaget til 3. pkt., i henhold til § 1 i lov om KommuneKredit. Det vil sige at lånene skal ydes inden for rammerne af de regler, som Social- og Indenrigsministeriet fastsætter om kommunernes og regionernes låntagning.

Det foreslås i *stk. 3*, at kommunerne hæfter solidarisk for de lån, som Seniorpensionsenheden optager efter forslagets *stk. 1 og 2*.

Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden skal være særlig opmærksom på, at den har ansvaret for, at det årlige administrationsbidrag fra kommunerne, jf. § 14 i lov om Seniorpensionsenheden, altid er af en sådan størrelse, at Seniorpensionsenheden til en hver tid er i stand til at tilbagebetale de optagne lån i overensstemmelse med de aftalte vilkår mellem den pågældende långiver og Seniorpensionsenheden, herunder tillige de aftalte rente- og tilbagebetalingsvilkår.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under afsnit 2.1.5.2.

Til § 3

Til nr. 1

Efter § 9 c, *stk. 8, 2. pkt.*, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område refunderes opholdskommunens udgifter til seniorpension efter kapitel 3 a i lov om social pension og § 5 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløsheds-kasserne af den kommune, der var pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet, i op til 6 år fra det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet tilkendelseskommunen.

Det foreslås i § 9 c, *stk. 8, 2. pkt.*, at »tilkendelseskommunen« ændres til: »den kommune, som var opholdskommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension«.

Forslaget er en konsekvens af, at det efter lovforslaget ikke længere er kommunerne, som skal tilkende seniorpension. Det foreslås derfor, at det er den kommune, som var opholdskommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension, der refunderer den aktuelle opholdskommunes udgifter til seniorpension i op til 6 år, hvis pensionisten flytter.

Forslaget påvirker i øvrigt ikke reglerne om mellemkommunal refusion i § 9 c, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Til nr. 2

Efter § 62 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område kan uenighed om Udbetaling Danmarks kompetence indbringes for Ankestyrelsen af den person, som afgørelsen vedrører, kommunalbestyrelsen og Udbetaling Danmark.

Efter bestemmelsen kan uenigheder mellem en kommune og Udbetaling Danmark om, hvor en person har fast bopæl - i Danmark eller i udlandet - indbringes for Ankestyrelsen. Kompetencespørgsmålet drejer sig mere præcist om, hvem der har til opgave at behandle en sag efter lov om social pension, det vil sige at behandle ansøgninger om tilkendelse af pension, samt varetage udbetalingen m.v. Afgørende for hvilken myndighed, der er kompetent, er, om personen bor i Danmark eller i udlandet. Udbetaling Danmark har myndig-

hedsansvaret efter lov om social pension i forhold til personer, som bor i udlandet.

Efter gældende regler findes der ikke regler om klageadgang vedrørende uenighed om Seniorpensionsenhedens kompetence.

Det foreslås som § 62, stk. 2, 1. pkt., at uenighed om Seniorpensionsenhedens kompetence vedrørende sager om seniorpension skal kunne indbringes for Ankestyrelsen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 9, som vil medføre, at kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension overgår fra kommunerne til Seniorpensionsenheden. Udbetaling Danmark bevarer kompetencen til at træffe afgørelse om seniorpension for personer, der bor i udlandet, som efter de gældende regler. Der vil således også kunne opstå kompetenceuenigheder mellem Seniorpensionsenheden og Udbetaling Danmark om tilkendelse af seniorpension og spørgsmål om hvilende pension.

Forslaget betyder, at uenighed om Seniorpensionsenhedens kompetence vedrørende sager om seniorpension vil kunne indbringes for Ankestyrelsen, på samme måde som kompetencespørgsmålet mellem kommunalbestyrelsen og Udbetaling Danmark hidtil har kunne indbringes.

Det foreslås som § 62, stk. 2, 2. pkt., at den person, som afgørelsen vedrører, Seniorpensionsenheden og Udbetaling Danmark kan indbringe sagen.

Forslaget er en konsekvens af, at kompetencen til at træffe afgørelser om seniorpension overgår til Seniorpensionsenheden og betyder, at uenigheder mellem Seniorpensionsenheden og Udbetaling Danmark om kompetencen til at træffe afgørelser kan indbringes for Ankestyrelsen.

Til nr. 3

Efter § 50, stk. 4, i lov om social pension kan afgørelser om tilkendelse af seniorpension efter kapitel 3 a i lov om social pension påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg og behandles efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven på det sociale område).

Kapitel 10 i retssikkerhedsloven på det sociale område indeholder almindelige klageregler om bl.a. myndighedens pligt til genvurdering af afgørelsen, klagefrister og sagsbehandlingen i øvrigt. Desuden gælder også de almindelige regler for sagsbehandling ved sagens oplysning og myndighedens oplysningspligt, der er fastsat i lovens kapitel 3 a, herunder mulighed for terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret, jf. § 11 a, stk. 5, i retssikkerhedsloven på det sociale område når Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg træffer afgørelse efter lov om social pension, jf. § 4 i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Udbetaling Danmarks afgørelser efter lov om social pension kan påklages til Ankestyrelsen, jf. § 64 a i lov om retssikkerhed på det sociale område.

Ved overdragelsen af myndighedsansvaret for tilkendelse af seniorpension fra kommunalbestyrelserne til Seniorpensi-

onsheden foreslås der ikke at ske ændringer i klageadgangen. De gældende regler om klage i lov om social pension foreslås derfor videreført.

Som følge heraf foreslås det som en ny § 64 i retssikkerhedsloven på det sociale område, at afgørelser, der træffes af Seniorpensionsenheden, kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. § 59 a, af den person, som afgørelsen vedrører, i det omfang det er fastsat i lov om social pension.

Forslaget indebærer, at Seniorpensionsenhedens afgørelser om tilkendelse af seniorpension ligesom kommunalbestyrelsens afgørelser efter de gældende regler kan påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg som første og eneste klageinstans.

Desuden indebærer forslaget, at retssikkerhedsloven på det sociale områdes bestemmelser skal gælde for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalgs behandling af klager over Seniorpensionsenhedens afgørelser i samme omfang, som for behandling af klager over kommunale afgørelser. Det gælder reglerne om myndighedens pligt til at genvurdere sager, klagefrister, sagsoplysningsregler, ankeinstansernes uafhængighed m.v.

Det er alene den person, afgørelsen vedrører, som er klageberettiget. Kommunen kan således ikke klage over afgørelser, der træffes af Seniorpensionsenheden.

Klage over sagsbehandlingstiden eller personalets optræden skal rettes til Seniorpensionsenhedens ledelse.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under afsnit 2.1.4.

Til § 4

Til nr. 1

Efter de gældende regler i § 25, stk. 3, nr. 1, jf. § 26 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. foretages der fradrag i indtægtsgrundlaget ved beregning af grundbeløb og pensionstillæg og ved beregning af personlig tillægsprocent, som anvendes ved udbetaling af helbredstillæg, varmetillæg og ret til mediecheck, for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i én anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med hvilket, der er indgået overenskomst om samordning af pension, og pension udbetalt efter lovgivningen på Færøerne og i Grønland.

De gældende regler stiller således krav om, at en ægtefælles eller samlevers pension skal være omfattet af og beregnet efter forordning nr. 883/04 for at give ret til fradrag i indtægtsgrundlaget. Dette er ikke i overensstemmelse med ligestillingsprincippet i forordningen.

Det foreslås i § 25, stk. 3, nr. 1, at ændre »omfattet af og beregnet efter« til: »omfattet af«.

Forslaget betyder, at der i indtægtsgrundlaget foretages fradrag for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen

i én anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger. Dermed stilles ikke krav om, at pensionen også skal være beregnet efter forordningen.

Ændringen indebærer, at de nationale regler bringes i overensstemmelse med ligestillingsprincippet i forordning nr. 883/04, således at der i indtægtsgrundlaget for beregning af førtidspension (gammel ordning) skal foretages fradrag for en ægtefælles eller samlevers skattepligtige pension udbetalt fra ét andet EU/EØS-medlemsstat.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under 2.1.8.

Til § 5

Til nr. 1

Efter gældende regler i § 26, stk. 1, i lov om Udbetaling Danmark opkræver Udbetaling Danmark ved udbetaling af kontante ydelser og økonomiske tilskud kommunernes og statens andel af ydelserne og tilskuddene direkte fra kommunerne og staten, jf. § 27, efter de procentmæssige fordelinger, der er fastsat i de i § 1 nævnte love – det vil sige i de enkelte ydelseslove, der er nævnt i § 1 i lov om Udbetaling Danmark.

Ved udbetaling af førtidspension og seniorpension tilkendt efter lov om social pension den 1. juli 2014 eller senere opkræver Udbetaling Danmark hele udgiften fra staten, jf. § 9 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløsheds-kasserne. Til brug for kommunens interne kontrol af Udbetaling Danmarks opkrævning direkte fra kommunerne kan Udbetaling Danmark uden borgerens samtykke samkøre oplysninger over kommunens modtagere af kontante ydelser og økonomiske tilskud fra Udbetaling Danmark med henblik på at udfærdige og videregive lister til kommunen.

Efter den gældende § 26, stk. 2, i lov om Udbetaling Danmark har Udbetaling Danmark kun krav på betaling fra staten efter stk. 1 for opgaver, der er overført fra kommunerne, hvis de kontante ydelser eller økonomiske tilskud er udbetalt i overensstemmelse med lovgivningen, udgiften er bogført korrekt og Udbetaling Danmark opfylder de krav, der er fastsat i medfør af lovens stk. 6.

Det fremgår af den gældende § 26, stk. 3, i lov om Udbetaling Danmark at krav på betaling fra staten efter § 26, stk. 1, for opgaver, der er overført fra kommunerne, bortfalder, og udbetalte beløb skal tilbagebetales, hvis Udbetaling Danmark ikke efter anmodning forelægger dokumentation for Beskæftigelsesministeriet i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i medfør af § 26, stk. 6.

Der er efterfølgende blevet skabt nye typer af ydelser, som administreres af Udbetaling Danmark, og som ikke er overført fra kommunerne.

Det foreslås i § 26, stk. 2 og 3, at ændre ordlyden fra »for opgaver, der er overført fra kommunerne« til: »for opgaver,

der finansieres af administrationsbidrag fra kommunerne efter § 22«.

Forslaget betyder, at det fremgår, at betalingen vedrører opgaver, der finansieres af administrationsbidrag fra kommunerne efter § 22 i lov om Udbetaling Danmark, i stedet for at henvise til, at bestemmelsen omfatter opgaver eller sagsområder, der er overført fra kommunerne.

Som konsekvens af forslaget til nr. 3, hvor der foreslås indsat et nyt stk. 6 i § 26, ændres henvisningen i § 26, stk. 2 og 3, til stk. 6 og stk. 7.

Til nr. 2

Det fremgår af den gældende § 26, stk. 5, i lov om Udbetaling Danmark at tab, som alene skyldes fejlagtig administration i Udbetaling Danmark, herunder som følge af manglende ret til betaling fra staten efter stk. 2 eller manglende dokumentation efter stk. 3, dækkes af kommunerne på sagsområder, der er overført fra kommunerne. Tab efter 1. pkt. dækkes som en del af kommunernes udgifter til betalingen for ydelser og tilskud. Tab på sagsområder, der er overført fra staten, dækkes af staten. Tab efter 3. pkt. dækkes som en del af statens udgifter til betalingen for ydelser og tilskud.

I bemærkningerne til § 1, nr. 24-26 i Lov nr. 628 af 8. juni 2016 om ændring af lov om Udbetaling Danmark og forskellige andre love (Overførsel af opgaver fra Statens Administrations Finansservicecenter m.fl. til Udbetaling Danmark m.v.), jf. Folketingetstidende 2015-16, A, som fremsat, blev stk. § 26, stk. 2, 3 og 5, præciseret ved, at der som noget nyt blev indsat en henvisning til, at der er tale om opgaver, der er overført fra kommunerne. Formålet med ændringen var at gøre det tydeligere, at der er en kobling mellem de tab, der omtales i stk. 2, 3 og 5, til medfinansieringen fra staten i stk. 1. Sagsområder, der er overført fra kommunerne, identificeres ved, at det er kommunerne, der i tilknytning til administrationen betaler administrationsbidraget, jf. § 22 i lov om Udbetaling Danmark.

Der er efterfølgende blevet skabt nye typer af ydelser, som administreres af Udbetaling Danmark, og som ikke er overført fra kommunerne.

Det foreslås i § 26, stk. 5, 1. pkt., at ændre ordlyden fra »på sagsområder, der er overført fra kommunerne« til: »for opgaver, der finansieres af administrationsbidrag fra kommunerne efter § 22«.

Forslaget betyder, at det fremgår af bestemmelsen, at § 26, stk. 5, omfatter opgaver, der finansieres af administrationsbidrag fra kommunerne efter § 22 i lov om Udbetaling Danmark i stedet for at henvise til, at bestemmelsen omfatter opgaver eller sagsområder, der er overført fra kommunerne.

Med denne ændring omfatter bestemmelsen også tab for nye ordninger, der ikke tidligere har været administreret af kommunerne, men hvor der også kan opstå tab.

Til nr. 3

Lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløsheds-kasserne indeholder regler om fordelingen af

finansieringsansvaret mellem kommunerne og staten for udgifter til visse offentlige ydelser, herunder til seniorpension. Det fremgår af loven, at staten medfinansierer seniorpensionen efter nærmere fastsatte regler, således at udgifterne til seniorpensionsordningen deles efter en række procentsatser af kommunerne og staten i fællesskab.

Efter § 26 i lov om Udbetaling Danmark opkræves kommunernes og statens andel af ydelserne og tilskuddene direkte fra kommunerne og staten, jf. § 27, efter de procentmæssige fordelinger, der er fastsat i de love, der fremgår af § 1 i lov om Udbetaling Danmark, herunder lov om social pension.

Ved udbetaling af seniorpension tilkendt efter lov om social pension den 1. juli 2014 eller senere opkræver Udbetaling Danmark hele udgiften fra staten, jf. § 9 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløhedskasserne.

Der findes ingen regler om hvem, der skal dække eventuelle tab, som Udbetaling Danmark måtte blive påført ved fejludbetalinger af seniorpension i de tilfælde, hvor fejludbetalingen skyldes urigtige eller mangelfulde oplysninger fra Seniorpensionsenheden.

Efter § 14, stk. 1, i lov om Seniorpensionsenheden skal kommunerne ved indbetaling af administrationsbidrag til Seniorpensionsenheden dække udgifterne til varetagelse af Seniorpensionsenhedens opgaver. Efter § 14, stk. 2, 2. pkt., skal bidragene dække samtlige udgifter til administration, sagsbehandling, ledelse m.v., og øvrige omkostninger, som Seniorpensionsenheden forventer at afholde til varetagelse af Seniorpensionsenhedens opgaver og drift inden for et regnskabsår. Efter § 14, stk. 5, i lov om Seniorpensionsenheden kan beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Seniorpensionsenheden fastsætte nærmere regler om fordelingen af bidrag efter stk. 1 og 3 mellem kommunerne.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 6* i § 26, hvor det fremgår, at skyldes en fejlagtig udbetaling af seniorpension til personer med fast bopæl i Danmark efter § 26 a i lov om social pension urigtige eller mangelfulde oplysninger fra Seniorpensionsenheden, er Seniorpensionsenheden ansvarlig for fejludbetalingen og skal indbetale et beløb svarende til et eventuelt tab til Udbetaling Danmark, herunder det beløb, som Udbetaling Danmark skal tilbagebetale til staten.

Forslaget medfører, at det er Seniorpensionsenheden, der skal dække et eventuelt tab, der skyldes, at staten ikke medfinansierer den andel af seniorpensionsordningen, der er blevet udbetalt forkert – det vil sige i strid med gældende regler som følge af urigtige eller mangelfulde oplysninger fra Seniorpensionsenheden.

Udbetaling Danmark skal kunne dokumentere, at en eventuel fejludbetaling beror på urigtige eller mangelfulde oplysninger fra Seniorpensionsenheden og kan i den forbindelse indhente relevante oplysninger fra Seniorpensionsenheden.

Udbetaling Danmarks tab betales således af Seniorpensionsenheden og opkræves herefter af Seniorpensionsenheden

via kommunernes betaling af administrationsbidraget til Seniorpensionsenheden, jf. § 14 i lov om Seniorpensionsenheden.

Der er tale om et tab, når det er dokumenteret, at et fejludbetalt beløb ikke kan kræves tilbagebetalt. Tabet kan dokumenteres og konstateres, når Udbetaling Danmark ikke kan få den fejludbetalte seniorpension tilbage via hverken lovbestemte eller ulovbestemte regler om tilbagebetaling af fordringer mod personen. Det gælder fx i tilfælde, hvor betingelserne for tilbagebetaling efter reglerne i § 42 i lov om social pension ikke er opfyldt, eller når de ulovbestemte principper om *conditio indebiti* ikke finder anvendelse, og for meget udbetalt seniorpension derfor ikke kan kræves tilbage, heller ikke via opkrævning eller inddrivelse via skattemyndighederne.

Til § 6

Til nr. 1

Efter gældende regler i § 45, stk. 1, i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. kan der udveksles oplysninger mellem relevante offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, arbejdsløhedskasser, ATP og Udbetaling Danmark, herunder oplysninger om relevante uddannelsesmæssige og social- og sundhedsrettede aktiviteter og indsatser, udskrivelse fra sundhedsvæsenet, frihedsberøvelse, uddragelse af frihedsberøvelse og løsladelse fra afsoningsinstitutioner, der er nødvendige til brug for 1) varetagelse af beskæftigelsesindsatsen efter lovgivningen, 2) den koordinerede, tværfaglige og helhedsorienterede indsats overfor borgeren, 3) opdatering af it-systemer, som anvendes i beskæftigelsesindsatsen, herunder systemer til den landsdækkende formidling, og 4) opgørelsen af forbrug af offentlige forsørgelsesydelser.

Efter gældende regler i § 45, stk. 3, kan beskæftigelsesministeren fastsætte regler om, hvilke offentlige myndigheder efter stk. 1, der kan udveksle oplysninger. Der er i § 4 i bekendtgørelse nr. 830 af 9. juni 2020 om det fælles it-baserede datagrundlag og det statistiske datavarehus på beskæftigelsesområdet bl.a. fastsat regler om, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kan udveksle oplysninger med relevante offentlige myndigheder, ministerier, uddannelsesinstitutioner, arbejdsløhedskasser, ATP, Udbetaling Danmark m.fl.

Det foreslås, at § 45, stk. 1, i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. ændres således, at det fremgår, at der også kan udveksles oplysninger mellem Seniorpensionsenheden og andre relevante offentlige myndigheder m.v.

Der forventes at blive fastsat regler i bekendtgørelse om det fælles it-baserede datagrundlag og det statistiske datavarehus på beskæftigelsesområdet om, at Arbejdsmarkedets Tillægspension og Seniorpensionsenheden fremover kan udveksle relevante og nødvendige oplysninger om seniorpension med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til brug for statistik, overvågning af udviklingen på arbejdsmarkedet samt analyse og forskning. Oplysningerne regi-

streres og indsendes til det statistiske datavarehus i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, jf. § 38 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. og data samkøres med de øvrige data fra Det Statistiske Data-varehus.

Med relevante og nødvendige oplysninger menes oplysninger om personnummer, dato for modtagelse af ansøgning om seniorpension, sagens afgørelse og udfald i hoveddiagnose.

De udvekslede datatyper vil indeholde relevante og nødvendige data for, at styrelsen kan udarbejde statistik på ordningen om seniorpension, overvåge, samt lave analyser og forskning på baggrund af data.

Til § 7

Til nr. 1

Efter gældende regler i § 14, stk. 2, nr. 5, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner kompenseres kommunerne under ét for udviklingen i de kommunale udgifter på områder vedrørende indkomstoverførsler. Kompensationen sker ved regulering af bloktilskuddet.

Efter gældende § 14, stk. 2, nr. 5, litra a, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, omfatter den kommunale budgetgaranti bl.a. kommunernes mer- eller mindreudgifter som følge af udviklingen i kommunernes reale udgifter til en række forsørgelsesydelse.

De kommunale udgifter til seniorpension er efter gældende praksis omfattet af budgetgarantien, men på grund af en lovteknisk fejl indgår de ikke i opstillingen af forsørgelsesudgifter i litra a.

Det foreslås i § 14, stk. 2, nr. 5, litra a, at ændre »og førtidspension« til: », førtidspension og seniorpension«.

Forslaget betyder, at seniorpension eksplicit bliver nævnt i opremsningen af ydelser. Det vil medføre, at de kommunale udgifter til seniorpension eksplicit bliver omfattet af den kommunale budgetgarantiordning. Ændringen vil bringe reglerne i overensstemmelse med lovgivers intentioner ved indførelse af seniorpension og er i overensstemmelse med gældende praksis.

Det bemærkes, at reglerne siden den 1. januar 2020 er blevet administreret efter de oprindelige intentioner med lovforslaget, som om den lovtekniske fejl ikke var sket og som om seniorpension fremgik af § 14, stk. 2, nr. 5, litra a.

Det er med lovforslagets § 1, nr. 5, foreslået, at kompetencen til at tilkende seniorpension overgår til Seniorpensionsenheden den 1. januar 2021, men det vil stadig være kommunen, som skal afholde udgifterne til seniorpension.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.9.

Til § 8

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2021, jf. dog stk. 2-3 og 8. I stk. 2-3 er foreslået nogle over-

gangsbestemmelser, og i stk. 8 er foreslået at § 7 finder anvendelse fra den 1. januar 2020.

Lovforslaget gælder ikke for Færøerne og Grønland, idet lov om social pension, lov om Seniorpensionsenheden, Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om Udbetaling Danmark, lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. og lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner ikke gælder for eller kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Det foreslås i stk. 2, at loven ikke finder anvendelse for ansøgninger om seniorpension indgivet til kommunerne inden den 1. januar 2021. For disse ansøgninger finder de hidtil gældende regler ved tilkendelse af seniorpension anvendelse, jf. dog stk. 3. Forslaget betyder, at kommunerne færdigbehandler alle ansøgninger om seniorpension, der er indgivet før den 1. januar 2021. Det foreslås dog, at når Ankestyrelsen eller Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg hjemviser en sag om seniorpension den 1. januar 2021 eller senere, skal Seniorpensionsenheden behandle sagen i første instans, uanset om kommunen tidligere har truffet afgørelse i sagen. Forslaget betyder, at sager der behandles på ny i 2021 vil skulle behandles i Seniorpensionsenheden.

Det foreslås i stk. 3, at Seniorpensionsenheden foretager genvurdering efter § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når kommunalbestyrelsens afgørelse om seniorpension er påklaget til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg den 1. januar 2021 eller senere, jf. § 50, stk. 4, i lov om social pension. Forslaget betyder, at alle klager over afgørelser på seniorpension indgivet den 1. januar 2021 eller senere genvurderes i Seniorpensionsenheden, inden de sendes videre til Ankestyrelsen, hvis ikke personen får medhold.

Det foreslås i stk. 4, at kommunalbestyrelsen senest den 31. januar 2021 skal sende en liste til Seniorpensionsenheden med sager om afslag på seniorpension truffet i 2020 efter § 26 d, jf. § 26 a, stk. 2, nr. 2, i lov om social pension, som ikke er påklaget til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg inden den 1. januar 2021, eller som er påklaget efter klagefristens udløb, og derfor ikke behandlet af Ankestyrelsen. Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen skal sende en liste med alle afgørelser med afslag på seniorpension på baggrund af nedsat arbejdsevne truffet i 2020, som ikke bliver behandlet af Ankestyrelsen til Seniorpensionsenheden. Kommunalbestyrelsen skal desuden uden personens samtykke senest den 31. januar 2021 sende sagsakterne fra sagerne på listen til Seniorpensionsenheden, som overtager myndighedsansvaret for sagerne. Seniorpensionsenheden skal herefter vejlede personer på listen, jf. lovforslagets § 8, stk. 6, 1. pkt. Der henvises til de specielle bemærkninger til stk. 6, 1. pkt. nedenfor.

Det foreslås i stk. 5, at kommunalbestyrelsens afgørelser i sager om afslag på seniorpension truffet i 2020 efter § 26 d, jf. § 26 a, stk. 2, nr. 2, i lov om social pension, på det ved afgørelsens foreliggende dokumentationsgrundlag ekstraordinært skal kunne påklages til Ankestyrelsens Beskæftigel-

sesudvalg i 2021. Det er en betingelse, at afgørelsen ikke er påklaget til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg og behandles efter de almindelige klageregler, jf. § 50, stk. 4, i lov om social pension. Inden klagen behandles, skal Seniorpensionsenheden vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Kan Seniorpensionsenheden ikke give klager medhold, sendes klagen med begrundelsen for afgørelsen og den ekstraordinære genvurdering videre til Ankestyrelsen.

Forslaget betyder, at den ekstraordinære genvurdering alene skal være en genvurdering af kommunens afgørelse ud fra de oplysninger, der forelår i sagen, da kommunen traf afgørelsen. En anmodning om ekstraordinær genvurdering i Seniorpensionsenheden vil ikke afskære personen fra at søge om seniorpension på ny. Muligheden for ekstraordinær genvurdering i Seniorpensionsenheden påvirker ikke de almindelige regler for klage, herunder Ankeinstansens adgang til at se bort fra den ordinære klagefrist, når der er særlige grunde til at dispensere herfor.

Det foreslås i *stk. 6, 1. pkt.*, at Seniorpensionsenheden senest den 1. maj 2021 skal vejlede personer i målgruppen for ekstraordinær genvurdering om muligheden. Forslaget betyder, at Seniorpensionsenheden skal kontakte alle personer, der har fået afslag på seniorpension i 2020 på grund af arbejdsevnen. Det gælder dog ikke, når personen har klaget, og derfor har fået eller får behandlet sagen i Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Det foreslås i *stk. 6, 2. pkt.*, at personer i målgruppen for ekstraordinær genvurdering af deres sag, jf. stk. 5, skal klage skriftligt til Seniorpensionsenheden inden 4 uger efter, at personen har fået vejledning efter 1. pkt. Forslaget betyder,

at personer, der har fået afslag på seniorpension på grund af arbejdsevnen efter § 26 d, jf. § 26 a, stk. 2, nr. 2, i lov om social pension, og som ikke har benyttet den almindelige klageadgang, kan bede om ekstraordinær genvurdering i Seniorpensionsenheden af kommunens vurdering af sagens oplysninger frem til fire uger efter, de har modtaget vejledning om muligheden.

Det foreslås i *stk. 7*, at ældre bekendtgørelser fastsat efter henholdsvis § 26 a, stk. 3, som bliver stk. 4 og § 62, stk. 3, som bliver stk. 4, i lov om social pension og § 26, stk. 6, som bliver stk. 7, i lov om Udbetaling Danmark, fortsat skal have gyldighed.

Forslaget betyder, at bekendtgørelserne fastsat inden myndighedsbestemmelserne bliver flyttet til nye stykker i loven ikke falder bort, og således fortsat vil være gældende.

Det foreslås i *stk. 8*, at kommunernes udgifter til seniorpension vil indgå i budgetgarantien efter § 14, stk. 2, nr. 5, litra a, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner med virkning fra den 1. januar 2020.

Den 1. januar 2020 blev seniorpension indført ved lov nr. 1559 af 27. december 2019. Ifølge de økonomiske bemærkninger, jf. Folketingstidende 2019-20, A, som fremsat, var det lovgivers intention, at seniorpension skulle være omfattet af budgetgarantien fra den 1. januar 2020.

Forslaget betyder, at reglerne bliver bragt i overensstemmelse med lovgivers intentioner ved indførsel af seniorpension, og at fra den 1. januar 2020 vil de økonomiske konsekvenser af seniorpension være omfattet af budgetgarantien som oprindelig forudsat.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 23. september 2019, som ændret ved § 6 i lov nr. 339 af 2. april 2019, § 11 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, § 1 i lov nr. 1123 af 19. november 2019, § 1 i lov nr. 1420 af 17. december 2019, § 10 i lov nr. 1583 af 27. december 2019, § 7 i lov nr. 1558 af 27. december 2019, § 1 i lov nr. 1559 af 27. december 2019 og § 21 i lov nr. 869 af 14. juni 2020, foretages følgende ændringer:

§ 17. Kommunalbestyrelsen skal behandle en henvendelse om førtidspension i forhold til alle de muligheder, der findes for at yde hjælp efter den sociale lovgivning, jf. § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Personer, som ønsker, at kommunalbestyrelsen alene tager stilling til spørgsmålet om førtidspension, kan dog anmode herom. I sådanne tilfælde forelægges sagen på det foreliggende dokumentationsgrundlag for kommunens rehabiliteringsteam, jf. dog stk. 4. Kommunalbestyrelsen træffer umiddelbart efter rehabiliteringsteamets indstilling i sagen afgørelse om, at sagen på det foreliggende dokumentationsgrundlag overgår til behandling efter reglerne om førtidspension.

Stk. 3-4. Udeladt

§ 18 a. Afviser en person at modtage behandling foretaget af en læge i form af operation eller lægeordineret medicin eller lægebehandling af tilsvarende indgribende karakter, kan det ikke tillægges betydning ved vurderingen af personens ret til førtidspension.

§ 26 a. Seniorpension kan tilkendes personer, som har højst 6 år til folkepensionsalderen.

Stk. 2. Det er en betingelse for at få tilkendt seniorpension efter stk. 1, at

1) personen har haft en langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet med sammenlagt mindst 20-25 års beskæftigelse og

2) personens arbejdsevne er varigt nedsat til højst 15 timer om ugen i forhold til seneste job.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for vurderingen af opfyldelse af kravet om langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet og kravet om nedsat arbejdsevne i forhold til seneste job.

1. I § 17, *stk. 2*, indsættes som *3. pkt*:

»Personer, der er tilkendt seniorpension efter § 26 a., kan dog ikke anmode kommunalbestyrelsen om at træffe afgørelse om førtidspension.«

2. I § 18 a, ændres »førtidspension« til: »seniorpension eller førtidspension«.

3. I § 26 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke: »I sager om seniorpension iværksættes ikke beskæftigelsesrettede tilbud for at udvikle arbejdsevnen.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

4. I § 26 a indsættes som *stk. 5*:

»Stk. 5. En person, der modtager førtidspension efter denne lov, kan ikke samtidig modtage seniorpension.«

§ 26 b. Ansøgning om seniorpension indgives til bopælskommunen. Ansøgning kan indgives, tidligst 6 måneder før betingelsen om højst 6 år til folkepensionsalderen er opfyldt.

§ 26 c. Grundlaget for en afgørelse om tilkendelse af seniorpension skal bestå af følgende:

- 1) Dokumentation for personens langvarige tilknytning til arbejdsmarkedet.
- 2) Beskrivelse af de arbejdsfunktioner, personen har udført i det seneste job.
- 3) Dokumentation for personens ressourcer og udfordringer i det seneste job.
- 4) Den faglige forklaring på, hvorfor personens arbejdssevne anses for varigt nedsat til højst 15 timer om ugen i forhold til det seneste job.

Stk. 2. Kommunen kan ved behandlingen af sager om seniorpension kun benytte sundhedsfaglig rådgivning og vurdering fra regionens kliniske funktion og den praktiserende læge, jf. §§ 13 og 15 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v.

Stk. 3. Inden der træffes afgørelse om seniorpension, skal den person, som afgørelsen vedrører, have tilbud om i et møde at udtale sig over for den eller de personer, der skal træffe afgørelsen.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med sundheds- og ældreministeren nærmere regler om samarbejdet mellem kommuner og regioner om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om seniorpension.

26 d. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om seniorpension.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om seniorpension senest 6 måneder efter tidspunktet for kommunens modtagelse af ansøgning om seniorpension. Tidspunk-

5. I § 26 b, *stk. 1*, ændres »bopælskommunen« til: »Seniorpensionsenheden«.

6. I § 26 b, 2. *pkt.*, indsættes efter »opfyldt«: », jf. dog § 62, *stk. 3*«.

7. § 26 c, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Seniorpensionsenheden og kommunen kan ved behandlingen af sager om seniorpension kun benytte sundhedsfaglig rådgivning og vurdering fra regionens kliniske funktion og den praktiserende læge, jf. §§ 13 og 15 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. Seniorpensionsenheden indgår aftale med regionerne om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering, og kommunen indgår aftale om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering med den region, hvor kommunen er beliggende. Seniorpensionsenheden og kommunen betaler for den sundhedsfaglige rådgivning og vurdering, som hver myndighed rekvirerer fra regionens kliniske funktion og fra den praktiserende læge.«

8. § 26 c, *stk. 3*, ophæves og *stk. 4*, som bliver *stk. 3* affattes således:

»*Stk. 3.* Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med sundheds- og ældreministeren nærmere regler om samarbejdet mellem Seniorpensionsenheden og regionerne og mellem kommunen og regionen om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager om seniorpension. Der kan herunder fastsættes nærmere regler om samarbejdsaftalen, prisfastsættelse, indholdet i den sundhedsfaglige rådgivning og vurdering fra klinisk funktion, og om muligheden for at Seniorpensionsenheden og de kliniske funktioner kan aftale, at en region yder sundhedsfaglig rådgivning til Seniorpensionsenheden på vegne af de øvrige regioner.«

9. I § 26 d, *stk. 1* og 2, ændres »Kommunalbestyrelsen« til: »Seniorpensionsenheden«, og i § 26 d, *stk. 2*, 1. *pkt.*, ændres: »kommunens« til: »Seniorpensionsenhedens«.

tet for modtagelse af ansøgningen skal fremgå af sagen og meddeles den pågældende. Hvis fristen i særlige tilfælde ikke kan overholdes, skal den pågældende have en redegørelse for, hvad der er årsag til den forlængede sagsbehandlingstid, og besked om, hvornår sagen forventes afgjort.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal føre journal over sager, hvori der træffes afgørelse om afslag på seniorpension, når ansøgeren ikke opfylder betingelsen i § 26 a, stk. 2, nr. 2.

§ 29.

Stk. 1-3. Udeladt

Stk. 4. I indtægtsgrundlaget efter stk. 1 og 3 foretages følgende fradrag:

1) Fradrag for skattepligtig social pension og fradrag for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning (EF) nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, for pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med hvilket der er indgået overenskomst om samordning af pension, og for pension udbetalt efter lovgivningen på Færøerne og i Grønland. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for, hvorledes fradrag for pensioner som nævnt i 1. pkt., der ikke er skattepligtige her i landet, skal fradragges.

2)-5) Udeladt

Stk. 5-9. Udeladt

§ 32 a.

Stk. 1-2. Udeladt

10. § 26 d, stk. 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal uden samtykke fra personen videregive oplysninger til Seniorpensionsenheden om personer, der søger om eller har fået tilkendt seniorpension, når kommunen bliver opmærksom på forhold, der kan have betydning for retten til seniorpension.

Stk. 4. Seniorpensionsenheden skal uden samtykke fra personen give besked til kommunalbestyrelsen om afgørelser om tilkendelse af seniorpension og Udbetaling Danmark om tilkendelser af seniorpension og afgørelser om hvilende seniorpension.«

11. I § 26 e, stk. 2, ændres »Kommunalbestyrelsen« til: »Seniorpensionsenheden«.

12. Efter § 26 e indsættes i *kapitel 3 a*:

»§ 26 f. Seniorpensionsenheden kan anmode ansøgerens bopælskommunen om at oplyse sager til brug for afgørelser om seniorpension.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler for samarbejdet mellem Seniorpensionsenheden og kommunalbestyrelserne, herunder om indhentelse af oplysninger og tidsfrister.«

13. I § 29, stk. 4, nr. 1, 1. pkt., ændres »omfattet af og beregnet efter« til: »omfattet af«.

Stk. 3. I indtægtsgrundlaget efter stk. 1 og 2 foretages følgende fradrag:

1) Fradrag for skattepligtig social pension og fradrag for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning (EF) nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, for pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med hvilket der er indgået overenskomst om samordning af pension, og for pension udbetalt efter lovgivningen på Færøerne og i Grønland. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for, hvorledes fradrag for pensioner som nævnt i 1. pkt., der ikke er skattepligtige her i landet, skal fradragges.

2)–6) Udeladt

§ 33. Udeladt

Stk. 2. Førtdispension og seniorpension udbetales månedsvis bagud, med virkning fra den 1. i måneden efter at der er truffet afgørelse om førtdispension og seniorpension. Træffes afgørelse om førtdispension efter udløbet af fristen i § 21, stk. 1, udbetales førtdispension, med virkning fra den 1. i måneden efter at der er forløbet 3 måneder, fra behandlingen af førtdispensionssagen er påbegyndt. Træffes afgørelse om seniorpension efter udløbet af fristen i § 26 d, stk. 2, udbetales seniorpension, med virkning fra den 1. i måneden efter at der er forløbet 6 måneder fra det tidspunkt, hvor ansøgningen er modtaget i kommunen. Førtdispension og seniorpension udbetales, tidligst fra den 1. i måneden efter at betingelserne for tilkendelse af førtdispension og seniorpension er opfyldt.

§ 41. Pensionisten skal oplyse Udbetaling Danmark og kommunalbestyrelsen om forandringer i forhold, jf. dog stk. 2, der kan forventes at medføre ændringer af pensionen, jf. kapitel 3 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

§ 56 a.

Stk. 1-3 Udeladt

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal, uden at borgeren indgiver ansøgning herom, vurdere, om borgeren har ret til anden hjælp fra kommunen, når Udbetaling Danmark giver afslag på pension på grund af regler om optjening eller tilkender en procentandel af fuld pension. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal tilbyde at give vejledning efter § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når en førtdispensionist eller seniorpensionist overgår til folkepension. Udbetaling Danmark skal give meddelelse til kommunen om personer, der er omfattet af situationerne nævnt i 1. og 2. pkt.

§ 62. Udbetaling Danmark udøver de beføjelser, som kommunerne har efter denne lov vedrørende pension, der skal ydes til personer med fast bopæl i udlandet eller på Færøer-

14. I § 32 a, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., ændres »omfattet af og beregnet efter» til: »omfattet af«.

15. I § 33, stk. 2, 3. pkt., ændres »kommunen« til: »Seniorpensionsenheden«.

16. I § 41, stk. 1., ændres »og kommunalbestyrelsen« til: », Seniorpensionsenheden og kommunalbestyrelsen«.

17. I § 56 a, stk. 4, 1. og 3. pkt., ændres »Udbetaling Danmark« til: »Udbetaling Danmark eller Seniorpensionsenheden«.

18. I § 62, indsættes efter stk. 2 som ny stykke:

ne eller i Grønland efter denne lov, efter forordning (EF) nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger og efter regler i overenskomster med andre stater.

Stk. 2. Ved udøvelsen af de beføjelser, der er nævnt i stk. 1, finder §§ 18, 21 og 26 d ikke anvendelse på personer med bopæl i udlandet. Grundlaget for afgørelsen om førtidspension, jf. § 19, eller seniorpension, jf. § 26 c, skal bestå af redegørelser for de forhold og omstændigheder, som kan oplyses af de udenlandske pensionsmyndigheder.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om varetagelse af administration af pension for personer, der har bopæl i udlandet.

§ 3. Seniorpensionsenheden henviser borgere til kommunen, hvis borgeren skønnes at have behov for helhedsorienteret vejledning, jf. § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller for personlig bistand, jf. denne lovs § 4. Seniorpensionsenheden skal efter en konkret vurdering formidle den indledende kontakt til kommunen, hvis Seniorpensionsenheden skønner, at borgeren har brug for bistand, jf. denne lovs § 4, stk. 2.

Kapitel 9

Moms

»*Stk. 3.* Udbetaling Danmark kan behandle en sag om seniorpension til personer med fast bopæl i udlandet, når der ved påbegyndelsen af realitetsbehandlingen er mindre end 6 måneder til, at personen opfylder betingelse om højst 6 år til folkepensionsalderen.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4

§ 2

I lov nr. 869 af 14. juni 2020 om Seniorpensionsenheden foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes før stk. 1 som nyt stykke:

»Ved Seniorpensionsenhedens varetagelse af opgaver på sit sagsområde efter kapitel 2 finder § 3, stk. 1, og § 4, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område tilsvarende anvendelse.«

Stk. 1 bliver herefter stk. 2.

2. Efter kapitel 3 indsættes:

Kapitel 3 a

Sagsbehandling og udveksling af oplysninger

»§ 4 a. Ved Seniorpensionsenhedens behandling af sager efter kapitel 2 finder § 10, § 11, stk. 1, § 11 a, stk. 1-5, § 11 b og § 12, nr. 1 og 3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Seniorpensionsenheden kan indhente oplysninger efter § 11 a, stk. 1-3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område i elektronisk form.«

3. *Overskriften* til kapitel 9 affattes således:

»Kapitel 9

Moms, optagelse af lån m.v.«

4. Efter § 17 indsættes i *kapitel 9*:

»§ 17 a. Seniorpensionsenheden skal indsende de oplysninger, som beskæftigelsesministeren beder om, herunder statistiske oplysninger og andre oplysninger om udviklingen på Seniorpensionsenhedens område til brug for lovforberedende arbejde, udviklingsinitiativer og til brug for andre ministerbetjeningsopgaver.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte en frist for udlevering af oplysningerne fra Seniorpensionsenheden efter stk. 1.

§ 9 c.

Stk. 1-7. Udeladt

Stk. 8. Opholdskommunens udgifter til førtidspension efter kapitel 3 og § 52, stk. 1, i lov om social pension og § 5 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne, refunderes af den kommune, der var pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet, i op til 6 år fra det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet til tilkendelseskommunen. Refusion efter stk. 2, 3, 5 og 6 udskyder retten til refusion efter 1. pkt.

Stk. 9.-13. Udeladt

§ 62. Uenighed om Udbetaling Danmarks kompetence kan indbringes for Ankestyrelsen. Den person, som afgørelsen vedrører, kommunalbestyrelsen og Udbetaling Danmark kan indbringe sagen.

§ 17 b. Seniorpensionsenheden kan optage korte lån op til maksimalt 5 mio. kr. til dækning af udsving i likviditeten eller uforudsete driftsudgifter i løbet af et driftsår. Lånet kan optages i KommuneKredit, pengeinstitutter eller andre finansielle institutioner. Lånet skal afvikles hurtigst muligt og senest i løbet af de to efterfølgende budgetår.

Stk. 2. Seniorpensionsenheden kan optage lån til Arbejdsmarkedets Tillægspensions dækning af udgifter til udarbejdelse af udbud af og indgåelse af it-kontrakter samt til brug for tilkøb af eller udvikling af it-løsninger til brug for administration af seniorpensionsordningen. Lånet kan kun optages på baggrund af en enstemmig beslutning i bestyrelsen for Seniorpensionsenheden. Lånet kan optages i KommuneKredit, pengeinstitutter eller andre finansielle institutioner.

Stk. 3. Kommunerne hæfter solidarisk for lån optaget af Seniorpensionsenheden, jf. stk. 1 og 2.«

§ 3

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019, som senest ændret ved § 1 i lov nr. 961 af 26. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 c, stk. 8, 2. pkt., ændres: »tilkendelseskommunen« til: »den kommune, som var opholdskommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension«.

2. I § 62 indsættes som *stk. 2*:

»Stk. 2. Uenighed om Seniorpensionsenhedens kompetence kan indbringes for Ankestyrelsen. Den person, som afgørelsen vedrører, Seniorpensionsenheden og Udbetaling Danmark kan indbringe sagen.«

3. Efter § 62 indsættes:

»§ 64. Afgørelser, der træffes af Seniorpensionsenheden, kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. § 59 a, af den person, som afgørelsen vedrører, i det omfang det er fastsat i lov om social pension.«

§ 4

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 982 af 23. september 2019, som ændret bl.a. ved § 2 i lov nr. 1420 af

§ 25.

Stk. 1-2. Udeladt

Stk. 3. I indtægtsgrundlaget efter stk. 1 og 2 foretages følgende fradrag:

1) Fradrag for skattepligtig social pension og fradrag for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning (EF) nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, for pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med hvilket der er indgået overenskomst om samordning af pension, og for pension udbetalt efter lovgivningen på Færøerne og i Grønland.

2)-7) Udeladt

Stk. 4-6. Udeladt

§ 26. Udeladt

Stk. 2. Udbetaling Danmark har kun krav på betaling fra staten efter stk. 1 for opgaver, der er overført fra kommunerne, hvis de kontante ydelser eller økonomiske tilskud er udbetalt i overensstemmelse med lovgivningen, udgiften er bogført korrekt og Udbetaling Danmark opfylder krav, der er fastsat i medfør af stk. 6.

Stk. 3. Krav på betaling fra staten efter stk. 1 for opgaver, der er overført fra kommunerne, bortfalder, og udbetalte beløb skal tilbagebetales, hvis Udbetaling Danmark ikke efter anmodning forelægger dokumentation for Beskæftigelsesministeriet i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i medfør af stk. 6.

Stk. 4. Udeladt

Stk. 5. Tab, som alene skyldes fejlagtig administration i Udbetaling Danmark, herunder som følge af manglende ret til betaling fra staten efter stk. 2 eller manglende dokumentation efter stk. 3, dækkes af kommunerne på sagsområder, der er overført fra kommunerne. Tab efter 1. pkt. dækkes som en del af kommunernes udgifter til betalingen for ydelser og tilskud. Tab på sagsområder, der er overført fra staten, dækkes af staten. Tab efter 3. pkt. dækkes som en del af statens udgifter til betalingen for ydelser og tilskud.

Stk. 6. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om administration, beregning, opkrævning, betalinger og tilbagebetalinger. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at Udbetaling Danmark skal have ret til betaling fra staten i ganske særlige tilfælde, selv om fejludbetalingen ikke skyldes modtagerens svigagtige forhold eller skyldes en kommunes fejl. Beskæftigelsesministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Udbetaling Danmark fastsætte nærmere regler om, hvordan dækning af tab efter stk. 5, 2. pkt., skal fordeles mellem kommunerne.

17. december 2019 og senest ved § 11 i lov nr. 1583 af 27. december 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 25, *stk. 3, nr. 1*, ændres »omfattet af og beregnet efter« til: »omfattet af«.

§ 5

I lov om Udbetaling Danmark, jf. lovbekendtgørelse nr. 49 af 16. januar 2019, som ændret senest ved § 20 i lov nr. 1559 af 27. december 2019 foretages følgende ændringer:

1. I § 26, *stk. 2 og 3*, ændres »for opgaver, der er overført fra kommunerne« til: »for opgaver, der finansieres af administrationsbidrag fra kommunerne efter § 22«, og »stk. 6« til: »stk. 7«.

2. I § 26, *stk. 5, 1. pkt.*, ændres »på sagsområder, der er overført fra kommunerne« til: »for opgaver, der finansieres af administrationsbidrag fra kommunerne efter § 22«.

3. I § 26 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Skyldes en fejlagtig udbetaling af seniorpension til personer med fast bopæl i Danmark efter § 26 a i lov om social pension urigtige eller mangelfulde oplysninger fra Seniorpensionsenheden, er Seniorpensionsenheden ansvarlig for fejludbetalingen og skal indbetale et eventuelt tab til Udbetaling Danmark, herunder det beløb, som Udbetaling Danmark skal tilbagebetale til staten.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

§ 6

I lov nr. 1482 af 23. december 2014 om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., som ændret bl.a. ved § 3 i lov nr. 1868 af 29. december 2015, § 2 i lov nr. 456 af 25. maj 2016 og senest ved § 3 i lov nr. 525 af 27. april 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 45, stk. 1, indsættes efter »ATP«: », Seniorpensionsenheden«.

§ 45. Der kan udveksles oplysninger mellem relevante offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, arbejdsløshedskasser, ATP og Udbetaling Danmark, herunder oplysninger om relevante uddannelsesmæssige og social- og sundhedsrettede aktiviteter og indsatser, udskrivelse fra sundhedsvæsenet, frihedsberøvelse, unddragelse fra frihedsberøvelse og løsladelse fra afsoningsinstitution, der er nødvendige til brug for

- 1) varetagelse af beskæftigelsesindsatsen efter lovgivningen,
- 2) den koordinerede, tværfaglige og helhedsorienterede indsats over for borgeren,
- 3) opdateringen af it-systemer, som anvendes i beskæftigelsesindsatsen, herunder systemer til den landsdækkende formidling, og
- 4) opgørelsen af forbrug af offentlige forsørgelsesydelse.

Stk. 2. Udeladt

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om, hvilke offentlige myndigheder efter stk. 1 der kan udveksle oplysninger.

§ 7

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 1084 af 28. oktober 2019, som ændret ved § 5 i lov nr. 1557 af 27. december 2019, § 16 i lov nr. 1558 af 27. december 2019 og § 1 i lov nr. 1052 af 30. juni 2020, foretages følgende ændring:

§ 14. Udeladt

Stk. 2. Tilskuddet fastsættes som summen af

1-4) Udeladt

5) kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af udviklingen i kommunernes reale udgifter til

a) arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, uddannelseshjælp, aktivitetstillæg, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, ledighedsydelse, ressourceforløbsydelse som led i et ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, revalidering og førtidspension

b-f) Udeladt

Stk. 3-8. Udeladt

1. I § 14, stk. 2, nr. 5, litra a, ændres »og førtidspension« til: », førtidspension og seniorpension«.

